

Årsredovisning 2017

Med bolagsstyrningsrapport

MAXUS 9, Europas största
sondraket, sköts upp 2017 och
nådde en höjd på 700 km.
Foto: SSC

Året i korthet

Innehåll

03 Vårt uppdrag

04 VD har ordet

05 Vår verksamhet

06 **Förvaltningsberättelse**

10 SSC 2017

10 Flerårsöversikt

11 Marknadsutveckling

11 Risker och riskhantering

12 **Bolagsstyrningsrapport**

14 Bolagsstyrning av SSC

14 Styrnings- och organisationsstruktur

15 Styrelse

19 Företagsledning

22 Internkontroll

24 **Övrig information**

26 **Vinstdisposition**

27 **Finansiella rapporter**

29 **Noter**

38 **Styrelsens underskrifter**

83 **Revisionsberättelse**

84 **Revisionsberättelse**

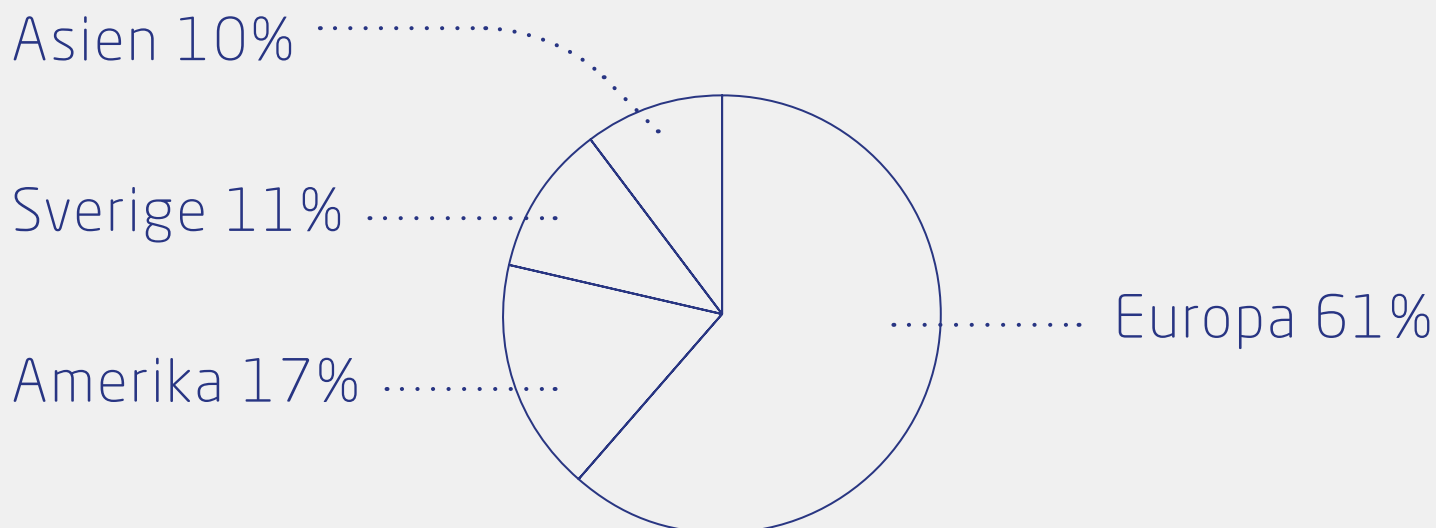

Hållbar utveckling i SSC

SSC:s hållbarhetsarbete presenteras separat i vår Hållbarhetsrapport, och rapporteras enligt GRI (Global Reporting Initiative) G4 Core. Det innebär att SSC utöver ett antal obligatoriska standard-upplysningar rapporterar sådant som är väsentligt för bolaget för att nå en långsiktigt hållbar och lönsam verksamhet.

ÅRET I KORTHET

Omsättning per marknad

2017 i sammandrag

Rörelseresultatet för den löpande verksamheten utvecklades positivt, men innehåller en negativ effekt av avyttringen av dotterbolaget ECAPS vid halv årsskiftet 2017.

SSC har under 2017 haft en god tillväxt inom Satellite Management Services och Engineering Services.

Omfattningen av verksamheten vid Esrange minskade under 2017 på grund av relativt få uppskjutningar, vilket följer normal variation i projektverksamheten.

Antalet anställda minskade på grund av avyttring och överlåtelse av verksamheten vid Vidsel till FMV.

Den finansiella utvecklingen i sammandrag

Belopp i Mkr	2017	2016
Intäkter	935	991
Rörelseresultat	-14	14
Rörelseresultat exl. effekt av avyttringar	49	2
Kassaflöde efter investeringar	60	-2

Antal anställda

Medelantal	2017	2016
Kvinnor	115	124
Män	350	412
Totalt medelantal anställda	465	536

VÅRT UPPDRAG

Swedish Space Corporation

Swedish Space Corporation är ett svenskt aktiebolag helägt av svenska staten.

SSC ska enligt bolagsordningens verksamhetsföremål bedriva rymdverksamhet med kommersiell inriktning, svara för driften av Esrange Space Center samt bedriva därmed förenlig verksamhet.

SSC finns representerat i nio länder och hade vid årets slut 485 medarbetare.

Bolagets uppdrag

SSC:s verksamhet omfattar både en kommersiell del och en uppdragsdel (ett av staten definierat samhälls-

uppdrag med ett mätbart uppdragsmål). SSC har alltså två tydligt definierade uppgifter:

Det kommersiella uppdraget, att med avkastningskrav driva en global kommersiell verksamhet inom avancerade rymdtjänster. Uppdraget mäts med finansiella mål. Den kommersiella delen bestod under 2017 av två affärsdivisioner: Satellite Management Services och Engineering Services.

Samhällsuppdraget, att äga, driva och utveckla Esrange. Uppdraget mäts mot två tydliga uppdragsmål, utan krav på finansiell avkastning. Bolagets uppdragsdel bedrivs inom affärsdivisionen Science Services med Esrange som bas.

Bolagets mål

Bolagets finansiella mål är att uppnå en avkastning om minst 6 procent på operativt kapital.

För 2017 uppgick avkastningen till -2 procent (2 procent). Exklusive effekter av avyttringar uppgick avkastningen till 7 procent (0 procent).

Bolaget har även ett mål avseende kapitalstruktur: Nettoskuldsättningsgraden ska över tid uppgå till minst 0,3x och högst 0,5x av eget kapital. För 2017 uppgick nettoskuldsättningsgraden till 0.32 (0.43).

Utdelningen ska uppgå till minst 30 procent av årets resultat efter skatt under förutsättning att nettoskuldsättningsgraden efter utdelning hamnar inom målintervall.

För samhällsuppdraget är det två uppdragsmål som årligen ska utvärderas och rapporteras:

01 Det första målet avser **beläggningsgraden**, som ska vara lägst 70 procent, d.v.s. att verksamheten ska utnyttja minst 70 procent av möjlig kapacitet på Esrange. Beläggningsgraden beräknas huvudsakligen utifrån antalet uppskjutningar av raketer

och antalet uppsändningar av ballonger vid Esrange. Beläggningsgraden uppgick 2017 till 68 procent (95 procent).

02 Det andra målet är ett **kvalitetsindex**, som ska spegla användarnas bedömning av bolagets tjänste- och servicekvalitet, professionalism och kompetens. Målet är att uppfyllande av användarnas förväntningar ska vara ett lägsta uppmätt index på 80 procent. Index mäts genom kundundersökningar avseende verksamheten inom Science Services. Kvalitetsindex uppgick vid 2017 års mätningar till 88 procent (95 procent).

Verksamhetsförändringar 2017

I juli 2017 avyttrades dotterbolaget ECAPS till Bradford Engineering Inc. Bolaget fortsätter att förhyra delar av SSC:s lokaler i Solna för sin verksamhet.

SSC:s verksamhet vid Aerospace Test Services (ATS) i Vidsel övergick till FMV i april 2017 genom verksamhetsövergång.

Kapacitetsutnyttjande

VD HAR ORDET

Rymdbranschen fortsätter att förändras i snabb takt. År 2017 har bland annat bjudit på nya aktörer, ny teknik, samgåenden och børsraketer. SSC spelar en viktig roll i byggandet av framtidens infrastruktur i rymden, och står efter årets strukturella förändringar i koncernen redo att ta nästa steg. Under året lanserades en ny strategi, SSC 2.0, med fokus på tillväxt i kärnverksamheten.

Affärsverksamheten

SSC har under 2017 haft en god tillväxt i kärnverksamheten. Detta, tillsammans med fortsatt effektivisering och kostnadsreduktion, resulterade i ett positivt resultat i den löpande verksamheten. År 2017 blev för vissa segment det bästa året någonsin.

Under året avyttrades dotterbolaget ECAPS som ett led i SSC:s strategi att fokusera på avancerade rymdtjänster. Även SSC:s verksamhet vid Vidsel avvecklades och återgick i FMV:s regi. Koncernen har därmed fullföljt den strategiska inriktningen som fastlades 2012.

En ny strategi — SSC 2.0

För att möta förändringarna i rymdbranschen har SSC under året påbörjat implementeringen av en ny strategi för lönsam tillväxt, SSC 2.0. Efter strukturella förändringar står SSC redo att öka fokus på de tre divisionerna som utgör SSC:s kärnverksamhet: Science Services verksamhet vid Esrange och i Solna, Satellite Management Services samt Engineering Services. Ett ökat fokus på kund och försäljning, fortsatt utveckling av teknik, serviceutbud och affärsmodeller samt en intensifierad satsning på vidareutveckling av vår kultur och våra medarbetare står högt på agendan 2018.

Fortsatt modernisering av Esrange — SmallSat Express

Moderniseringen av rymdbasen Esrange för att skapa än bättre möjligheter att stödja såväl svensk som internationell forskning och teknikutveckling fortsätter. Ett av bolagets viktigaste projekt för att möta de framtida möjligheterna och samtidigt ytterligare bidra till tillträde till rymden är förmåga att sända upp små satelliter från Esrange. Under 2017 har det tagits viktiga steg i riktning mot en realisering av satellituppskjutningar från Esrange vilket skulle innebära en avsevärd förstärkning av bolagets tjänsteutbud och förse Europa med en unik uppskjutningsplats. Vi ser en stor efterfrågan på marknaden, och den affärsplan som SSC under 2017 har tagit fram tillsammans med Rymdstyrelsen på ägarens uppdrag pekar på att detta är realiserbart såväl tekniskt och säkerhetsmässigt som ekonomiskt.

En ljus framtid i en viktig bransch

Att som leverantör av avancerade rymdtjänster bidra till att ta vara på alla de möjligheter som rymden ger inspirerar oss och driver vårt strategiska arbete och vi ser framtiden an med tillförsikt.

"WE HELP
EARTH BENEFIT
FROM SPACE"

VÅR VERKSAMHET

SCIENCE SERVICES

Raketuppskjutning och ballong-
uppsändningar med tillhörande
kringtjänster för forskning
och vetenskap från Esrange
Space Center

[Läs mer](#)

SATELLITE MANAGE- MENT SERVICES

Satellitkommunikation via ett
av världens största nätverk för
satellitkommunikation

[Läs mer](#)

ENGINEERING SERVICES

Kvalificerad specialistkompetens
till rymdbranschens ledande
organisationer, företag och
avancerade rymdprojekt

[Läs mer](#)

SCIENCE SERVICES

Raketer och ballonger

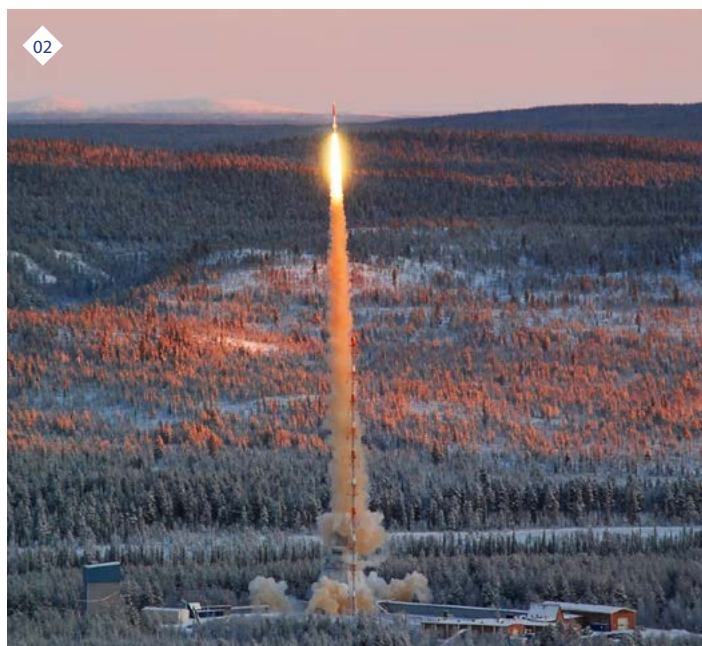
Divisionen Science Services erbjuder uppsändningstjänster av sondraketer och stratosfäriska ballonger med vetenskapliga eller tekniska instrument för forskning och teknisk utveckling. Uppsändningarna genomförs ofta i samarbete med internationella kunder.

Divisionen erbjuder även utveckling av experiment och nyttolaster.

Esrangle Space Center

Uppskjutning sker vid rymdbasen Esrange Space Center, 45 km norr om Kiruna. Esrange har en internationellt sett unik ställning som civil rymdbas genom sin omfattande infrastruktur samt tillgången till ett stort landningsområde för raketer och ett stort luftrestriktionsområde vid raketuppskjutningar och ballongflygningar.

Basen delfinansieras genom EASP-avtalet (Esrange Andöya Special Project), ett avtal mellan Sverige, Norge, Schweiz, Frankrike och Tyskland där signatärerna betalar en grundavgift för att utnyttja och utveckla Esranges tjänster. Grundavgiften kompletteras med en avgift för genomförda projekt. Det innebär att basen har en stabil grundbeläggning som därutöver kompletteras med andra kunder från hela världen.

Uppskjutning av små satelliter

För att möta en kraftigt ökad efterfrågan på uppskjutningsmöjligheter för mindre satelliter har SSC initierat SmallSat Express. Ambitionen är att skapa en europeisk uppskjutningsplats för små satelliter från Esrange Space Center.

Esrange har redan idag en god infrastruktur och erfarenhet av att driva en raketbas, vilket innefattar allt ifrån att driva stora projekt, hantera stora raketmotorer, bedriva ett aktivt och proaktivt säkerhetsarbete till att samarbeta internationellt i tekniskt komplicerade projekt.

Målsättningen är att den första satelliten ska skjutas upp 2021.

01 Ballongsläpp från Esrange vintertid.

02 Uppskjutning av TEXUS 48. Foto: Thilo Kranz

03 REXUS, montering av payload. Foto: Marcus Lindh

SATELLITE MANAGEMENT SERVICES

Ett globalt nätverk

Ett globalt nätverk av markstationer

SSC är ägare till ett av världens största nätverk av markstationer för satellitkommunikation, SSC Universal Space Network. Nätverket består av SSC:s egna stationer kompletterade med partnerstationer, vilket skapar en geografisk spridning som ger optimal täckning. SSC Universal Space Network övervakas dygnet runt via våra kontrollcentraler.

Ett brett utbud av tjänster

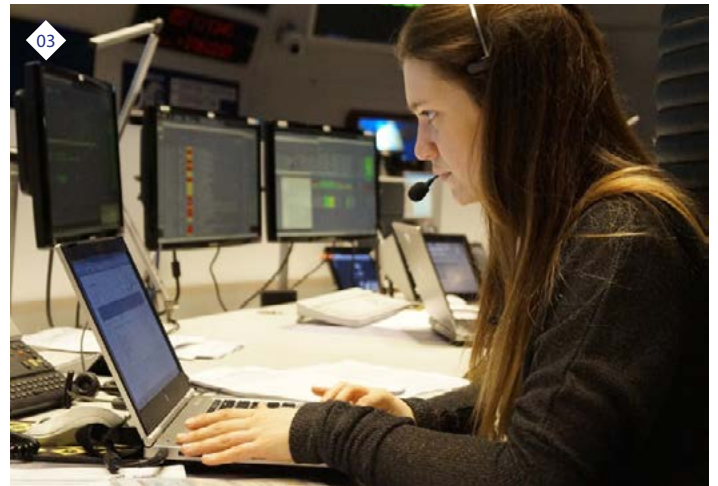
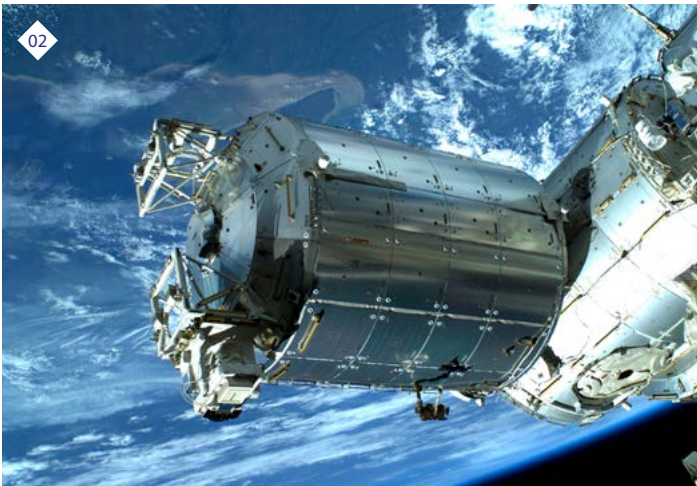
Divisionen Satellite Management Services (SaMS) säljer tjänster inom satellitkommunikation och satellitkontroll. Med hjälp av enskilda stationer, delar av eller hela nätverket, kan SSC förse satellitägare och satellitoperatörer med ett brett utbud av tjänster, allt ifrån kontrakt där kunderna köper hela tjänsten från SSC och utnyttjar SSC:s infrastruktur och tjänster för satellitkommunikation och satellitkontroll till hosting-tjänster, där kunderna äger sina antenner och köper tjänster från SSC.

Ökat fokus på satellitkonstellationer

Under året har utvecklingen av SSC Universal Space Network fortsatt, med såväl utökad kapacitet som automatisering.

För att möta efterfrågan på mer flexibla tjänster för konstellationer av mindre satelliter utvecklar SSC även mer kostnadseffektiva alternativ med agila antenner placerade på SSC:s stationer och på nya framtida platser. Tjänsten, SSC Infinity, är speciellt riktad mot operatörer av konstellationer av mindre satelliter som kräver mer frekvent satellitkontakt.

ENGINEERING SERVICES

01 ESA:s kontrollrum under Rosettas landning, 2016. Foto: ESA

02 Columbus Space Laboratory. Foto: Luca Parmitano, ESA-astronaut.

03 Simuleringsövning pågår vid European Space Operations Center, ESOC. Foto: ESA/L. Guilpain

Avancerade uppdrag i rymdindustrin

Divisionen Engineering Services tillhandahåller ingenjörstjänster åt rymdorganisationer såsom den europeiska rymdorganisationen ESA och den tyska rymdstyrelsen DLR.

SSC:s ingenjörer stödjer kundernas rymdprojekt från specifikation och upphandling till uppskjutning och drift av satelliter och rymdfarkoster i omloppsbana. Divisionen är företrädesvis verksam i Sverige, Tyskland, Nederländerna, Frankrike och Spanien.

Kärnkompetens

Divisionens medarbetare innehar specialistkompetens inom områden så som jordobservation, bemannade rymdfärder, kommersiell telekommunikation och navigering. Engineering Services utvecklar också mjukvaror som effektiviserar och förbättrar satellitrelaterade tjänster.

Fokus framåt

SSC avser att på sikt expandera verksamheten inom Engineering services, både genom förvärv och genom organisk tillväxt.

SSC har de senaste åren ökat samarbetet mellan divisionerna, och i detta spelar Engineering Services med sitt breda spektrum av kompetens en viktig roll.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

SWEDISH SPACE CORPORATION 2017

Koncernens finansiella ställning

Koncernens rörelseresultat uppgick till -14 Mkr (14 Mkr). Resultatet innehåller 2017 en engångspost om -63 Mkr avseende avyttringen av ECAPS. Rörelseresultatet exklusive effekter av avyttringar uppgick till 49 Mkr (2 Mkr).

Rörelseresultatet förbättrades kraftigt inom divisionerna Satellite Management Services och Engineering Services tack vare ökad omsättning, högt kapacitetsutnyttjande och sänkta kostnader. Resultatet i Science Services minskade jämfört med föregående år som var ett år med ovanligt hög aktivitetsnivå på Esrange, medan 2017 års aktivitetsnivå har varit relativt låg. Verksamheten inom Science Services fluktuerar kraftigt mellan åren beroende på antalet pågående projekt och uppskjutningar vid Esrange.

Koncernens finansiella resultat uppgick till -24 Mkr (-7 Mkr). I det finansiella resultatet ingår valuta-kursförluster om -18 Mkr (-2 Mkr).

Koncernens resultat före skatt är -38 Mkr (8 Mkr).

Årets resultat för koncernen uppgick till -47 Mkr (-18 Mkr). Då koncernens resultat uppstår och beskattas i olika länder betalar SSC en skatt som är hög relativt koncernens samlade resultat. Skatt på vinst i ett land går inte att kvitta mot förlust i ett annat land.

Balansomslutningen uppgick per 31 december 2017 till 1 120 Mkr (1 249 Mkr), en minskning med 129 Mkr, vilket förklaras av en lägre investeringstakt samt amortering av lån. Räntebärande skulder har minskat med 67 Mkr, varav 59 Mkr rensat för valutaeffekter.

Kassaflödet från den löpande verksamheten uppgick till 97 Mkr (80 Mkr). Årets nettoinvesteringar uppgick till -37 Mkr (-82 Mkr). Av dessa härrör 9 Mkr (11 Mkr) till investeringar på Esrange. Kassaflödet uppgick under året totalt till 0 Mkr (71 Mkr).

6%

Avkastning på operativt kapital

Avkastning på operativt kapital ska uppgå till minst 6%.

0,3 < 0,5

Kapitalstruktur

Nettoskuldsättningsgrad ska över tid uppgå till minst 0,3 ggr och högst 0,5 ggr eget kapital.

30%

Utdelningen ska uppgå till minst 30% av vinst efter skatt under förutsättning att nettoskuldsättningsgraden efter utdelning hamnar inom målintervall.

Flerårsöversikt

Belopp i Tkr	2017	2016	2015	2014	2013
Intäkter	934 857	990 746	988 638	841 808	863 432
Rörelseresultat före av- och nedskrivningar	79 609	106 333	77 652	96 633	93 394
Av- och nedskrivningar	93 571	91 910	73 014	65 965	64 008
Rörelseresultat	-13 962	14 423	4 638	30 668	29 386
Finansnetto	-23 614	-6 900	11 866	10 139	-7 564
Resultat före skatt	-37 576	7 523	16 504	40 806	21 822
Skatt	-9 394	-25 907	-17 634	-6 861	-11 099
Årets resultat	-46 970	-18 384	-1 130	33 945	10 723
Eget kapital	458 186	490 428	495 117	503 084	446 228
Nettoinvesteringar	37 102	82 424	149 290	115 972	63 984
Nyckeltal					
Avkastning på operativt kapital	-2%	2%	1%	6%	7%
Avkastning på eget kapital	-10%	-4%	0%	7%	2%
Soliditet	41%	39%	43%	50%	50%
Skuldsättningsgrad	0,68	0,78	0,57	0,40	0,31
Nettoskuld / eget kapital	0,32	0,43	0,38	0,14	-0,08
Nettoskuld / resultat före avskrivningar	1,86	1,98	2,43	0,75	-0,39

Marknadens utveckling

Rymdbranschen är en framtidsbransch i tillväxt och förändring, och präglas av en pågående strukturell omvandling som tagit sin början i USA, vilket är den största marknaden. Teknikutveckling och nya, privatfinansierade initiativ medför att nya metoder och affärsmodeller tar plats på marknaden. Detta samtidigt som flera av de institutionella aktörerna blir alltmer pressade finansiellt. Majoriteten av alla projekt är dock alltjämt finansierade med statliga medel, direkt eller indirekt.

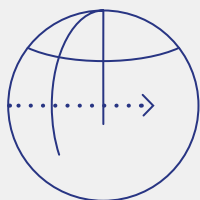
Nya tillväxtmarknader har uppstått, framför allt i Asien, i länder så som Kina och Indien. SSC är väl positionerade för tillväxt på dessa marknader, och har redan idag ett flertal kunder i Asien.

För SSC innebär branschens och marknadens utveckling framför allt möjligheter till nya affärer och en breddad kundbas, men till viss del också risker i form av exempelvis prispress, kreditrisker och tekniska utvecklingsrisker.

En ökad efterfrågan på uppskjutning av mindre satelliter talar också för en satsning på Erange som uppskjutningsplats för satelliter i enlighet med SSC:s projekt SmallSat Express.

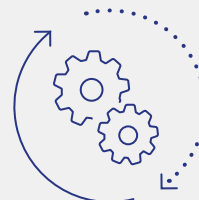
RISKER OCH RISKHANTERING

Swedish Space Corporation är en global aktör inom rymdbranschen, med omfattande verksamhet i många länder. Branschen växer och utvecklas i snabb takt, vilket skapar många möjligheter, men innebär även ökad risk. Förmågan att hantera dessa möjligheter och risker är därför en viktig del av SSC:s arbete.

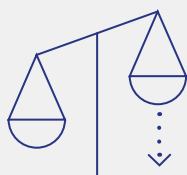
Strategiska risker

Externa omvärldsfaktorer som inte kan kontrolleras, men vars negativa påverkan skulle kunna begränsas.

Operativa risker

Risk för ekonomiska och förtroenderelaterade konsekvenser som följer av brister i interna rutiner och processer.

Legala risker

Risk för bristande efterlevnad av lagar och regelverk på grund av okunskap, men omfattar även etiska ställningstaganden av medarbetare. SSC:s globala närvaro bidrar till ökad komplexitet.

Finansiella risker

Huvudsakligen exponering för valutarisker, men även risk för kundförluster samt ränte- och refinansieringsrisk.

RISK

Riskhanteringen i SSC är en del i det dagliga arbetet, men sammanställs och bearbetas också strukturerat inom ramen för vår riskhanteringsmodell.

Enterprise Risk Management (ERM)

Riskhanteringen i SSC genomförs enligt en strukturerad process som tar sin utgångspunkt i divisionerna. Riskerna identifieras med SSC:s och divisionens strategi och långsiktiga mål som grund. Divisionernas arbete sammanställs och dokumenteras för vidare hantering i SSC:s ledningsgrupp. I ledningsgruppen beaktas även koncernperspektivet och den sammanfattande bilden av SSC:s riskbedömning och åtgärder för att begränsa dessa arbetas in i Affärsplanen.

Årlig affärsplanprocess

Styrelsen tar årligen ställning till SSC:s strategi och beslutar om en rullande Affärsplan för den kommande femårsperioden. I Affärsplanen beaktas de företagsövergripande risker som har identifierats. Affärsplanen följs löpande upp av styrelsen, och styrelsens Revisionsutskott har tilldelats ett särskilt ansvar för uppföljning av arbetet med risker.

Styrande dokument

Styrelsen fastställer även styrdokument såsom miljöpolicy, uppförandekod och finanspolicy, vilka syftar till att dokumentera koncernens förhållningssätt till risker.

Väsentliga risker för SSC

Stora delar av SSC:s verksamhet har en hög teknisk risknivå. Det gäller bland annat risker för misslyckanden vid uppsändningar av raket, satelliter, ballonger, och risker för att kundernas satelliter i bana av någon anledning slutar att fungera. Felfunktioner kan i många fall inte korrigeras efter att felet har uppstått. De tekniska riskerna medför i många fall också ekonomiska/affärsmässiga risker, t ex för avbrutna uppdrag till följd av haverier. Dessa risker är endast i begränsad utsträckning försäkringsbara till rimlig kostnad.

SSC har i sin affärsverksamhet exponering för fluktuationer i valuta, främst avseende Euro och USD.

Omfattningen varierar men Eurodelen av moderbolagets fakturer har typiskt uppgått till 35–45 procent. För 2017 uppgick den till 43 procent. Bolaget i Chile har sina huvudsakliga intäkter i USD men en betydande andel av rörelsekostnaderna i lokal valuta. Bolaget är alltså exponerat för kursförändringar mellan dessa två valutor. Dotterbolagen i Tyskland och USA har såväl intäkter som kostnader i lokal valuta. Bolagen i Chile och USA finansieras av lån från moderbolaget. Den externa finansieringen sker i moderbolaget som har tagit upp lån i Euro och USD.

SSC:s globala omfattning genererar även utmaningar vad gäller till exempel risk för bristande efterlevnad av lagar och regler, samt korruption och mutor. SSC har under året genomfört utbildning av personalen i dessa frågor för att minimera risken för felsteg.

SSC exponeras även för risk att kunderna använder SSC:s tjänster för ändamål som inte är förenliga med våra etiska eller miljömässiga riktlinjer. SSC har därför en väl etablerad process för att i ett tidigt skede i försäljningsprocessen bedöma huruvida en kund respektive nyttjandet av SSC:s tjänster är förenliga med dessa.

Hållbarhetsrapport

SSC:s legala hållbarhetsrapport upprättad enligt ÅRL kap 6, och ligger separat utanför förvaltningsberättelsen. Den publiceras i samband med årsredovisningen och finns tillgänglig på:

www.sscspace.com

BOLAGSSTYRNINGSRAPPORT

Bolagsstyrningsrapporten beskriver struktur och principer för styrning av Swedish Space Corporations verksamhet. Med en tydlig ansvarsfördelning mellan bolagets olika beslutande organ samt processer och rutiner som säkerställer transparens styrs verksamheten på ett effektivt sätt mot våra mål.

Grunderna för bolagsstyrning av SSC

Svenska Rymdaktiebolaget AB (Swedish Space Corporation) är ett bolag verksamt inom rymdbranschen. Bolaget ägs till 100 procent av svenska staten. Förvaltningen av bolaget sköts av Näringsdepartementet. Företaget omfattas av statens ägarpolicy och riktlinjer för företag med statligt ägande och tillämpar Svensk kod för bolagsstyrning (Koden).

Att företaget är helägt av svenska staten innebär att vissa delar av Koden inte är tillämplig, främst beroende på att Koden är skriven för företag med spritt ägande. SSC gör två avsteg från Koden. Avstegen avser dels val av styrelseledamöter där staten, som äger 100 procent av aktierna, sköter detta istället för hantering via valberedning, dels så redovisar SSC inte styrelseledamöters oberoende då denna regel är till för att skydda minoritetsägare, vilket inte är tillämpligt i ett helägt bolag.

Viktiga frågor 2017

- ◆ Förbättrad lönsamhet i kärnverksamheten
- ◆ Ny strategi
- ◆ Avyttring av dotterbolaget ECAPS

UPPDRAG

SSCs uppdrag omfattar både ett av staten definierat samhällsuppdrag och en kommersiell del:

Samhällsuppdraget

...att äga, driva och utveckla rymdbasen Erange Space Center.

Det kommersiella uppdraget

...att driva en global kommersiell verksamhet inom avancerade rymdtjänster.

Mål för samhällsuppdraget

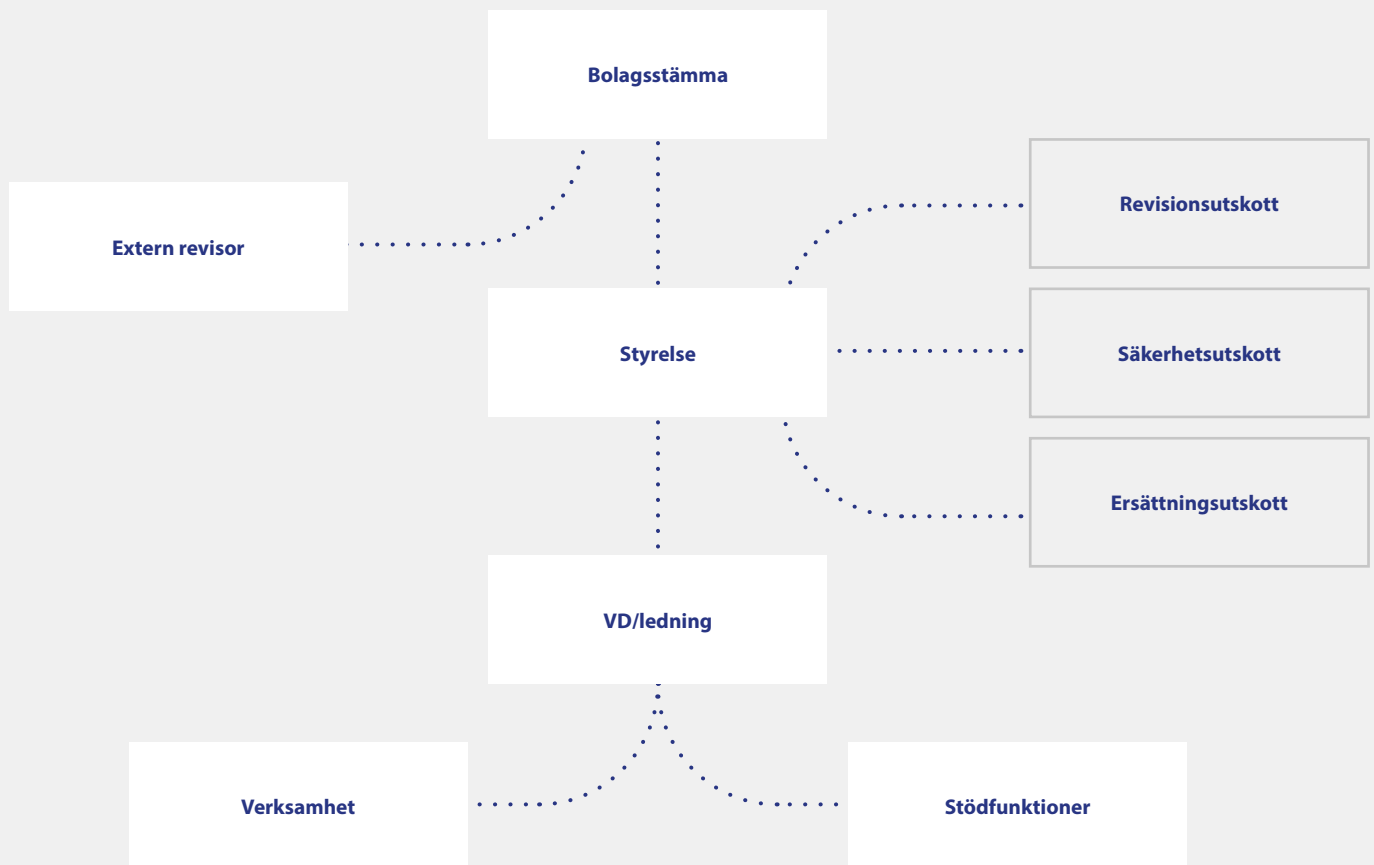
Samhällsuppdraget mäts dels utifrån hur pass effektivt Erange Space Center används genom Kapacitetsutnyttjande, dels genom ett Kvalitetsindex för att avgöra hur pass nöjda intressenterna är med Erange Space Center.

Ekonomiska mål

Ägaren har definierat det finansiella målet som avkastning på operativt kapital.

Styrnings- och organisationsstruktur

Bolagsstämman är högsta beslutande organ i SSC. Det är på bolagsstämman aktieägaren formellt utövar sitt inflytande. Det är stämman som utser styrelse och revisorer. Årsstämman ska enligt statens ägarpolicy äga rum före den 30 april varje år. Kallelse till årsstämman ska ske tidigast sex veckor och senast fyra veckor före stämman genom annonsering i Post- och Inrikes Tidningar samt på bolagets webbplats. Riksdagsledamöter och allmänhet har rätt att delta och ska anmäla sitt deltagande så som det beskrivs i kallelsen.

Årsstämman 2017

Årsstämman hölls den 26 april 2017. Stämman öppnades av styrelsen ordförande Monica Lingegård, som också utsågs att leda stämman. Ägaren representerades av Ulrika Löfqvist, Näringsdepartementet.

Beslut på årsstämman 2017

Årsstämman fastställde resultat- och balansräkning för räkenskapsåret 2016 och beviljade styrelsen ansvarsfrihet. Stämman beslutade att godkänna styrelsens förslag till vinstdisposition vilket innebär att ingen utdelning gjordes för 2016. Övriga ärenden som hanterades var fastställande av principerna för ersättning och andra anställningsvillkor för ledande befattningshavare, beslut om arvode till styrelse och utskott, samt val av styrelseledamöter och revisorer. Protokoll och övrigt material relaterat till årsstämman finns på SSC:s hemsida www.sscspace.com.

Årsstämma 2018

Nästa årsstämma kommer att hållas den 24 april 2018 i Stockholm.

Revisorer

På årsstämman 2017 beslutades att omvälja PWC till revisorer för en ettårsperiod fram till och med årsstämman 2018. PWC har utsett auktoriserad revisor Camilla Samuelsson till huvudansvarig revisor. Revisorerna utför en översiktlig granskning av delårsrapporten per sista september och reviderar års- och koncernredovisningen. Vidare uttalar sig revisorerna om denna bolagsstyrningsrapport och huruvida SSC följer regeringens Riktlinjer för anställningsvillkor för ledande befattningshavare och lägger fram sina uttalanden för stämman. Varje år stämmer revisorerna av sin revisionsplan och riskbedömning med revisionsutskottet. Revisorerna deltar vid minst två möten per år i revisionsutskottet.

Internrevision

SSC har inte någon särskild granskningsfunktion i form av internrevision. Bolagets storlek motiverar enligt styrelsens bedömning inte att en sådan funktion inrättas. Det faller således ett särskilt stort ansvar på styrelsens Revisionsutskott att diskutera och hantera uppföljningen av den interna kontrollen.

Styrelsen

Styrelsen ansvarar för företagets organisation och för förvaltningen av företagets angelägenheter. Det är styrelsen som kallar till bolagsstämma. Styrelsen fastställer varje år en arbetsordning för sitt arbete. I arbetsordningen regleras hur arbetet ska fördelas mellan styrelsens ledamöter, antalet ordinarie styrelsemöten, ärenden som ska behandlas vid ordinarie styrelsemöten samt styrelseordförandens ansvar. Av arbetsordningen framgår också instruktioner för styrelsens utskott. Ansvarsfördelningen mellan styrelse och VD regleras genom en särskild VD-instruktion. Styrelsen har också beslutat om dokumentet "Instruktion för den finansiella rapporteringen" som reglerar hur den finansiella rapporteringen till styrelsen ska ske.

Styrelsen har i sin arbetsordning fastställt ordinarie informations- och beslutstidpunkter under styrelsens arbetsår, vilka huvudsakligen framgår av en fastlagd årscykel. Vid samtliga styrelsemöten under året lämnar VD en rapport över väsentliga händelser i företaget och ordförande i respektive utskott rapporterar från de utskottsmöten som har ägt rum mellan styrelsemötena.

Nomineringsprocess

Styrelseledamöter i statligt helägda bolag utses genom en strukturerad nomineringsprocess med enhetliga och gemensamma principer vilket redogörs för i "Statens ägarpolicy och riktlinjer för företag med statligt ägande 2017". Dessa principer ersätter Kodens regler för beredning av beslut om nominering av styrelseledamöter och revisorer. Styrelsenomineringsprocessen koordineras av enheten för bolag med statligt ägande vid Näringsdepartementet. För att fastställa eventuella rekryteringsbehov analyserar en arbetsgrupp kompetensbehovet utifrån bolagets

verksamhet, situation, framtida utmaningar och styrelsens sammansättning. Urvalet av ledamöter görs utifrån en bred rekryteringsbas i syfte att ta till vara på kompetensen hos såväl kvinnor och män som hos personer med olika bakgrund och erfarenheter. När processen avslutats offentliggörs gjorda nomineringar i enlighet med Koden. Genom ett enhetligt och strukturerat arbetssätt tillförsäkras kvalitet i hela nomineringsarbetet.

Styrelsens sammansättning

Enligt bolagsordningen ska styrelsen i SSC bestå av lägst sex och högst nio av stämman valda ledamöter. Styrelsen består av åtta stämmovalda ledamöter. I styrelsen ingår också två arbetstagarrepresentanter utsedda av respektive fackförbund samt två suppleanter för dessa. Vid årsstämman omvaldes sju ledamöter och en ny ledamot valdes in i styrelsen. Årsstämman konstaterade att styrelsen har relevant kompetens för bolagets styrning och att styrelsen som helhet har erfarenhet av för bolaget viktiga områden såsom bolagsstyrning, företagsledning, rymdindustrin, säkerhetsfrågor, förändrings- och utvecklingsarbete samt finansiell kompetens.

Styrelsens arbete under 2017

Styrelsen beslutade 2017 om en ny strategisk inriktning med fokus på lönsam tillväxt, vilket också har präglat styrelsens arbete under året. Andra viktiga frågor för styrelsen har varit avyttringen av dotterbolaget ECAPS samt planerna för uppskjutning av små satelliter från Esrange Space Center. Därutöver har ett antal investeringsärenden behandlats. Under 2017 har åtta ordinarie styrelsemöten och ett extra styrelsemöte hållits, varav ett konstituerande möte. Styrelsen förlägger normalt sina möten till SSC:s lokaler i Solna eller på Esrange Space Center. För att informera och uppdatera ledamöterna om verksamheten förläggs vissa styrelsemöten till de andra orter där SSC har verksamheter och kombineras i möjligaste mån med möten med såväl lokal ledning som kunder. Under året har verksamheten inom Engineering Services i München, Tyskland, besökts. Styrelsens arbete utvärderas en gång per arbetsår. År 2017 genomfördes utvärderingen via enkätförfarande. Utvärderingen presenterades och diskuterades vid styrelsens möte i december, och konkreta förbättringsåtgärder fastställdes. Utöver den årliga styrelseutvärderingen genomför styrelsens ordförande individuella möten med varje stämmovald ledamot för att kontinuerligt utveckla och förbättra styrelsens arbete.

Styrelsens utskott

Styrelsen har inrättat tre utskott för att särskilt bevaka och bereda styrelsefrågor inom vissa områden. Medlemmarna i utskotten väljs på det konstituerande styrelsemötet som följer på årsstämman.

Revisionsutskottet ska fullgöra de uppgifter som åligger ett revisionsutskott enligt Aktiebolagslagen och Koden, och har bland annat till uppgift att övervaka och kvalitetssäkra koncernens finansiella rapportering, övervaka och bedöma effektiviteten i den interna kontrollen, samt biträda vid upprättande av förslag till bolagsstämman beslut om val av revisorer. Utskottet bereder även styrelsens arbete kring investeringar och riskhantering samt upprätthåller styrelsens samarbete med SSC:s revisorer.

Styrelsen har ett särskilt utskott, säkerhetsutskottet, för att följa upp och styra bolagets strategiska säkerhetsarbete. Utskottet är rådgivande till styrelsen och sammanträder regelmässigt två gånger per år eller när särskilda behov föreligger. Arbetet leds av en styrelseledamot med särskild kompetens inom området. Föredragande är bolagets operativa ledning.

Ersättningsutskottet har som uppgift att ta fram förslag till riktlinjer för ersättning och andra anställningsvillkor för VD och övriga ledande befattningshavare. Utskottet förbereder beslut om löne- och anställningsvillkor för VD och företagsledning. Utskottet har även ett särskilt ansvar för att följa och utvärdera tillämpningen av riktlinjer för ersättningar till ledande befattningshavare inför beslut vid årsstämman.

Vid utskottsmöten deltar vanligen VD, CFO eller annan tjänsteman som föredragande.

Rymdindustrin bidrar till att utveckla och snabba på banbrytande teknologier som gör det möjligt att skapa en mer hållbar värld.

STYRELSE

Monica Lingegård

Styrelseordförande sedan 2016
Ordförande Ersättningsutskottet.

Född: 1962.

Befattning: VD Samhall.

Bakgrund: Civilekonom. Tidigare VD i G4S och Prenax samt affärschef inom Cap Gemini, Spray och SEB.

Övriga uppdrag: Styrelseledamot i Orio, Nobina och Humana.

Fredrik Brunell

Ledamot sedan 2012
Ordförande Revisionsutskottet

Född: 1959

Befattning: Head of Corporate Finance, AB Volvo.

Bakgrund: Civilekonom. Tidigare CFO Volvo Aero, chef för Investor Relations Volvokoncernen samt flera befattningar inom ABB koncernen.

Övriga uppdrag: -

Ann Gynnerstedt

Ledamot sedan 2015

Född: 1957

Befattning: SVP och Chefsjurist Vattenfall

Bakgrund: Jur.kand., Tidigare motsvarande befattning i SAAB AB. Chefsjurist Riksgälden samt Jurist SAS.

Övriga uppdrag: -

Hanna Lagercrantz

Ledamot sedan 2008

Född: 1970

Befattning: Kansliråd vid Näringsdepartementet.

Bakgrund: Civilekonom, M Phil.

Tidigare anställningar vid SG Warburg, USB och SEB.

Övriga uppdrag: Styrelseledamot i LKAB och Swedfund International AB.

Lars Leijonborg

Ledamot sedan 2010

Född: 1949

Befattning: Verksam inom Diplommat Communications.

Bakgrund: Socionom. Tidigare riksdagsledamot, partiledare och utbildningsminister.

Övriga uppdrag: Styrelseordförande i SwedNanoTech, Styrelseledamot Mittmedia AB.

John Paffett

Ledamot sedan 2017

Född: 1971

Befattning: Managing Director KISPE Ltd. Managing Director of Applied Space Solutions Limited.

Bakgrund: PhD University of Surrey TRL Technology Engineer. Tidigare Surrey Satellite Technology Ltd.

Övriga uppdrag: -

Maria Palm

Ledamot sedan 2016

Född: 1965

Befattning: Partner i L.E.K. Consulting.

Bakgrund: Civilekonom. Tidigare British Telecom.

Övriga uppdrag: -

Håkan Syrén

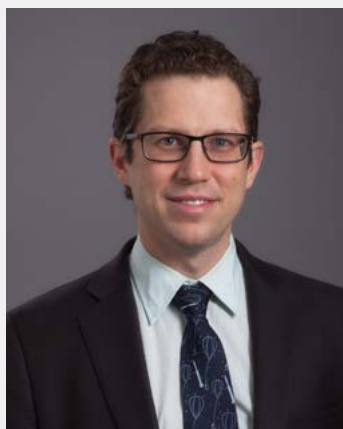
Ledamot sedan 2013

Född: 1952

Befattning: -

Bakgrund: Tidigare Överbefälhavare och ordförande i EU militärkommittée.

Övriga uppdrag: Medlem i Sophiahemmets fullmäktige och Vricon Systems advisory board, USA.

Lennart Jonasson Arbetstagarledamot sedan 2017Född: 1957Befattning: Anställd i SSC sedan 1982.Bakgrund: Civilingenjör.Arbetstagarledamot 2014–2015.Suppleant 2016.Övriga uppdrag: -**Alf Værnéus**Arbetstagarledamot sedan 2017Född: 1977Befattning: Anställd i SSC sedan 2007.Bakgrund: Rymdingenjör.Övriga uppdrag: -**Petrus Hyvönen**Arbetstagarledamot (suppleant) sedan 2017Född: 1974Befattning: Anställd i SSC sedan 2007.Bakgrund: Rymdingenjör.Övriga uppdrag: -**Mariann Tapani**Arbetstagarledamot (suppleant) sedan 2017Född: 1960Befattning: Anställd i SSC sedan 1985.Bakgrund: -Övriga uppdrag: -

Styrelsens mötesdeltagande

	ANTAL STYRELSE- MÖTEN	ANTAL MÖTEN I REVISIONS- UTSKOTTET	ANTAL MÖTEN I SÄKERHETS- UTSKOTTET	ANTAL MÖTEN I ER- SÄTTNINGS- UTSKOTTET
Monica Lingegård	9/9	5/5	2/2	1/1
Fredrik Brunell	8/9	5/5		
Anne Gynnerstedt	8/9		2/2	
Hanna Lagercrantz	9/9	5/5	2/2	1/1
Lars Leijonborg	9/9			
John Paffett	6/8			
Maria Palm	9/9			
Håkan Syrén	9/9		2/2	
Fredrik Wilhelmsson	1/1			
Mattias Abrahamsson	1/1			
Ylva Houltz	0/1			
Petrus Hyvönen	8/9			
Lennart Jonasson	8/9			
Mariann Tapani	3/7			
Alf Værnéus	8/8			

Styrning av SSC

Styrelsen är ytterst ansvarig för att företaget sköts i enlighet med lagar och regler och de anvisningar som ägaren har lämnat. Som en del i det arbetet utformar styrelsen relevanta policyer och styrande dokument.

SSC:s långsiktiga strategi, de av bolagsstämman beslutade ekonomiska målen samt styrelsens hållbarhetsmål ligger till grund för det årliga arbetet med att utforma en Affärsplan. Affärsplanen utgör tillsammans med policydokument den övergripande styrningen av företaget. I Affärsplanen konkretiseras aktiviteter som ska genomföras för att uppnå de strategiska målen för verksamheten och mätetal för uppföljning. Här beskrivs också arbetet för att uppnå de ekonomiska målen genom ett antal strategiska styrparametrar som följs upp internt kopplat till en långsiktig ekonomisk plan. Affärsplaneprocessen startar med att styrelsen och företagsledningen har gemensamma strategidagar i juni och avslutas när styrelsen beslutar om affärsplanen, vilket normalt sker på årets första möte i februari. I samband med planeringsprocessen görs en omvärldsanalys som omfattar bland annat kunder, konkurrenter, marknadssegment, teknisk utveckling och finansiering. Affärsplanen för koncernen baseras

på Affärsplaner för respektive division, som sedan i en iterativ process bygger upp koncernens gemensamma Affärsplan. Planerna är nedbrutna till verksamhetsplaner inom respektive division. Verksamhetsplanerna inkluderar operativa mål och aktiviteter för att möta målen. Verksamhetsplanerna följs upp löpande med månadsvisa avstämningar mellan företagsledning och ansvarig för respektive division. Verksamhetsplaner för stödfunktionerna tas fram på motsvarande sätt.

Företagsledning

Företagsledningen består av åtta medlemmar inklusive VD. VD ansvarar för den löpande förvaltningen i enlighet med tillämpliga lagar och regler och i enlighet med den av styrelsen beslutade VD-instruktionen.

I företagsledningen ingår, utöver VD, de tre divisionscheferna, CFO, försäljningsdirektör, CTO och chef för strategi och hållbarhet. Samtliga rapporterar direkt till VD.

Företagsledningen är ett informations- och beslutsforum för koncerngemensamma och strategiska lednings- och styrningsfrågor, och utgör ofta styrgrupp för de mest prioriterade projekten.

FÖRETAGSLEDNING

Stefan Gardefjord

VD

Född: 1958

Anställd: 2012

Bakgrund: Gymnasieekonom.

Tidigare VD Logica Sweden samt flertal positioner inom WM Data.

Övriga uppdrag: Styrelseledamot BTS Plc., Ordförande SAI (Swedish Aerospace Industries).

Stefan Gustafsson

Senior Vice President, Strategy & Sustainable Business

Född: 1958

Anställd: 2013

Bakgrund: Tidigare bl a Försvarsmakten och Vattenfall.

Övriga uppdrag: Styrelseledamot internationella kanotförbundet. Ägare av Crises Control AB

Åse Lagerqvist

Senior Vice President Finance & Administration

Född: 1969

Anställd: 2012

Bakgrund: Civilekonom. Tidigare Vattenfall, Sveriges Radio Förvaltnings AB, KF.

Övriga uppdrag: Styrelseledamot Statens Service Center

Lennart Poromaa

President Science Services

Född: 1966

Anställd: 1988

Bakgrund: Rymdingenjör. Olika befattningar inom SSC.

Övriga uppdrag: Styrelseledamot Progressum

Nick Priborsky

President Engineering Services

Född: 1973

Anställd: 2004

Bakgrund: Aerospace Systems Engineer.

Övriga uppdrag: -

Anna Rathsman

Senior Vice President Technology & Innovation

Född: 1960

Anställd: 2002

Bakgrund: Civilingenjör Elektronik, Rymdbolaget, Eriksson Radio Access

Övriga uppdrag: Styrelseledamot GomSpace, IRFs insynsråd och LTU Rymdforskarskola. Direktör SAI (Swedish Aerospace Industries). Vice Ordförande Rymdforum.

John Stuart

Senior Vice President Sales & Marketing

Född: 1947

Anställd: 2016

Bakgrund: Vice President Business Development Comdev International, Canada och UK

Övriga uppdrag: -

Leif Österbo

President Satellite Management Services

Född: 1963

Anställd: 2011.

Bakgrund: Civilingenjör elektroteknik. Tidigare flertal positioner inom Ericsson.

Övriga uppdrag: -

Divisioner

SSC:s verksamhet bedrivs i tre divisioner. Varje division leds av en divisionschef som ansvarar för den löpande verksamheten i divisionen. Investeringar initieras av divisionsledningen och beslutas enligt gällande delegeringsordning antingen av divisionsledningen, VD eller styrelse beroende på investeringens omfattning.

Stödfunktioner

Till stöd för ledning och verksamhet i det löpande arbetet finns ett antal stödfunktioner. Funktionerna är bl a specialiserade på controlling och redovisning, IT, HR, juridik, försäljning, inköp, säkerhet och public affairs. Samtliga stödfunktioner utom IT sorterar organisatoriskt centralt i SSC. IT sorterar organisatoriskt in under divisionen Satellite Management Services. Utöver de koncerngemensamma stödfunktionerna finns även vissa stödfunktioner i respektive division. Detta är främst på grund av koncernens geografiska spridning.

Uppförandekod

SSC har en uppförandekod (code of conduct) som ger vägledning för hur medarbetare ska agera för att leva upp till koncernens ställningstaganden och värderingar. En grundläggande förutsättning är att agera i förenlighet med FN Global Compacts principer, FN:s vägledande principer om företag och mänskliga rättigheter och OECD:s riktlinjer för multinationella företag. SSC har även ett fristående system för s.k. visselblåsning, dit medarbetare inom SSC och externa aktörer anonymt kan anmäla misstänkta oegentligheter. Tipsen utreds och hanteras omgående. För ytterligare information hänvisas till Hållbarhetsrapporten.

Ersättningar

Principer för ersättningar och andra anställningsvillkor till personer i ledande befattning har beslutats av stämman. Principerna följer statens "Riktlinjer för anställningsvillkor för ledande befattningshavare i företag med statligt ägande".

Till styrelsens ledamöter utgår arvode enligt årsstämman beslut. Styrelseledamöter som är anställda inom SSC eller anställda i Regeringskansliet uppbär inte något arvode för detta uppdrag.

Ersättning till verkställande direktör och andra ledande befattningshavare utgörs av grundlön samt pension. Ersättning till verkställande direktör beslutas av styrelsen efter rekommendation från ersättningsutskottet. Ersättningar till andra ledande befattningshavare har beslutats av VD efter samråd med ersättningsutskottet. Ersättningen utgörs av grundlön samt förmånsbestämd pension enligt avtal eller avgiftsbestämd pension baserad på ITP-premie enligt kollektivavtal. Jämförelser görs av ersättningsnivåerna på respektive marknad för att säkerställa att nivån är marknadsmässig. Någon rörlig eller bonusbaserad ersättning utgår ej.

Inga förändringar avseende principerna för ersättningar till styrelsen och ledande befattningshavare föreslås för 2018. För utförlig beskrivning av ersättningar, pensioner, uppsägningstider och avgångsvederlag samt ersättningar till revisorer hänvisas till Not 5 och Not 8.

INTERN KONTROLL AVSEENDE FINANSIELL RAPPORTERING

Styrelsens ansvar för intern kontroll regleras i den svenska aktiebolagslagen och i Koden. Denna rapport har upprättats i enlighet med Årsredovisningslagen och Koden, och är därmed begränsad till intern kontroll avseende den finansiella rapporteringen.

Intern kontroll avseende den finansiella rapporteringen syftar till att ge en rimlig säkerhet avseende tillförlitligheten i den externa finansiella rapporteringen i form av delårsrapporter och årsredovisning, samt att de är upprättade i överensstämmelse med tillämpliga lagar, redovisningsstandarder och de särskilda riktlinjer för extern rapportering som gäller för företag med statligt ägande.

Kontrollmiljö

Grunden för den interna kontrollen utgörs av kontrollmiljön med organisation, beslutsvägar och ansvar. Styrelsen fastställer årligen ett antal styrande dokument såsom arbetsordning för styrelsen, instruktion till verkställande direktören, ansvars- och befogenhetsfördelning, attest- och utanordningsreglemente, instruktion för ekonomisk rapportering och finanspolicy som beskriver ansvarsfördelning och delegation av befogenheter. Kontrollmiljön omfattar också den kultur och de värderingar som styrelse och bolagsledning kommunicerar och verkar utifrån, vilket bland annat förmedlas genom den uppförandekod som fastställs av styrelsen varje år. Styrelsen har det övergripande ansvaret för den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen. Styrelsen har inrättat ett revisionsutskott som bland annat bereder styrelsens arbete med kvalitetssäkring av bolagets finansiella rapportering. Styrelsens ansvar och styrelsens och dess utskotts inbördes arbetsfördelning framgår av styrelsens arbetsordning. SSC:s redovisning och finansiella rapportering hantearas dels av en central enhet, dels av enheter i de utländska dotterbolagen. CFO ansvarar för att det finns interna redovisningsriktlinjer och riktlinjer för den finansiella rapporteringen, samt för att de är förenliga med gällande lagkrav och redovisningsstandard.

Riskbedömning

Riskbedömning avseende den finansiella rapporteringen för att identifiera och utvärdera de verksamhetsområden och processer där det föreligger störst risk för fel som kan få en väsentlig påverkan på den finansiella rapporteringen sker på flera nivåer i företaget. Företagsledningen identifierar och utvärderar löpande riskområden för att säkerställa att det finns tillförlitliga kontroller i de berörda processerna i syfte att undvika fel i den finansiella rapporteringen. Riskanalys och risker kopplade till den finansiella rapporteringen diskuteras regelbundet med bolagets externa revisorer som också årligen presenterar sin riskbedömning för revisionsutskott och styrelse.

Kontrollaktiviteter

Kontrollaktiviteter i syfte att förebygga, upptäcka samt korrigera fel och avvikelser, finns inbyggda i SSC:s process för finansiell rapportering. Kontrollerna har utformats för att hantera risker för att väsentliga fel uppstår i den finansiella rapporteringen och består av såväl övergripande som detaljerade kontroller. Kontrollaktiviteter sker på flera olika nivåer i företaget och utgörs till exempel av godkännande av transaktioner, kontoavstämningar och analytisk uppföljning. I de IT-system som används för den finansiella rapporteringen finns inbyggda automatiska kontroller för att säkra en tillförlitlig finansiell rapportering. Dessutom finns kontroller avseende den generella IT-miljön i form av ett väl utvecklat regelverk kring systembehörighet, systemuppdateringar och rutiner för säkerhetskopiering.

Information och kommunikation

Styrande dokument i form av policyer och redovisningsriktlinjer finns tillgängliga för samtliga medarbetare på företagets intranät. Särskilda anvisningar och instruktioner i samband med bokslutstillfällena kommuniceras av koncernredovisningschef samt chef för Group Control till samtliga berörda via dokumenthanteringssystemet SharePoint samt via mail. Interna informationskanaler i övrigt består bland annat av regelbundna möten i företagsledningen, informationsmöten för all personal och möten i olika forum för berörda specialistfunktioner. Revisionsutskottet informeras regelbundet av CFO samt av externa revisorer och hålls därigenom uppdaterat på aktuella iakttagelser inom intern styrning och kontroll. Revisionsutskott och styrelsen erhåller finansiell information av företagsledningen vid varje bokslutstillfälle. Extern rapportering sker i enlighet med riktlinjerna i statens ägarpolicy.

Uppföljning och utvärdering

Uppföljning och utvärdering av att den interna styrningen och kontrollen avseende den finansiella rapporteringen är ändamålsenlig och effektiv sker löpande av styrelse, VD, företagsledning och inom ekonomi- och finansavdelningen.

Genom kontroller och analyser identifieras förbättrings- och utvecklingsmöjligheter. Eventuella brister i systemet rapporteras till ansvarig person för att förbättring ska kunna ske.

Vid varje bokslutstillfälle har VD, CFO, koncernredovisningschef och chef för Group Control bokslutsgenomgång med ansvarig för respektive division för att följa upp och diskutera resultat, finansiell ställning och andra relevanta frågor.

Styrelsen erhåller månadsvis finansiell information.

Revisionsutskottet har ett särskilt ansvar för att följa upp revisionsfrågor och större principiella frågor med avseende på den finansiella rapporteringen.

SSC arbetar löpande med att utveckla den interna styrningen och kontrollen i koncernen bland annat genom att beakta och vidta åtgärder avseende rekommendationer från såväl revisionsutskottet som från koncernens externa revisorer.

ÖVRIG INFORMATION

Hållbarhetsrapport

SSC avger årligen en Hållbarhetsrapport enligt riktlinjer som tagits fram inom Global Reporting Initiative (GRI). Rapporten granskas av PwC. Hållbarhetsrapporten publiceras i samband med publiceringen av Årsredovisningen.

Kvalitetssystem

Moderbolagets verksamhetsledningssystem är certifierat enligt den internationella standarden ISO 9001:2008. Huvuddelen av den dokumentation som rör verksamhets- och processtyrning finns tillgänglig på bolagets intranät. Varje enhet i SSC ansvarar för kvaliteten i dess tjänster och produkter samt för ständiga förbättringar av sina processer. Enheter- nas kvalitetssamordnare leder förvaltning och utveckling av processerna i verksamhetsledningssystemet inom sin enhet. För den gemensamma förbättringsverksamheten i företaget finns interna kvalitetsrevisorer/förbättringsledare inom divisionerna och affärsenheterna.

Framtida utveckling

Rymdbranschen och dess marknader präglas av snabba förändringar. Omfattande omstruktureringar pågår i många länder och regioner. Rymdföretagens beroende av offentligt finansierade beställningar är alltjämt mycket stort och SSC eftersträvar därför en ökad försäljning till den privata sektorn.

SSC har under året fortsatt den omfattande uppgraderingen och vidareutvecklingen av Espace Space Center där en av målsättningarna är att kunna skjuta upp mindre satelliter i omloppsbana. SSC tog i samarbete med Rymdstyrelsen fram en affärsplan för satellituppskjutning från Espace. Affärsplanen avser att ligga som grund för ett regeringsbeslut avseende finansiering av utbyggnad av nödvändig infrastruktur. Vid ett positivt beslut kommer arbetet komma att pågå under flera år framöver.

SSC fortsätter sin satsning och expansion inom Satellite Management Services. Gjorda och planerade investeringar i framför allt utökad kapacitet och strategiskt placerade markstationer positionerar koncernen väl för nya affärer och successiv utveckling av ett allt bredare och attraktivare globalt erbjudande till såväl befintliga som nya kunder.

SSC har vidare ambitionen att utöka verksamheten inom Engineering services, främst genom förvärv, men även genom fortsatt organisk tillväxt.

Händelser efter balansdagen

Inga väsentliga händelser har inträffat efter balansdagen.

FÖRSLAG TILL VINSTDISPOSITION

Enligt ägarens ekonomiska mål för SSC, vilka fastställdes på årsstämman 2014, ska utdelningen uppgå till minst 30 procent av årets resultat efter skatt under förutsättning att nettoskuldssättningsgraden efter utdelning hamnar inom målintervall 0,3–0,5. Avkastningen på operativt kapital var under 2017 negativt och uppgick till -2 procent (2 procent). Vid utgången av 2017 uppgick nettoskuldssättningsgraden till 0,32 (0,43).

Till årsstämmans förfogande står:

Fond för verkligt värde	24 578 241 kr
Balanserad vinst	210 177 227 kr
Årets resultat	-134 940 816 kr
Summa	99 814 652 kr

Styrelsen föreslår att vinstmedlen disponeras så att 99 815 Tkr balanseras i ny räkning. Beträffande resultat och ställning i övrigt hänvisas till efterföljande finansiella rapporter.

Årsstämma kommer att hållas den 24 april 2018 i Stockholm.

Uppskjutning av MAXUS 9
från Esrange Space Center
den 7 april 2017.
Foto: SSC

FINANSIELLA RAPPORTER

Koncernens resultaträkning inklusive rapport över övrigt totalresultat

Belopp i Tkr	Not	2017	2016
Intäkter	3, 4	934 857	990 746
Övriga externa kostnader	4, 5, 6, 7, 30	-332 343	-409 186
Personalkostnader	8, 30	-471 336	-495 163
Avskrivningar och nedskrivningar	17, 19	-93 571	-91 910
Övriga rörelseintäkter	9	11 641	22 401
Övriga rörelsekostnader	10	-63 210	-2 465
Rörelseresultat		-13 962	14 423
Finansiella intäkter	11	818	1 037
Finansiella kostnader	12	-24 432	-7 937
Resultat före skatt		-37 576	7 523
Skatt	13, 14	-9 394	-25 907
Årets resultat		-46 970	-18 384
Varav hänförligt till moderbolagets aktieägare		-46 970	-18 384
Resultat per aktie före och efter utspädning, kr	15	-2 890	-1 131
Övrigt totalresultat			
Poster som har omförts eller kan omföras till årets resultat	16		
Valutakursdifferenser vid omräkning av utlandsverksamheter		-9 067	13 274
Förändring av kassaflödessäkring		-1 234	180
Förändring i verkligt värde på finansiella tillgångar som kan säljas		31 740	360
Inkomstskatt hänförlig till posterna ovan		-6 711	-119
Övrigt totalresultat		14 728	13 695
Årets totalresultat		-32 242	-4 689
Varav hänförligt till moderbolagets aktieägare		-32 242	-4 689

Koncernens balansräkning

Belopp i Tkr	Not	2017-12-31	2016-12-31
Tillgångar			
<u>Anläggningstillgångar</u>			
Immateriella anläggningstillgångar	17	62 666	69 163
Materiella anläggningstillgångar	19	608 782	703 234
Andra långfristiga värdepappersinnehav	21	51 600	19 860
Uppskjutna skattefordringar	14	1 969	1 647
Summa anläggningstillgångar		725 017	793 904
<u>Omsättningstillgångar</u>			
Varulager	22	4 959	10 006
Kundfordringar	23	145 722	132 587
Skattefordran		6 992	5 016
Övriga fordringar	24	25 518	96 135
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	25	45 782	42 295
Likvida medel	26	165 683	169 352
Summa omsättningstillgångar	39	394 656	455 391
Summa tillgångar		1 119 673	1 249 295

Belopp i Tkr	Not	2017-12-31	2016-12-31
Eget kapital och skulder			
<u>Eget kapital</u>			
Aktiekapital	27	32 500	32 500
Reserver	16	37 806	23 078
Balanserat resultat inklusive årets resultat		387 880	434 850
Summa eget kapital hänförligt till moderbolagets ägare		458 186	490 428
Innehav utan bestämmande inflytande		–	–
Summa eget kapital		458 186	490 428
<u>Långfristiga skulder</u>			
Räntebärande skulder	28	223 234	380 139
Övriga skulder	29	124 227	86 932
Avsättningar	30	4 153	2 183
Uppskjuten skatteskuld	14	7 216	10 723
Summa långfristiga skulder	39	358 830	479 977
<u>Kortfristiga skulder</u>			
Räntebärande skulder	28	90 433	0
Förskott från kunder		48 121	82 039
Leverantörsskulder		33 086	37 803
Skatteskulder		5 144	5 555
Övriga skulder	31	15 594	21 146
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	32	107 491	125 615
Avsättningar	30	2 788	6 732
Summa kortfristiga skulder	39	302 657	278 890
Summa eget kapital och skulder		1 119 673	1 249 295

Upplysningar om ställda säkerheter och eventalförpliktelser återfinns i not 26.

Koncernens förändring i eget kapital

Eget kapital hänförligt till moderbolagets ägare

Belopp i Tkr	Not	Aktie- kapital	Reserver	Balanserade vinstmedel	Totalt eget kapital
Ingående balans 1 januari 2016		32 500	9 383	453 234	495 117
Årets resultat				-18 384	-18 384
Övrigt totalresultat	16		13 695	–	13 695
Årets totalresultat			13 695	-18 384	-4 689
Utdelning avseende 2015				–	–
Utgående balans 31 december 2016		32 500	23 078	434 850	490 428
Ingående balans 1 januari 2017		32 500	23 078	434 850	490 428
Årets resultat				-46 970	-46 970
Övrigt totalresultat	16		14 728	–	14 728
Årets totalresultat			14 728	-46 970	-32 242
Utdelning avseende 2016				–	–
Utgående balans 31 december 2017		32 500	37 806	387 880	458 186

Koncernens kassaflödesanalys

Belopp i Tkr	Not	2017	2016
<u>Den löpande verksamheten</u>			
Resultat före skatt		-37 576	7 523
Justering för poster som ej ingår i kassaflödet	33	163 954	72 579
Betalda skatter		-21 013	-20 715
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar i rörelsekapitalet		105 365	59 387
<u>Kassaflöde från förändringar i rörelsekapitalet</u>			
Ökning(-)/minskning(+) av varulager		-7 528	-1
Ökning(-)/minskning(+) av kundfordringar och andra fordringar		-2 047	11 724
Ökning(+)/minskning(-) av leverantörsskulder och andra skulder		918	9 298
Kassaflöde från den löpande verksamheten		96 708	80 408
<u>Investeringsverksamheten</u>			
Investeringar i immateriella anläggningstillgångar	17	-1 525	-4 411
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	19	-42 231	-81 880
Avyttringar av materiella anläggningstillgångar	33	727	917
Avyttringar av dotterbolag, netto likviditetspåverkan		5 927	2 950
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-37 102	-82 424
<u>Finansieringsverksamheten</u>			
Upptagande av lån		17 820	89 700
Återbetalning av lån		-77 006	-16 910
Utdelning till moderföretagets aktieägare		-	-
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-59 186	72 790
Årets kassaflöde		420	70 774
Likvida medel vid årets början		169 352	93 112
Valutakursdifferens i likvida medel		-4 089	5 466
Likvida medel vid årets slut		165 683	169 352
<u>Erhållen och betald ränta</u>			
Under året erhållen ränta		378	285
Under året betald ränta		-6 289	-4 295

Moderbolagets resultaträkning inklusive rapport över övrigt totalresultat

Belopp i Tkr	Not	2017	2016
Intäkter	3,4	426 341	490 689
Övriga externa kostnader	4, 5, 6, 7, 30	-231 048	-272 554
Personalkostnader	8, 30	-201 144	-225 829
Avskrivningar och nedskrivningar	18, 20	-42 213	-38 328
Övriga rörelseintäkter	9	10 047	20 647
Övriga rörelsekostnader	10	-84 382	0
Rörelseresultat		-122 399	-25 375
Resultat från andelar i koncernföretag	11	17 584	11 136
Finansiella intäkter	11	11 944	14 284
Nedskrivningar av finansiella tillgångar	12, 36	-2 431	-47 735
Finansiella kostnader	12	-24 120	-8 216
Resultat efter finansiella poster		-119 422	-55 906
Bokslutsdispositioner	34	-28 500	-24 710
Resultat före skatt		-147 922	-80 616
Skatt	13, 14	12 981	5 555
Årets resultat	35	-134 941	-75 061
Övrigt totalresultat			
Poster som har omförts eller kan omföras till årets resultat	16		
Förändring av kassaflödessäkring		-1 234	180
Förändring i verkligt värde på finansiella tillgångar som kan säljas		31 740	360
Inkomstskatt hänförlig till posterna ovan		-6 711	-119
Övrigt totalresultat		23 794	421
Årets totalresultat		-111 147	-74 640

Moderbolagets balansräkning

Belopp i Tkr	Not	2017-12-31	2016-12-31
Tillgångar			
<u>Anläggningstillgångar</u>			
Immateriella anläggningstillgångar			
Programvara		13 360	14 015
Summa immateriella anläggningstillgångar	18	13 360	14 015
<u>Materiella anläggningstillgångar</u>			
Byggnader och markanläggningar		63 726	66 691
Maskiner och andra tekniska anläggningar		132 603	136 017
Inventarier och verktyg		87 594	82 062
Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar		38 470	49 967
Summa materiella anläggningstillgångar	20	322 393	334 737
<u>Finansiella anläggningstillgångar</u>			
Andelar i dotterföretag	36	94 934	121 934
Fordringar på koncernföretag	4, 37	195 646	209 949
Andra långfristiga värdepappersinnehav	21	51 600	19 860
Uppskjutna skattefordringar	14	37 015	30 745
Summa finansiella anläggningstillgångar		379 195	382 488
Summa anläggningstillgångar		714 948	731 240
<u>Omsättningstillgångar</u>			
Varulager	22	2 858	3 376
Kundfordringar	23	61 977	42 635
Fordringar på koncernföretag	4	43 484	127 317
Skattefordran		4 138	4 703
Övriga fordringar	24	11 550	19 339
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	25	38 249	29 458
Likvida medel	26	33 781	90 129
Summa omsättningstillgångar	39	196 037	316 957
Summa tillgångar		910 985	1 048 197

Moderbolagets balansräkning

Belopp i Tkr	Not	2017-12-31	2016-12-31
Eget kapital och skulder			
<u>Eget kapital, avsättningar och skulder</u>			
<u>Eget kapital</u>			
<u>Bundet eget kapital</u>			
Aktiekapital	27	32 500	32 500
Reservfond		6 500	6 500
Summa bundet eget kapital		39 000	39 000
<u>Fritt eget kapital</u>			
Fond för verkligt värde	16	24 578	784
Balanserad vinst		210 178	285 239
Årets resultat	35	-134 941	-75 061
Summa fritt eget kapital		99 815	210 961
Summa eget kapital		138 815	249 961
<u>Obeskattade reserver</u>	38	168 250	139 750
<u>Långfristiga skulder</u>			
Räntebärande skulder	28	223 234	380 139
Övriga skulder	29	124 227	86 932
Avsättningar	30	2 836	–
Summa långfristiga skulder	39	350 297	467 071
<u>Kortfristiga skulder</u>			
Räntebärande skulder	28	90 433	0
Förskott från kunder		36 420	70 098
Leverantörsskulder		17 659	15 143
Skulder till koncernföretag	4	31 591	14 273
Övriga skulder	31	11 760	14 216
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	32	63 630	71 681
Avsättningar	30	2 130	6 004
Summa kortfristiga skulder	39	253 623	191 415
Summa eget kapital och skulder		910 985	1 048 197

Moderbolagets förändring i eget kapital

Belopp i Tkr	Not	Bundet eget kapital		Fritt eget kapital		
		Aktie- kapital	Reservfond	Fond för verkligt värde	Balanserad vinst	Totalt eget kapital
Ingående balans 1 januari 2016		32 500	6 500	363	285 239	324 601
Årets resultat					-75 061	-75 061
Övrigt totalresultat	16			421	–	421
Årets totalresultat				421	-75 061	-74 640
Utdelning avseende 2015					–	–
Utgående balans 31 december 2016		32 500	6 500	784	210 178	249 961
Ingående balans 1 januari 2017		32 500	6 500	784	210 178	249 961
Årets resultat					-134 941	-134 941
Årets övrigt totalresultat	16			23 794	–	23 794
Årets totalresultat				23 794	-134 941	-111 147
Utdelning avseende 2016					–	–
Utgående balans 31 december 2017		32 500	6 500	24 578	75 237	138 815

Moderbolagets kassaflödesanalys

Belopp i Tkr	Not	2017	2016
Den löpande verksamheten			
Resultat efter finansiella poster		-119 422	-55 906
Justering för poster som ej ingår i kassaflödet	33	137 160	63 769
Betalda skatter		565	-493
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar i rörelsekapitalet		18 303	7 370
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapitalet			
Ökning(-)/minskning(+) av varulager		517	282
Ökning(-)/minskning(+) av kundfordringar och andra fordringar		-66 838	26 902
Ökning(+)/minskning(-) av leverantörsskulder och andra skulder		20 355	-16 598
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-27 663	17 956
Investeringsverksamheten			
Investeringar i immateriella anläggningstillgångar	18	-930	-2 230
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	20	-28 335	-59 513
Avyttringar av materiella anläggningstillgångar	33	727	721
Avyttringar av dotterbolag, netto likviditetspåverkan		7 223	3 000
Placeringar i övriga finansiella anläggningstillgångar		-635	-50
Avyttring av övriga finansiella anläggningstillgångar		54 064	41 840
Kassaflöde från investeringsverksamheten		32 114	-16 232
Finansieringsverksamheten			
Upptagande av lån		17 820	89 700
Återbetalning av lån		-77 006	-16 909
Erhållet/lämnat koncernbidrag		-	-8 300
Utdelning till moderföretagets aktieägare		-	-
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-59 186	64 491
Årets kassaflöde		-54 735	66 215
Likvida medel vid årets början		90 129	23 939
Valutakursdifferens i likvida medel		-1 613	-25
Likvida medel vid årets slut		33 781	90 129
Erhållen och betald ränta			
Under året erhållen ränta		9 863	2 801
Under året betald ränta		-6 081	-4 585

NOTFÖRTECKNING

Not	Sida
1 Allmän information	39
2 Allmänna redovisningsprinciper	39
3 Intäkter	56
4 Inköp och försäljning mellan koncernföretag	56
5 Revisorernas arvoden och kostnadsersättningar	57
6 Leasingavtal och andra hyresavtal	57
7 Transaktioner med närstående	57
8 Anställda och personalkostnader	58
9 Övriga rörelseintäkter	60
10 Övriga rörelsekostnader	60
11 Finansiella intäkter	60
12 Finansiella kostnader	61
13 Skatt på årets resultat	61
14 Uppskjuten skatt	62
15 Resultat per aktie	63
16 Ackumulerat totalresultat, förändring reserver	64
17 Immateriella anläggningstillgångar – Koncernen	65
18 Immateriella anläggningstillgångar – Moderbolaget	66
19 Materiella anläggningstillgångar – Koncernen	67
20 Materiella anläggningstillgångar – Moderbolaget	68
21 Andra långfristiga värdepappersinnehav	68
22 Varulager	69
23 Kundfordringar	69
24 Övriga kortfristiga fordringar	70
25 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	70
26 Likvida medel, garantier och eventalförpliktelser	70
27 Aktiekapital	70
28 Räntebärande skulder	71
29 Övriga långfristiga skulder	71
30 Avsättningar	71
31 Övriga skulder	73
32 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	73
33 Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet	73
34 Bokslutsdispositioner	74
35 Utdelning	74
36 Dotterföretag i Swedish Space Corporation	74
37 Fordringar på koncernföretag	75
38 Obeskattade reserver i moderbolaget	75
39 Finansiella risker	76
40 Finansiella instrument värderade till verkligt värde	80
41 Vinstdisposition	82
42 Händelser efter balansdagen	82

Not 1 Allmän information

Swedish Space Corporation / Svenska rymdaktiebolaget, organisationsnummer 556166-5836, är ett aktiebolag registrerat i Sverige.

Företagets säte är Kiruna.

Swedish Space Corporation ägs till 100% av svenska staten.

Företaget är moderbolag i Swedish Space Corporation-koncernen, vars huvudsakliga verksamhet är att driva och vidareutveckla rymdbasen Esrange samt att bedriva verksamhet inom rymdindustrin.

Moderbolagets funktionella valuta är svenska kronor. Alla belopp anges i tusentals kronor (Tkr) om inget annat anges.

Not 2 Allmänna redovisningsprinciper

Överensstämmelse med normgivning och lag

Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS) utgivna av International Accounting Standards Board (IASB) sådana de antagits av EU. Vidare har Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 1 "Kompletterande redovisningsregler för koncerner" tillämpats.

Koncernen använder sig av samma redovisningsprinciper som tillämpades i årsredovisningen för 2016. Ändringar av IFRS med tillämpning från och med 2017 har inte haft någon väsentlig effekt på koncernens redovisning.

Moderbolaget tillämpar samma redovisningsprinciper som koncernen utom i de fall som anges nedan under avsnittet "Moderbolagets redovisningsprinciper".

Värderingsgrunder tillämpade vid upprättandet av de finansiella rapporterna

Tillgångar och skulder är redovisade till historiska anskaffningsvärden. Finansiella tillgångar och skulder värderas till upplupet anskaffningsvärde, förutom vissa finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde vilka består av derivatinstrument, finansiella tillgångar respektive skulder klassificerade som finansiella tillgångar/skulder värderade till verkligt värde via resultatet och finansiella tillgångar som kan säljas.

Anläggningstillgångar och långfristiga skulder består i allt väsentligt av belopp som förväntas återvinnas eller betalas mer än tolv månader räknat från balansdagen. Omsättningstillgångar och kortfristiga skulder består i allt väsentligt av belopp som förväntas återvinnas eller betalas inom tolv månader räknat från balansdagen.

Funktionell valuta och rapporteringsvaluta

Moderbolagets funktionella valuta är svenska kronor som även utgör rapporteringsvalutan för moderbolaget och för koncernen. Det innebär att de finansiella rapporterna presenteras i svenska kronor. Samtliga belopp är, om inte annat anges, angivna i tusentals kronor.

Bedömningar och uppskattningar i de finansiella rapporterna

Att upprätta de finansiella rapporterna i enlighet med IFRS kräver att företagsledningen gör bedömningar och uppskattningar samt gör antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader. Verkliga utfall kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar. Uppskattningarna och antagandena ses över regelbundet. Ändringar av uppskattningar redovisas i den period ändringen görs om ändringen endast påverkar denna period, eller i den period ändringen görs och framtida perioder om ändringen påverkar både aktuell period och framtida perioder.

Bedömningar gjorda av företagsledningen vid tillämpningen av IFRS som har en betydande inverkan på de finansiella rapporterna och gjorda uppskattningar som kan medföra väsentliga justeringar i det påföljande årets finansiella rapporter beskrivs närmare i avsnittet om Viktiga uppskattningar och bedömningar för redovisningsändamål.

Väsentliga tillämpade redovisningsprinciper

De nedan angivna redovisningsprinciperna har, med de undantag som närmare beskrivs, tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i koncernens finansiella rapporter. Koncernens redovisningsprinciper har vidare konsekvent tillämpats av koncernens företag.

Nya IFRS som ännu ej börjat tillämpas

IFRS 9 "Finansiella Instrument" ersätter IAS 39 Finansiella instrument: Redovisning och värdering. IFRS 9 innebär förändringar avseende klassificering och värdering av finansiella instrument. Därutöver innehåller IFRS 9 en framåtblickande nedskrivningsmodell för finansiella tillgångar som är skuldinstrument och en omarbetad ansats till säkringsredovisning. Standarden är antagen av EU och ska tillämpas från och med räkenskapsåret 2018. SSC kommer inte att räkna om jämförelsesiffror även om standarden tillämpas retroaktivt från 1 januari 2018, i enlighet med övergångsreglerna.

Klassificering och värdering av finansiella tillgångar enligt IFRS 9 ska baseras på den affärsmodell som koncernen tillämpar för förvaltningen av finansiella tillgångar och de avtalsenliga kassaflödena från tillgången. Reglerna för klassificering och värdering av finansiella skulder är i stort oförändrade från IAS 39. SSC har analyserat affärsmodell och kontraktsevenliga kassaflöden vilket inte har fått någon effekt på värderingen av finansiella tillgångar vid övergångstillfället. De instrument som klassificerats i en kategori som har redovisats till upplupet anskaffningsvärde under IAS 39 klassificeras under IFRS 9 som upplupet anskaffningsvärde. Eget kapitalinstrument som klassificerats som tillgänglig för försäljning under IAS 39 klassificeras under IFRS 9 som verkligt värde med verkligt värdeförändringar i övrigt totalresultat och de instrument som klassificerats i en kategori som redovisats till verkligt värde via resultaträkningen klassificeras som verkligt värde via resultaträkningen enligt IFRS 9.

Förlustreserv för finansiella tillgångar som är skuldinstrument och redovisas till upplupet anskaffningsvärde eller till verkligt värde via övrigt totalresultat ska baseras på framåtblickande information och ta flera möjliga utfall i beaktande. Den nya modellen har ingen väsentlig effekt avseende förväntade kreditförluster på koncernens reserv för kreditförluster på finansiella instrument vid övergångstidpunkten till IFRS 9, varför ingen justering av redovisade värden har genomförts per 1 januari 2018. Då koncernen har väldigt få och inte några väsentliga kreditförluster historiskt, har koncernens modell främst baserats på aktuell kreditrisk i finansiella fordringar, och en bedömning av framåtriktad information. Vid beaktande av framåtblickande information ges ingen indikation på att kreditrisken skulle vara väsentligt högre.

SSC tillämpar säkringsredovisning för vissa transaktioner i utländsk valuta som säkras med valutaterminer. SSC:s nuvarande säkringsförhållanden bedöms fortsatt vara säkringsförhållanden enligt IFRS 9. Införandet av IFRS 9 med avseende på säkringsredovisning ger inte någon påverkan på resultaträkning, övrigt totalresultat och balansräkning vid övergångstillfället.

IFRS 15 Intäkter från avtal med kunder

IFRS 15 är en heltäckande standard för att bestämma hur stora intäkter som ska redovisas och när dessa intäkter ska redovisas. Den ersätter nuvarande vägledning avseende intäkter som är tillämplig för koncernen, vilket är IAS 18 Intäkter och IAS 11 Entreprenadavtal.

Standarden har som syfte att skapa en mer jämförbar och transparent finansiell rapportering. Detta uppnås genom uppdelning av kundkontrakt men även genom att ytterligare upplysningar lämnas om hur och när intäkter genereras.

Upplysningarna omfattar både kvantitativa och kvalitativa upplysningar för att en läsare av de finansiella rapporterna ska kunna förstå företagets affär. Upplysningarna omfattar exempelvis upplysning om avtal med kunder, upplysningar kopplade till balansposterna samt information om väsentliga bedömningar.

Under 2017 har konsekvenserna av ett byte av intäktsstandard från och med 1 januari 2018 analyserats. Som en del i detta har utbildningar hållits med koncernens divisioner i vad den nya standarden innebär och vilka effekter den får, samt att en checklista har tagits fram för att fastställa vilka kontraktstyper som finns i koncernen. Utifrån denna har utvärdering genomförts av hur intäktsredovisningen kan komma att påverkas avseende befintliga kundkontrakt.

Slutsatsen är att koncernens försäljning främst består av försäljning av tjänster och att försäljning av varor enbart sker i en mycket begränsad omfattning. Därför bedöms ingen särredovisning av varor nödvändig.

Tjänsteförsäljning

Utvärderingen av övergången till IFRS 15 har genomförts på divisionsnivå med följande slutsatser:

Satellite Management Services

Utvärderingen i SaMS har gett vid handen att divisionens prestationsåtaganden är etablering av satellitkommunikation, etablering av antennverksamhet och driftsåtaganden. Då intäkterna kommer att redovisas i takt med att kontrollen överförs baserat på respektive prestationsåtagande utifrån villkoren i kundkontrakten medför detta ingen förändring jämfört med tidigare intäktsredovisning.

Science Services

Utvärderingen i Science Services visar att de prestationsåtaganden som tillhandahålls avser tjänster i form av drift av Rymdbasen Esrange samt uppsändningar och utveckling av system och nyttolaster. Intäkterna i divisionen tas i allt väsentligt över tid. Detta är ingen förändring jämfört med tidigare regelverk.

Engineering Services

Engineering Services har prestationsåtaganden avseende främst drift och ledning av rymdmissioner. Intäkten kommer i enlighet med IFRS 15 att tas över tid vilket även är i enlighet med gällande regelverk.

Övergång

Koncernen kommer att tillämpa den retroaktiva metoden vid införandet av IFRS 15. Då utvärderingen inte visar några skillnader med nuvarande intäktsredovisning kommer ingen omräkning att ske.

Effekt av övergången

Implementeringen av IFRS 15 kommer inte leda till någon effekt på koncernens resultat och ställning avseende historisk information jämfört med avlämnad årsredovisning för 2017 då utvärderingen inte visat på några skillnader mot nuvarande intäktsredovisning. Däremot kommer de ökade upplysningskraven som standarden innebär medföra utökade tilläggsupplysningar hänförliga till intäktsredovisningen.

IFRS 16 Leasingavtal

IFRS 16 Leasingavtal ersätter nu existerande IFRS relaterade till redovisning av leasingavtal, såsom IAS 17 Leasingavtal och IFRIC 4 Fastställande av huruvida ett avtal innehåller ett leasingavtal.

Koncernen planerar att tillämpa standarden från och med den 1 januari 2019.

IFRS 16 påverkar främst de avtal där koncernen anses vara leasetagare. Den viktigaste effekten av de nya reglerna är att de leasingavtal som idag redovisas som operationella leasingavtal ska redovisas på ett nytt sätt. Detta sätt liknar nuvarande redovisning av finansiella leasingavtal. Det innebär att även för operationella leasingavtal behöver en tillgång och en skuld hänförlig till den hyrda tillgången redovisas. Detta innebär också att de kostnaderna som redovisas för kontraktet kommer att redovisas som avskrivningar och ränta. Idag redovisas inte någon hyrd tillgång och relaterad skuld för operationella leasingavtal, och leasingavgifterna periodiseras linjärt som leasingkostnad.

Undantag för redovisning som nyttjanderättstillgång och leasingskuld finns för leasingkontrakt av mindre värde samt kontrakt som har en löptid på högst 12 månader.

Koncernen har genomfört en initial bedömning av de potentiella effekterna på de finansiella rapporterna, men har ännu inte slutfört den mer ingående analysen.

Den slutliga effekten av införandet av IFRS 16 på de finansiella rapporterna kommer att bero på framtida ekonomiska förhållanden, inklusive koncernens låneränta per den 1 januari 2019, sammansättningen av koncernens leasingportfölj vid den tidpunkten, koncernens senaste bedömning gällande eventuella optioner för att förlänga leasingavtal. Koncernen planerar att välja att använda de lätnadsregler och undantag från att redovisa i rapporten över finansiell ställning som regelverket medger.

Den hittills identifierade mest väsentliga effekten är att koncernen kommer att behöva redovisa nya tillgångar och skulder för sina operationella leasingavtal gällande lokalhyra och företagsbilar. Per den 31 december 2017 uppgår koncernens framtida minimileaseavgifter och icke-uppsägningsbara operationella leasingavtal till 19 954 Tkr vilket framgår av not 6.

Ingen väsentlig effekt väntas för koncernens finansiella leasingavtal.

Koncernen förväntar sig inte att införandet av IFRS 16 kommer att påverka dess förmåga att uppfylla de finansiella mål som koncernen har.

Att bestämma huruvida att avtal innehåller ett leasingavtal

Koncernen planerar att tillämpa lätttnadsregeln att "ärva" den tidigare definitionen av leasing vid övergången. Det betyder att reglerna enligt IFRS 16 kommer tillämpas på alla kontrakt som har ingåtts före den 1 januari 2019 och som har identifierats som leasing enligt IAS 17 och IFRIC 4.

Som leasetagare kan koncernen välja att tillämpa standarden antingen:

- ◆ retroaktivt; eller
- ◆ med en modifierad retroaktiv ansats.

Vald metod tillämpas på samtliga leasingavtal. Koncernen planerar att tillämpa den modifierade retroaktiva ansatsen, vilket innebär att den ackumulerade effekten av övergången till IFRS 16 kommer att redovisas i balanserat resultat i öppningsbalansen per den 1 januari 2019. Inga jämförelsesiffror kommer att räknas om.

När den modifierade retroaktiva ansatsen tillämpas på leasingavtal som tidigare har klassificerats som operationella leasingavtal, kan leasetagaren välja om den vill tillämpa vissa lätttnadsregler vid övergången. Koncernen utvärderar de potentiella effekterna av att använda dessa lätttnadsregler.

Övriga nya och ändrade IFRS med framtida tillämpning förväntas inte komma att ha någon väsentlig effekt på företagets finansiella rapporter.

Nya och ändrade standarder som tillämpas av koncernen (2017)

Ändrad IAS 7 Rapport över kassaflöden tillämpas från och med 2017. Uppllysningar har lagts till i not 33 där årets förändring i skulder hänförliga till finansieringsverksamheten stäms av med specifikation av bl.a. nyupplåning, amortering, förändringar kopplade till avyttring/förvärv av dotterföretag samt valutakurseffekter.

Uppllysning lämnas både för förändringar som är kassaflödespåverkande och förändringar som inte är kassaflödespåverkande.

Ändringen tillämpas framåtriktat varför inga uppllysningar presenteras för jämförelseåret.

Övriga nedanstående nya och ändrade standarder har inte haft någon inverkan på koncernens resultat och ställning.

- ◆ Årliga förbättringar av IFRS standarder, förbättringscykeln 2012–2014
- ◆ Utformning av finansiella rapporter, ändring av IAS 1
- ◆ Avskrivningar, ändring av IAS 16 och IAS 38
- ◆ Förvärv av andel i en gemensam verksamhet, ändring av IFRS 11

Koncernredovisning

Koncernens redovisning omfattar Svenska rymdaktiebolaget och de företag där bolaget har ett bestämmande inflytande. Bestämmande inflytande föreligger om Svenska rymdaktiebolaget har inflytande över investeringsobjektet, är exponerad för eller har rätt till rörlig avkastning från sitt engagemang samt kan använda sitt inflytande över investeringen till att påverka avkastningen. Vid bedömningen om ett bestämmande inflytande föreligger, beaktas potentiella röstberättigande aktier samt om de facto control föreligger.

Förutom moderbolaget omfattar koncernredovisningen följande bolag:

- ◆ Aurora Technology B.V.
- ◆ ECAPS Inc. (Avyttrad under 2017)
- ◆ ECAPS AB (Avyttrad under 2017)
- ◆ LSE Space GmbH
- ◆ NEAT AB
- ◆ SSC International AB
- ◆ SSC Space Australia Pty Ltd
- ◆ SSC Space Chile SA
- ◆ SSC Space US Inc.
- ◆ SSC Space Canada Corporation
- ◆ Swedish Space Propulsion AB

Transaktioner som elimineras vid konsolidering, justering till koncernens redovisningsprinciper samt kassaflödesanalys

Koncerninterna fordringar och skulder, intäkter eller kostnader och orealiserade vinster eller förluster som uppkommer från koncerninterna transaktioner mellan koncernföretag, elimineras i sin helhet vid upprättandet av koncernredovisningen. Orealiserade vinster som uppkommer från transaktioner med intresseföretag elimineras i den utsträckning som motsvarar koncernens ägarandel i företaget. Orealiserade förluster elimineras på samma sätt som orealiserade vinster, men endast i den utsträckning det inte finns något nedskrivningsbehov.

I de fall dotterföretagens redovisningsprinciper inte överensstämmer med koncernens redovisningsprinciper har justeringar gjorts till koncernens redovisningsprinciper.

I koncernens kassaflödesanalys redovisas köpeskillingen för förvärvade respektive avyttrade verksamheter under rubriken förvärv av ny verksamhet respektive avyttring. De tillgångar och skulder som de förvärvade respektive avyttrade bolagen hade vid förvärvet respektive försäljningen ingår därför ej i kassaflödesanalysen.

Utländsk valuta

Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på transaktionsdagen. Funktionell valuta är valutan i de primära ekonomiska miljöer bolagen bedriver sin verksamhet. Monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta räknas om till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på balansdagen. Valutakursdifferenser som uppstår vid omräkningarna redovisas i årets resultat. Icke-monetära tillgångar och skulder som redovisas till historiska anskaffningsvärden omräknas till valutakurs vid transaktionstillfället. Icke-monetära tillgångar och skulder som redovisas till verkliga värden omräknas till den kurs som råder vid tidpunkten för värdering till verkligt värde.

Tillgångar och skulder i utlandsverksamheter, inklusive goodwill och andra koncernmässiga över- och undervärden, omräknas från utlandsverksamhetens funktionella valuta till koncernens rapporteringsvaluta, svenska kronor, till den valutakurs som råder på balansdagen.

Intäkter och kostnader i en utlandsverksamhet omräknas till svenska kronor till årets genomsnittliga valutakurs. Uppkomna omräkningsdifferenser redovisas i övrigt totalresultat och ackumuleras i separat komponent i eget kapital, benämnd omräkningsreserv.

Monetära långfristiga fordringar mot en utlandsverksamhet för vilken reglering inte är planerad eller troligtvis inte kommer att ske inom överskådlig framtid, är i praktiken en del av Svenska Rymdaktiebolagets nettoinvestering i utlandsverksamheten. En valutakursdifferens som uppstår på den monetära långfristiga fordringen redovisas över resultaträkningen.

Redovisning av intäkter

Intäkter från tjänsteuppdrag

Intäkter från tjänsteuppdrag på löpande räkning redovisas i årets resultat i takt med att prestationen utförs. Intäkter redovisas inte om det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna inte kommer att tillfalla koncernen.

När utfallet av pågående projekt till fast pris kan beräknas på ett tillförlitligt sätt redovisas uppdragsinkomsterna och uppdragsutgifterna som intäkt respektive kostnad i koncernens resultat i förhållande till uppdragets färdigställandegrad, så kallad successiv vinstavräkning. Färdigställandegraden fastställs genom att beräkna förhållandet mellan nedlagda uppdragsutgifter för utfört arbete på balansdagen och beräknade totala uppdragsutgifter. En befarad förlust redovisas omgående som kostnad. Intjänade arvoden per balansdagen, vilka ännu ej fakturerats, redovisas som upplupna intäkter. Fakturerade arvoden avseende tjänster som ej utförts redovisas som förskott från kund.

Intäkter från försäljning av varor

Intäkter för försäljning av varor redovisas i årets resultat när väsentliga risker och förmåner som är förknippade med varornas ägande har överförts till köparen.

Övriga intäkter

Övriga rörelseintäkter redovisas när tjänst eller egendom har tillhandahållits och då risk och/eller äganderätt övergår till köparen.

Finansiella intäkter och kostnader

Finansiella intäkter består av ränteintäkter på investerade medel (inklusive finansiella tillgångar som kan säljas), utdelningsintäkter, vinst vid avyttring av finansiella tillgångar som kan säljas, vinst vid värdeförändring på finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet samt sådana vinster på säkringsinstrument som redovisas i årets resultat.

Ränteintäkter på finansiella instrument redovisas enligt effektivräntemetoden (se nedan). Utdelningsintäkter redovisas när rätten till att erhålla utdelning fastställs. Resultatet från avyttring av ett finansiellt instrument redovisas då de risker och fördelar som är förknippade med ägandet av instrumentet överförs till köparen och koncernen inte längre har kontroll över instrumentet.

Finansiella kostnader består av räntekostnader på lån, effekten av upplösning av nuvärdesberäkning av avsättningar, nedskrivning av finansiella tillgångar samt sådana förluster på säkringsinstrument som redovisas i årets resultat. Låneutgifter redovisas i resultatet med tillämpning av effektivräntemetoden.

Valutakursvinster och valutakursförluster redovisas netto.

Effektivräntan är den ränta som diskonterar de uppskattade framtida in- och utbetalningarna under ett finansiellt instruments förväntade löptid till den finansiella tillgångens eller skuldens redovisade nettovärde. Beräkningen innefattar alla avgifter som erlagts eller erhållits av avtalsparterna som är en del av effektivräntan, transaktionskostnader och alla andra över- och underkurser.

Skatter

Inkomstskatter utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Inkomstskatter redovisas i årets resultat utom då underliggande transaktion redovisats i övrigt totalresultat eller i eget kapital varvid tillhörande skatteeffekt redovisas i övrigt totalresultat eller i eget kapital.

Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år, med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen. Till aktuell skatt hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder.

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. Temporära skillnader beaktas inte i koncernmässig goodwill och inte heller för skillnad som uppkommit vid första redovisningen av tillgångar och skulder som inte är rörelseförvärv som vid tidpunkten för transaktionen inte påverkar vare sig redovisat eller skattepliktig resultat. Vidare beaktas inte heller temporära skillnader hänförliga till andelar i dotter- och intresseföretag som inte förväntas bli återförda inom överskådlig framtid. Värderingen av uppskjuten skatt baserar sig på hur underliggande tillgångar eller skulder förväntas bli realiserade eller reglerade. Uppskjuten skatt beräknas med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen.

Uppskjutna skattefordringar avseende avdragsgilla temporära skillnader och underskottsavdrag redovisas endast i den mån det är sannolikt att dessa kommer att kunna utnyttjas. Värdet på uppskjutna skattefordringar reduceras när det inte längre bedöms sannolikt att de kan utnyttjas.

Eventuellt tillkommande inkomstskatt som uppkommer vid utdelning redovisas vid samma tidpunkt som när utdelningen redovisas som en skuld.

Anläggningstillgångar

Materiella tillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärden med avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången.

Moderbolagets byggnader är belägna på ofri grund vid Esrange varför något anskaffningsvärde för mark inte föreligger. Bolaget har inte pålagts några specifika förpliktelser för återställningsarbeten. Inga avsättningar har gjorts för sådana åtgärder.

Materiella anläggningstillgångar som består av delar med olika nyttjandeperioder behandlas som separata komponenter av materiella anläggningstillgångar.

Det redovisade värdet för en materiell anläggningstillgång tas bort ur balansräkningen vid utrangering eller avyttring eller när inga framtida ekonomiska fördelar väntas från användning eller utrangering/avyttring av tillgången. Vinst eller förlust som uppkommer vid avyttring eller utrangering av en tillgång utgörs av skillnaden mellan försäljningspriset och tillgångens redovisade värde med avdrag för direkta försäljningskostnader. Vinst och förlust redovisas som övrig rörelseintäkt/-kostnad.

Avskrivningar på materiella anläggningstillgångar, för att fördela deras anskaffningsvärde ner till det beräknade restvärdet, görs linjärt över den beräknade nyttjandeperioden enligt följande:

Byggnader	20–50 år
Maskiner och tekniska anläggningar	5–20 år
Inventarier och verktyg	3–5 år

Linjär avskrivningsmetod används för samtliga typer av anläggningstillgångar med en begränsad nyttjandeperiod. Om en tillgångs bokförda värde är högre än förväntat återvinningsvärde skrivs tillgången ned till detta värde.

Tillkommande utgifter redovisas som separat tillgång endast då det är sannolikt att de framtida ekonomiska förmåner som är förknippade med den tillkommande tillgången kommer att komma koncernen tillgodo. Andra former av reparationer och underhåll kostnadsförs under den period de uppkommer.

Använda avskrivningsmetoder, restvärde och nyttjandeperioder omprövas vid varje års slut.

Immateriella tillgångar

Goodwill värderas till anskaffningsvärde minus eventuella ackumulerade nedskrivningar. Goodwill fördelas till kassagenererande enheter och prövas minst årligen för nedskrivningsbehov. Nedskrivningar av goodwill återförs inte. Vinst eller förlust vid avyttring av en enhet inkluderar kvarvarande redovisat värde på den goodwill som avser den avyttrade enheten.

Förvärvade kundkontrakt, kundrelationer och licenser har en bestämbar nyttjandeperiod och redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar.

Förvärvade varumärken har en obestämbar livslängd och redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade nedskrivningar och prövas minst årligen för nedskrivningsbehov.

Forskning och utveckling. Utgifter för forskning som syftar till att erhålla ny vetenskaplig eller teknisk kunskap redovisas som kostnad då de uppkommer. Utgifter för utveckling där forskningsresultat eller annan kunskap tillämpas för att åstadkomma nya eller förbättrade produkter eller processer, redovisas som en tillgång i rapporten över finansiell ställning om produkten eller processen är tekniskt och kommersiellt användbar och företaget har tillräckliga resurser att fullfölja utvecklingen och därefter använda eller sälja den immateriella tillgången. Det redovisade värdet inkluderar samtliga direkt hänförliga utgifter. Övriga utgifter för utveckling redovisas i resultatet som kostnad när de uppkommer. Inga utgifter för utveckling har hittills kvalificerat för redovisning som tillgång varför inga utvecklingsutgifter finns redovisade i balansräkningen.

Tillkommande utgifter. Tillkommande utgifter för aktiverade immateriella tillgångar redovisas som en tillgång i rapporten över finansiell ställning endast då de ökar de framtida ekonomiska fördelarna för den specifika tillgången till vilka de hänförs. Alla andra utgifter kostnadsförs när de uppkommer.

Avskrivningar: För kundkontrakt och kundrelationer redovisas avskrivningar i takt med den förväntade förbrukningen av de ekonomiska fördelarna från dessa tillgångar. För övriga immateriella anläggningstillgångar redovisas avskrivningar i resultatet linjärt över immateriella tillgångars beräknade nyttjandeperioder, såvida inte sådana nyttjandeperioder är obestämbara. Immateriella anläggningstillgångar skrivs av från det datum då de är tillgängliga för användning. De beräknade nyttjandeperioderna är:

Kundkontrakt och kundrelationer	1–7 år
Övriga immateriella tillgångar	3–7 år

Nedskrivningar: Tillgångar som har en obestämd nyttjandeperiod, såsom Goodwill och varumärken, skrivs inte av utan prövas årligen avseende eventuellt nedskrivningsbehov. Tillgångar som skrivs av bedöms med avseende på värdeminskning närhelst händelser eller förändringar i förhållanden indikerar att det redovisade värdet kanske inte är återvinningsbart. En nedskrivning görs med det belopp med vilket tillgångens redovisade värde överstiger dess återvinningsvärde. Återvinningsvärdet är det högre av en tillgångs verkliga värde minskat med försäljningskostnader och nyttjandevärde. Vid bedömning av nedskrivningsbehov grupperas tillgångar på de lägsta nivåer där det finns separata identifierbara kassaflöden. I första hand sker nedskrivning av goodwillvärden.

Se även avsnittet om Viktiga uppskattningar och bedömningar för redovisningsändamål.

En nedskrivning av tillgångar som ingår i IAS 36 tillämpningsområde reverseras om det både finns indikation på att nedskrivningsbehovet inte längre föreligger och det har skett en förändring i de antaganden som låg till grund för beräkningen av återvinningsvärdet. Nedskrivning av goodwill återförs dock aldrig. En reversering görs endast i den utsträckning som tillgångens redovisade värde efter återföring inte överstiger det redovisade värde som skulle ha redovisats, med avdrag för avskrivning där så är aktuellt, om ingen nedskrivning gjorts.

Leasade anläggningstillgångar

Kostnaden för anläggningstillgångar som hyrs i stället för att ägas redovisas som hyreskostnader (operationell leasing) linjärt över leasingperioden. Förmåner erhållna i samband med tecknandet av ett avtal redovisas i årets resultat som en minskning av leasingavgifterna linjärt över leasingavtalets löptid. Variabla avgifter kostnadsförs i de perioder de uppkommer. Om leasingavtalet skulle innehålla villkor som innebär att koncernen åtnjuter de ekonomiska förmåner och bär de ekonomiska risker som förknippas med ägandet av tillgången (finansiell leasing) skulle de redovisats bland anläggningstillgångarna i rapporten över finansiell ställning och avskrivas under nyttjandeperioden. Koncernen har inte identifierat några avtal som innebär finansiell leasing.

Finansiella instrument

Finansiella instrument som redovisas i rapporten över finansiell ställning inkluderar på tillgångssidan likvida medel, finansiella tillgångar som kan säljas, lånefordringar, kundfordringar samt derivat. På skuldsidan återfinns leverantörsskulder, låneskulder samt derivat.

Redovisning i och borttagande från rapporten över finansiell ställning

En finansiell tillgång eller skuld tas upp i rapporten över finansiell ställning när koncernen blir part enligt instrumentets avtalsmässiga villkor. En fordran tas upp när bolaget presterat och en avtalsenlig skyldighet föreligger för motparten att betala, även om faktura ännu inte har skickats. Kundfordringar tas upp i balansräkningen när faktura har skickats. Skuld tas upp när motparten presterat och avtalsenlig skyldighet föreligger att betala, även om faktura ännu inte mottagits. Leverantörsfaktura tas upp när faktura mottagits.

En finansiell tillgång tas bort från balansräkningen när rättigheterna i avtalet realiserar, förfaller eller när koncernen förlorar kontrollen över dem. Detsamma gäller för del av en finansiell tillgång. En finansiell skuld tas bort från balansräkningen när förpliktelsen i avtalet fullgörs eller på annat sätt utsläcks. Detsamma gäller för del av en finansiell skuld.

En finansiell tillgång och en finansiell skuld kvittas och redovisas med ett nettobelopp i balansräkningen endast när det föreligger en legal rätt att kvitta beloppen samt att det föreligger avsikt att reglera posterna med ett nettobelopp eller att samtidigt realisera tillgången och reglera skulden.

Förvärv och avyttring av finansiella tillgångar redovisas på affärsdagen, som utgör den dag då koncernen förbinder sig att förvärva eller avyttra tillgången.

Klassificering och värdering

Finansiella instrument som inte är derivat redovisas initialt till anskaffningsvärde motsvarande instrumentets verkliga värde, med tillägg för transaktionskostnader för alla finansiella instrument förutom avseende de som tillhör kategorin finansiell tillgång som redovisas till verkligt värde via resultatet. Ett finansiellt instrument klassificeras vid första redovisningen bland annat utifrån i vilket syfte instrumentet förvärvades. Klassificeringen avgör hur det finansiella instrumentet värderas efter första redovisningstillfället såsom beskrivs nedan.

Derivatinstrument redovisas initialt till verkligt värde innebärande att transaktionskostnader belastar periodens resultat. Efter den initiala redovisningen redovisas derivatinstrument på sätt som beskrivs nedan. Används derivatinstrument för säkringsredovisning och till den del denna är effektiv, redovisas värdeförändringar på derivatinstrumentet på samma rad i årets resultat som den säkrade posten. Även om säkringsredovisning inte tillämpas redovisas värdeökningar respektive värdeminskingar på derivatet som intäkter respektive kostnader inom rörelseresultatet eller inom finansnettot baserat på syftet med användningen av derivatinstrumentet och huruvida användningen relateras till en rörelsepost eller en finansiell post. Vid säkringsredovisning redovisas ineffektiv del på samma sätt som värdeförändringar på derivat som inte används för säkringsredovisning.

Likvida medel består av kassamedel samt omedelbart tillgängliga tillgodohavanden hos banker och motsvarande institut.

Finansiella tillgångar som kan säljas värderas löpande till verkligt värde med periodens värdeförändringar redovisade i övrigt totalresultat och de ackumulerade värdeförändringar i en särskild komponent av eget kapital. Vid avyttring av tillgången redovisas ackumulerad vinst/förlust i övrigt totalresultat.

Lånefordringar och kundfordringar

Lånefordringar och kundfordringar är finansiella tillgångar som inte är derivat, som har fastställda eller fastställbara betalningar och som inte är noterade på en aktiv marknad. Dessa tillgångar värderas till upplupet anskaffningsvärde. Upplupet anskaffningsvärde bestäms utifrån den effektivränta som beräknades vid anskaffningstidpunkten. Kundfordring redovisas till det belopp som beräknas inflyta, dvs. efter avdrag för osäkra fordringar.

Lånefordringar och kundfordringar ingår i omsättningstillgångar med undantag för poster med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen, vilka klassificeras som anläggningstillgångar.

Anläggningstillgångar (eller avyttringsgrupper) som innehas för försäljning och avvecklade verksamheter

I kategorin finansiella tillgångar som kan säljas ingår finansiella tillgångar som inte klassificerats i någon annan kategori eller finansiella tillgångar som företaget initialt valt att klassificera i denna kategori. Innehav av aktier och andelar som inte redovisas som dotterföretag eller intresseföretag redovisas här. Tillgångar i denna kategori värderas löpande till verkligt värde med periodens värdeförändringar redovisade i övrigt totalresultat och de ackumulerade värdeförändringarna i en särskild komponent av eget kapital, dock ej sådana värdeförändringar som beror på nedskrivningar ej heller ränta på fordringsinstrument och utdelningsintäkter samt valutakursdifferenser på monetära poster vilka redovisas i årets resultat. Vid avyttring av tillgången redovisas ackumulerad vinst/förlust, som tidigare redovisats i övrigt totalresultat, i årets resultat.

Anläggningstillgångar (eller avyttringsgrupper) klassificeras som tillgångar som innehas för försäljning när deras redovisade värde huvudsakligen kommer att återvinnas genom en försäljningstransaktion och en försäljning anses mycket sannolik. De redovisas till det lägsta av redovisat värde och verkligt värde med avdrag för försäljningskostnader. Uppskjutna skattefordringar, tillgångar hänförliga till ersättningar till anställda, finansiella tillgångar, förvaltningsfastigheter och avtalsenliga rättigheter i försäkringsavtal är dock undantagna från detta värderingskrav.

Koncernen redovisar en förlust på grund av värdenedgång för varje första eller efterföljande nedskrivning av tillgången (eller avyttringsgruppen) till motsvarande verkligt värde efter avdrag för försäljningskostnader. En vinst redovisas för varje efterföljande ökning av det verkliga värdet efter avdrag för försäljningskostnader, men inte till högre belopp än det ackumulerade värdet för nedskrivningar som tidigare redovisats. En vinst eller förlust som inte tidigare redovisats när en anläggningstillgång (eller avyttringsgrupp) säljs, ska redovisas per det datum när tillgången eller avyttringsgruppen tas bort ur rapporten över finansiell ställning.

Anläggningstillgångar (inklusive sådana som är del av en avyttringsgrupp) skrivs inte av så länge de är klassificerade som att de innehas för försäljning. Ränta och andra kostnader hänförliga till skulderna i en avyttringsgrupp som innehas för försäljning redovisas fortlöpande.

Anläggningstillgångar som innehas för försäljning och tillgångar i en avyttringsgrupp som innehas för försäljning redovisas separerade från andra tillgångar i balansräkningen. Skulderna hänförliga till en avyttringsgrupp som innehas för försäljning presenteras separerade från andra skulder i balansräkningen.

En avvecklad verksamhet är en del av ett företag som antingen har avyttrats eller är klassificerad som att den innehas för försäljning och som utgör en självständig väsentlig rörelsegrän eller en verksamhet som bedrivs inom ett geografiskt område, ingår i en enda samordnad plan för att avyttra en självständig väsentlig rörelsegrän eller en verksamhet som bedrivs inom ett geografiskt område eller är ett dotterföretag som förvärvats uteslutande i syfte att vidareföras. Resultatet från avvecklade verksamheter redovisas separat i rapport över resultat.

Andra finansiella skulder

Lån samt övriga finansiella skulder, t.ex. leverantörsskulder, ingår i denna kategori.

Upplåning redovisas inledningsvis till verkligt värde, netto efter transaktionskostnader. Upplåning redovisas därefter till upplupet anskaffningsvärde och eventuell skillnad mellan erhållet belopp (netto efter transaktionskostnader) och återbetalningsbeloppet redovisas i resultaträkningen fördelat över låneperioden, med tillämpning av effektivräntemetoden.

Till vilken kategori koncernens finansiella tillgångar och skulder hänförs framgår av not 39 och 40 Information om finansiella risker.

Finansiella garantier

Koncernens finansiella garantiavtal innebär att koncernen har ett åtagande att ersätta innehavaren av ett skuldinstrument för förluster som denne ådrar sig på grund av att en angiven gäldenär inte fullgör betalning vid förfall enligt de ursprungliga eller ändrade avtalsvillkoren. Koncernen har inga finansiella garantiavtal.

Derivat och säkringsredovisning

Koncernens derivatinstrument har anskaffats för att ekonomiskt säkra de risker för valutakurs exponeringar som koncernen är utsatt för. Ett inbäddat derivat särredovisas om det inte är nära relaterat till värdekontraktet. Derivat redovisas initialt till verkligt värde innebärande att transaktionskostnader belastar periodens resultat. Efter den initiala redovisningen värderas derivatinstrumentet till verkligt värde och värdeförändringar redovisas på sätt som beskrivs nedan.

För att uppfylla kraven på säkringsredovisning enligt IAS 39 krävs att det finns en entydig koppling till den säkrade posten. Vidare krävs att säkringen effektivt skyddar den säkrade posten, att säkringsdokumentation upprättats och att effektiviteten kan mätas. Vinster och förluster avseende säkringar redovisas i årets resultat vid samma tidpunkt som vinster och förluster redovisas för de poster som säkrats.

Fordringar och skulder i utländsk valuta

För säkring av fordran eller skuld mot valutakursrisk används valutaterminer. För skydd mot valutarisk tillämpas inte säkringsredovisning eftersom en ekonomisk säkring avspeglas i redovisningen genom att både den underliggande fordran eller skulden och säkringsinstrumentet redovisas till balansdagens valutakurs och valutakursförändringarna redovisas över årets resultat.

Valutakursförändringar avseende rörelserelaterade fordringar och skulder redovisas i rörelseresultatet medan valutakursförändringar avseende finansiella fordringar och skulder redovisas i finansnettot.

Kassaflödessäkringar av osäkerhet i prognostiserad försäljning i utländsk valuta

De valutaterminer som används för säkring av mycket sannolik prognostiserad transaktion i utländsk valuta (kassaflödessäkring) redovisas i balansräkningen till verkligt värde. Periodens värdeförändringar redovisas i övrigt totalresultat och de ackumulerade värdeförändringarna i en särskild komponent i eget kapital (säkringsreserven) till dess att det säkrade flödet påverkar årets resultat, varvid säkringsinstrumentets ackumulerade värdeförändringar omklassificeras till årets resultat i samband med att den säkrade posten påverkar årets resultat.

Säkring av valutakursrisk i utländska nettoinvesteringar

Investeringar i utländska dotterbolag (nettotillgångar inklusive goodwill) har i viss utsträckning säkrats genom användning av valutalån som säkringsinstrument. Periodens valutakursdifferenser på valutalån efter avdrag för skatteeffekter, redovisas över resultaträkningen.

Nedskrivning av finansiella tillgångar

Koncernen bedömer per balansdagen om det finns objektiva bevis för att nedskrivningsbehov föreligger för en finansiell tillgång eller grupp av finansiella tillgångar. Objektiva bevis utgörs dels av observerbara förhållanden som inträffat och som har en negativ inverkan på möjligheten att återvinna anskaffningsvärdet, dels av betydande eller utdragen minskning av det verkliga värdet för en investering i en finansiell placering klassificerad som en finansiell tillgång som kan säljas.

Nedskrivningsbehov för kundfordringar fastställs utifrån historiska erfarenheter av kundförluster på liknande fordringar. Kundfordringar med nedskrivningsbehov redovisas till nuvärdet av förväntade framtida kassaflödena. Fordringar med kort löptid diskonteras dock inte. Nedskrivningar av lånefordringar och kundfordringar som redovisas till upplupet anskaffningsvärde återförs om de tidigare skälen till nedskrivningar inte längre föreligger och att full betalning från kunden förväntas erhållas.

Egetkapitalinstrument, exempelvis aktier, som klassificerats som en finansiell tillgång som kan säljas, anses ha ett nedskrivningsbehov och skrivs ner om det verkliga värdet understiger anskaffningsvärdet med ett betydande belopp, eller när värdenedgången varit utdragen.

Vid nedskrivning av ett egetkapitalinstrument som är klassificerat som en finansiell tillgång som kan säljas omklassificeras tidigare redovisad ackumulerad vinst eller förlust i eget kapital via övrigt totalresultat till årets resultat. Beloppet på den ackumulerade förlust som omklassificeras från eget kapital via övrigt totalresultat till årets resultat utgörs av skillnaden mellan förvärvskostnaden och aktuellt verkligt värde, efter avdrag för eventuell nedskrivning på den finansiella tillgången som redan tidigare redovisats i årets resultat.

Nedskrivningar på finansiella tillgångar som kan säljas redovisas i årets resultat i finansnettot.

Återföring av nedskrivningar av eget kapitalinstrument som är klassificerade som finansiella tillgångar som kan säljas, som tidigare redovisats i årets resultat återförs inte via årets resultat utan i övrigt totalresultat. Det nedskrivna värdet är det värde från vilket efterföljande omvärderingar görs, vilka redovisas i övrigt totalresultat.

Återföring av nedskrivningar av räntebärande instrument, klassificerade som finansiella tillgångar som kan säljas, återförs över årets resultat om det verkliga värdet ökar och ökningen objektivt kan hänföras till en händelse som inträffade efter det att nedskrivningen gjordes.

Varulager

Varulagret redovisas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet. Anskaffningsvärdet fastställs med användning av först in, först utmetoden (FIFU). Nettoförsäljningsvärdet är det uppskattade försäljningspriset i den löpande verksamheten med avdrag för tillämpliga rörliga försäljningskostnader.

Ersättningar till anställda

Pensionsplaner

Samtliga anställda i Svenska rymdaktiebolaget omfattas av en kollektivavtalad pensionsplan, den s.k. ITP-planen. För flertalet anställda tillämpas den ITP2-plan som är förmånsbestämd och finansieras genom pensionsförsäkringar i det ömsesidiga försäkringsbolaget Alecta. För år 2017 och 2016 finns inte tillgång till sådan information som gör det möjligt att redovisa ITP2-planen som en förmånsbestämd plan. Planen redovisas därför som en avgiftsbestämd plan, vilket innebär att som pensionskostnad redovisas de premier som under året har betalats till Alecta. Årets avgifter för förmånsbaserade pensionsförsäkringar som är tecknade i Alecta uppgår till 9 978 Tkr (föregående år 13 122 Tkr). Alectas överskott kan fördelas till försäkringstagarna och/eller de försäkrade. Vid utgången av 2017 uppgick Alectas överskott mätt som den kollektiva konsolideringsnivån för förmånsbestämd försäkring preliminärt till 154% (2016 fastställt till 149%). Den kollektiva konsolideringsnivån utgörs av marknadsvärdet på Alectas tillgångar i procent av försäkringsåtagandena beräknade enligt Alectas försäkrings-tekniska antaganden.

Anställda födda 1979 och senare omfattas i stället av den premiebestämda planen ITP1. Denna plan tillämpas också för vissa äldre befattningshavare enligt individuell överenskommelse.

Vad avser pensionsavsättning till medarbetare i våra utländska dotterbolag gäller följande: Tyskland, statligt reglerad pensionsplan där arbetsgivaren bidrar med 9,3% av individens totala inkomst. Nederländerna, arbetsgivaren betalar 3,7% i individuell pensionsplan. Chile, följer statligt reglerad pensionsplan. USA, inga obligatoriska pensionsavsättningar. Australien, arbetsgivaren betalar 9,5% i obligatorisk individuell pensionsplan.

Andra ersättningar

Kortfristiga ersättningar till anställda beräknas utan diskontering och redovisas som kostnad när de relaterade tjänsterna erhålls.

En kostnad för ersättningar i samband med uppsägningar av personal redovisas endast för förpliktade åtaganden, utan realistisk möjlighet till tillbakadragande.

Avsättningar

En avsättning skiljer sig från andra skulder genom att det råder osäkerhet om betalningstidpunkt eller beloppets storlek för att reglera avsättningen. En avsättning redovisas i rapporten över finansiell ställning när det finns en befintlig legal eller informell förpliktelse som en följd av en inträffad händelse, och det är troligt att ett utflöde av ekonomiska resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen samt en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras. Avsättningar görs med det belopp som är den bästa uppskattningen av det som krävs

för att reglera den befintliga förpliktelsen på balansdagen. Där effekten av när i tiden betalning sker är väsentlig, beräknas avsättningar genom diskontering av det förväntade framtida kassaflödet till en räntesats före skatt som återspeglar aktuella marknadsbedömningar av pengars tidsvärde och, om det är tillämpligt, de risker som är förknippade med skulden.

En avsättning för eventuella garantiåtaganden redovisas när de underliggande produkterna eller tjänsterna säljs. Avsättningen baseras på historiska data om garantier och en sammanvägning av tänkbara utfall i förhållande till de sannolikheter som utfallen är förknippade med.

En avsättning för omstrukturering redovisas när det finns en fastställd utförlig och formell omstruktureringsplan, och omstruktureringen har antingen påbörjats eller blivit offentligt tillkännagiven. Ingen avsättning görs för framtida rörelsekostnader.

En avsättning för förlustkontrakt redovisas när de förväntade fördelarna som koncernen väntas erhålla från ett kontrakt är lägre än de oundvikliga kostnaderna att uppfylla förpliktelserna enligt kontraktet.

Utdelning

Utdelningar redovisas som skuld efter det att årsstämman godkänt utdelningen.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod. Likvida medel i kassaflödesanalysen består av kassa och bank.

Eventualförpliktelser (ansvarsförbindelser)

En eventualförpliktelse redovisas när det finns ett möjligt åtagande som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser utom koncernens kontroll eller när det finns ett åtagande som inte redovisas som en skuld eller avsättning på grund av att det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas eller inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet.

Viktiga uppskattningar och bedömningar för redovisningsändamål

SSC:s finansiella rapporter är upprättade i enlighet med IFRS. Detta kräver att företagsledningen gör bedömningar, uppskattningar och antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader. Uppskattningar och bedömningar baseras på historiska erfarenheter, extern information och antaganden som företagsledningen anser vara rimliga under gällande omständigheter. Nedan följer de viktigaste områdena där kritiska bedömningar gjorts vid tillämpning av koncernens redovisningsprinciper och viktiga källor till osäkerheter i uppskattningar.

Materiella och immateriella anläggningstillgångar: En bedömning huruvida det finns ett nedskrivningsbehov sker per varje balansdag. Värdet på dotter- och intresseföretag inklusive goodwill prövas årligen genom nedskrivningstest, se not 17. Redovisade värden för dessa tillgångar påverkas av förändringar avseende tillämpad diskonteringsränta samt bedömningar av den framtida utvecklingen av priser, kostnader och efterfrågan på de varor och tjänster som utgör underlag till kassaflödesprognoserna.

Redovisat värde på uppskjutna skattefordringar avseende skattemässiga underskottsavdrag bygger på en bedömning av möjligheterna att kunna avräkna underskottsavdragen mot skattepliktiga överskott vid framtida beskattning (se not 14). För att underskottsavdragen skall kunna utnyttjas krävs både att skattepliktiga överskott uppkommer under kommande år samt att lagstiftningen då medger att underskottsavdragen kan avräknas mot de skattepliktiga överskotten. I Sverige finns det för närvarande ingen tidsgräns för när underskottsavdragen kan utnyttjas. Om de legala möjligheterna att utnyttja underskottsavdragen mot skattepliktiga överskott skulle förändras i framtiden kan det komma att påverka värdet på uppskjuten skattefordran avseende underskottsavdrag.

Koncernen tillämpar successiv vinstavräkning vid redovisning av fastprisavtal. Successiv vinstavräkning innebär att Koncernen måste göra uppskattningar av hur stor del de tjänster som redan utförts per balansdagen utgör av de totala tjänster som ska utföras.

Bedömning av vilka framtida fördelar som nedlagt utvecklingsarbete kan komma att medföra för moderbolaget och koncernen är utomordentligt svår. Utvecklings-satsningarna har ännu inte bedöms vara tekniskt och kommersiellt användbara, varför osäkerheten om framtida ekonomiska fördelar kvarstår. SSC har därför inte aktiverat nedlagda utvecklingskostnader. Kostnaden för de egenfinansierade utvecklingssatsningarna uppgick under 2017 till ca 1 057 Tkr (2016: ca 31 875 Tkr). Andelen av koncernens rörelsekostnader utgjorde 0,1% (3,1%).

Moderbolagets redovisningsprinciper

Moderbolaget har upprättat sin årsredovisning enligt årsredovisningslagen (1995:1554) och Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 2 Redovisning för juridiska personer. Även av Rådet för finansiell rapporterings utgivna uttalanden gällande för noterade företag tillämpas. RFR 2 innebär att moderbolaget i årsredovisningen för den juridiska personen ska tillämpa samtliga av EU antagna IFRS och uttalanden så långt detta är möjligt inom ramen för årsredovisningslagen, tryggandelagen och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning. Rekommendationen anger vilka undantag från och tillägg till IFRS som ska göras.

Skillnader mellan koncernens och moderbolagets redovisningsprinciper

Skillnaderna mellan koncernens och moderbolagets redovisningsprinciper framgår nedan. De nedan angivna redovisningsprinciperna för moderbolaget har tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i moderbolagets finansiella rapporter.

Ändrade redovisningsprinciper

Om inte annat anges nedan har moderbolagets redovisningsprinciper under 2017 förändrats i enlighet med vad som anges ovan för koncernen.

Klassificering och uppställningsformer

De skillnader mot koncernens rapporter som gör sig gällande i moderbolagets resultat- och balansräkningar utgörs främst av redovisning av finansiella intäkter och kostnader, anläggningstillgångar samt eget kapital.

Dotterföretag och intresseföretag

Andelar i dotterföretag och intresseföretag redovisas i moderbolaget enligt anskaffningsvärdemetoden. Detta innebär att transaktionsutgifter inkluderas i det redovisade värdet för innehav i dotterföretag och intresseföretag. I koncernredovisningen redovisas transaktionsutgifter hänförliga till dotterföretag direkt i resultatet när dessa uppkommer.

Villkorade köpeskillingar värderas utifrån sannolikheten av att köpeskillingen kommer att utgå. Eventuella förändringar av avsättningen/fordran läggs på/reducerar anskaffningsvärdet. I koncernredovisningen redovisas villkorade köpeskillingar till verkligt värde med värdeförändringar över resultatet.

Finansiella instrument om IAS 39 tillämpas

Företaget tillämpar värdering till verkligt värde enligt ÅRL 4: 14a-d och beskrivningen av redovisningsprinciper i koncernen gäller därmed även för moderföretaget, utom beträffande redovisningen av resultateffekter.

Värdeförändringar på säkringsinstrument som innehas för säkring av en mycket sannolik prognostiserad nettoomsättning eller kostnad såld vara redovisas i Fond för verkligt värde. Omklassificering till resultaträkningen sker i samband med att den säkrade nettoomsättningen eller kostnad såld vara redovisas.

I koncernens not 39 beskrivs koncernens principer för redovisning av derivat-instrument och säkringsåtgärder. Dessa principer gäller även för moderföretaget, utom beträffande redovisningen av resultateffekter samt säkringar av investeringar i koncernföretag.

Finansiella garantier

Moderbolagets finansiella garantiavtal består av borgensförbindelser till förmån för dotterföretag. Finansiella garantier innebär att bolaget har ett åtagande att ersätta innehavaren av ett skuldinstrument för förluster som denne ådrar sig på grund av att en angiven gäldenär inte fullgör betalning vid förfall enligt avtalsvillkoren. För redovisning av finansiella garantiavtal tillämpar moderbolaget en av Rådet för finansiell rapportering tillåten lättnadsregel jämfört med reglerna i IAS 39. Lättnadsregeln avser finansiella garantiavtal utställda till förmån för dotterföretag. Moderbolaget redovisar finansiella garantiavtal som avsättning i balansräkningen när bolaget har ett åtagande för vilket betalning sannolikt erfordras för att reglera åtagandet.

Anteciperade utdelningar

Anteciperad utdelning från dotterföretag redovisas i de fall moderföretaget ensamt har rätt att besluta om utdelningens storlek och moderföretaget har fattat beslut om utdelningens storlek innan moderföretaget publicerat sina finansiella rapporter.

Leasade tillgångar

I moderbolaget redovisas samtliga leasingavtal enligt reglerna för operationell leasing.

Låneutgifter

I moderbolaget belastar låneutgifter resultatet under den period till vilken de hänförs sig till. Inga låneutgifter aktiveras på tillgångar.

Forskning och utveckling

I moderföretaget redovisas samtliga utgifter för utveckling som kostnad i rapport över resultat.

Skatter

I moderbolaget redovisas i balansräkningen obeskattade reserver utan uppdelning på eget kapital och uppskjuten skatteskuld, till skillnad mot i koncernen. I resultaträkningen görs i moderbolaget på motsvarande sätt ingen fördelning av del av bokslutsdispositioner till uppskjuten skattekostnad.

Koncernbidrag i moderbolaget

Erhållna koncernbidrag redovisas som finansiell intäkt. Lämnade koncernbidrag redovisas som en ökning av andelar i dotterföretag.

Nyckeltalsdefinitioner

Soliditet beräknas som (justerat) eget kapital i procent av balansomslutningen.

Med nettoresultat avses resultat efter skatt hänförligt till moderbolagets aktieägare.

Avkastning på eget kapital beräknas som nettoresultat i procent av genomsnittligt eget kapital under året.

Redovisningsprinciper för finansiella instrument enligt IFRS 9

Finansiella intäkter och kostnader

Finansiella intäkter består av ränteintäkter på investerade medel beräknade enligt effektivräntemetoden på finansiella tillgångar i kategorin upplupet anskaffningsvärde, utdelningsintäkter, vinst vid värdeförändring på finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet samt sådana vinster på säkringsinstrument som redovisas i årets resultat.

Utdelningsintäkter redovisas när rätten till att erhålla utdelning fastställts. Resultatet från avyttring av ett finansiellt instrument redovisas då de risker och förmåner som är förknippade med ägandet av instrumentet överförts till köparen och koncernen inte längre har kontroll över instrumentet. Finansiella kostnader består av räntekostnader på lån beräknade enligt effektivräntemetoden, effekten av upplösning av nuvärdesberäkning av avsättningar, nedskrivning av finansiella tillgångar samt sådana förluster på säkringsinstrument som redovisas i årets resultat.

Valutakursvinster och valutakursförluster redovisas netto.

Effektivräntan är den ränta som diskonterar de uppskattade framtida in- och utbetalningarna under ett finansiellt instruments förväntade löptid till den finansiella tillgångens eller skuldens redovisade verkliga värde vid det första redovisningstillfället. Beräkningen innefattar alla avgifter som erlagts eller erhållits av avtalsparterna som är en del av effektivräntan, transaktionskostnader och alla andra över- och underkurser.

Finansiella instrument

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar på tillgångssidan likvida medel, andra långfristiga värdepappersinnehav, lånefordringar, kundfordringar samt derivat. På skuldsidan återfinns leverantörsskulder, låneskulder samt derivat.

Redovisning i och borttagande från rapporten över finansiell ställning

En finansiell tillgång eller skuld tas upp i balansräkningen när koncernen blir part enligt instrumentets avtalsmässiga villkor. En fordran tas upp när bolaget presterat och en avtalsenlig skyldighet föreligger för motparten att betala, även om faktura ännu inte har skickats. Kundfordringar tas upp i balansräkningen när faktura har skickats. Skuld tas upp när motparten presterat och avtalsenlig skyldighet föreligger att betala, även om faktura ännu inte mottagits. Leverantörsskulder tas upp när faktura mottagits.

En finansiell tillgång tas bort från balansräkningen när rättigheterna i avtalet realiserar, förfaller eller när koncernen förlorar kontrollen över dem. Detsamma gäller för del av en finansiell tillgång. En finansiell skuld tas bort från balansräkningen när förpliktelsen i avtalet fullgörs eller på annat sätt utsläcks. Detsamma gäller för del av en finansiell skuld.

En finansiell tillgång och en finansiell skuld kvittas och redovisas med ett nettobelopp i balansräkningen endast när det föreligger en legal rätt att kvitta beloppen samt att det föreligger avsikt att reglera posterna med ett nettobelopp eller att samtidigt realisera tillgången och reglera skulden.

Förvärv och avyttring av finansiella tillgångar redovisas på affärsdagen, som utgörs den dag då koncernen förbinder sig att förvärva eller avyttra tillgången.

Klassificering och värdering

Finansiella tillgångar

Klassificering av finansiella tillgångar som är skuldinstrument bestäms baserat på affärsmodellen för portföljen av finansiella tillgångar som instrumentet ingår i och huruvida de avtalsenliga kassaflödena endast utgörs av betalning av kapitalbelopp och ränta. Analysen av affärsmodellen utgår från bland annat syftet med portföljen, volymen av och syftet med genomförda försäljningar, hur portföljerna utvärderas och hur risken mäts. Finansiella tillgångar som uppfyller både kravet på att tillhöra en affärsmodell som är att erhålla kontraktsevenliga kassaflöden och vars kassaflöden enbart utgör kapitalbelopp och klassificeras som upplupet anskaffningsvärde och redovisas till upplupet anskaffningsvärde med tillämpning av effektivräntemetoden. Finansiella tillgångar som är skuldinstrument och ingår i en affärsmodell som är att både erhålla kontraktsevenliga kassaflöden och att sälja finansiella tillgångar klassificeras som verkligt värde med verkligt värdeförändringar i övrigt totalresultat. Om affärsmodellen inte är någon av dessa båda kategorier klassificeras finansiella instrument som är skuldinstrument som verkligt värde via resultatet varmed instrumentet redovisas till verkligt värde i balansräkningen med verkligt värde förändringar i resultaträkningen.

Eget kapitalinstrument klassificeras och redovisas enligt huvudregeln till verkligt värde i balansräkningen med verkligt värdeförändringar i resultaträkningen om inte instrumentet uppfyller villkoren för att redovisas till verkligt värde med verkligt värdeförändringar i övrigt totalresultat. Detta kan tillämpas om syftet med innehavet vid första redovisningstillfället inte är att avyttra det i närtid. I det fallet redovisas instrumentet till verkligt värde i balansräkningen med verkligt värdeförändringar i övrigt totalresultat. Utdelningar på instrument i denna kategori redovisas i resultaträkningen medan resultat vid försäljning redovisas i övrigt totalresultat.

Derivat klassificeras och redovisas alltid till verkligt värde med verkligt värdeförändringar i resultaträkningen såvida säkringsredovisning inte tillämpas vilket beskrivs nedan.

Finansiella skulder

Finansiella skulder klassificeras och redovisas alltid till upplupet anskaffningsvärde med tillämpning av effektivräntemetoden förutom de finansiella instrument som är derivat vilka redovisas till verkligt värde med verkligt värdeförändringar i resultaträkningen.

Värdering vid första redovisningstillfället

Finansiella instrument som inte redovisas till verkligt värde via resultaträkningen redovisas initialt till anskaffningsvärde motsvarande instrumentets verkliga värde, med tillägg för transaktionskostnader. För derivat och andra finansiella instrument som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen redovisas transaktionskostnader direkt i resultaträkningen. Efter den initiala redovisningen redovisas finansiella instrument enligt beskrivning i styckena finansiella tillgångar och finansiella skulder.

Derivat och säkringsredovisning

Koncernen ingår derivatinstrument för att ekonomiskt säkra de risker för valutakurs-exponeringar som koncernen är utsatt för. För att uppfylla kraven på säkringsredovisning krävs bland annat att det finns ett ekonomiskt samband mellan säkringsinstrumentet och den säkrade posten och att det ekonomiska sambandet inte väsentligt påverkas av kreditrisk. Säkringskvoten ska följa kvantiteten i säkringsinstrumentet och säkrad post. Vidare krävs säkringsdokumentation avseende företagets mål- och riskhanteringsstrategi, det identifierade säkringsinstrumentet, den identifierade säkrade posten, den risk som säkras och en strategi för uppföljning av effektivitet.

Fordringar och skulder i utländsk valuta

För säkring av fordran eller skuld mot valutakursrisk används valutaterminer. För skydd mot valutarisk tillämpas inte säkringsredovisning eftersom en ekonomisk säkring avspeglas i redovisningen genom att både den underliggande fordran eller skulden och säkringsinstrumentet redovisas till balansdagens valutakurs och valutakursförändringarna redovisas i resultaträkningen.

Valutakursförändringar avseende rörelserelaterade fordringar och skulder redovisas i rörelseresultatet medan valutakursförändringar avseende finansiella fordringar och skulder redovisas i finansnettot.

Kassaflödessäkringar av osäkerhet i prognostiserad försäljning i utländsk valuta

De valutaterminer som används för säkring av mycket sannolika prognostiserade transaktioner i utländsk valuta (kassaflödessäkring) redovisas i balansräkningen till verkligt värde. Periodens värdeförändringar, till den del de utgör en effektiv säkring, redovisas i övrigt totalresultat och de ackumulerade värdeförändringarna i en särskild komponent i eget kapital (säkringsreserven) till dess att det säkrade flödet påverkar årets resultat, varvid säkringsinstrumentets ackumulerade värdeförändringar omklassificeras till årets resultat i samband med att den säkrade posten påverkar resultaträkningen. Den ineffektiva delen av värdeförändringen på säkringsinstrumentet som överstiger värdeförändringen på den säkrade posten redovisas direkt i resultaträkningen.

Säkring av valutakursrisk i utländska nettoinvesteringar

Investeringar i utländska dotterbolag (nettotillgångar inklusive goodwill) har i viss utsträckning ekonomiskt säkrats genom användning av valutalån som ekonomiskt säkringsinstrument. Periodens valutakursdifferenser på valutalån efter avdrag för skatteeffekter, redovisas i resultaträkningen.

Nedskrivning av finansiella tillgångar

Koncernen bedömer per balansdagen nedskrivningsbehovet för en finansiell tillgång eller grupp av finansiella tillgångar. Bedömningen sker individuellt.

Nedskrivningsbehov för kundfordringar fastställs utifrån historiska erfarenheter av kundförluster på liknande fordringar och en bedömning av framtåtriktad information. Bedömningen görs av förväntade kreditförluster över tillgångens återstående löptid baserat på en sannolikhetsviktning av olika scenarier. Kundfordringar där nedskrivningsbehov har identifierats individuellt redovisas till nuvärdet av förväntade framtida kassaflöden. För fordringar utan individuellt bedömt nedskrivningsbehov bedöms nedskrivningsbehov för förväntade kreditförluster kollektivt. Fordringar med kort löptid diskonteras inte då effekten inte är väsentlig.

Koncernen bedömer per balansdagen om en finansiell tillgång har låg kreditrisk. I de fall tillgången har en längre löptid än 12 månader men en låg kreditrisk beräknas förväntade kreditförluster för de närmsta tolv månaderna. För fordringar längre än tolv månader där kreditrisken inte bedöms vara låg har koncernen definierat en väsentlig ökning av kreditrisk som när låntagaren är 30 dagar sen med betalning förutsatt att det inte finns övertygande bevis för att kreditrisken inte väsentligt har ökat. Fordran bedöms vara kreditförsämrad när betalning är mer än 90 dagar sen förutsatt att det inte finns övertygande bevis för att fordran inte är kreditförsämrad. För kundfordringar och andra fordringar med en löptid kortare än tolv månader redovisas förväntade kreditförluster över fordrans återstående löptid enligt den förenklade metoden.

Moderbolagets redovisningsprinciper för finansiella instrument enligt IFRS 9

Moderföretaget tillämpar IFRS 9 och beskrivningen av redovisningsprinciper i koncernen gäller därmed även för moderföretaget, utom beträffande redovisningen av resultat-effekter och vad som beskrivs nedan avseende finansiella garantier.

Värdeförändringar på säkringsinstrument som innehas för säkring av en mycket sannolik prognostiserad nettoomsättning eller kostnad såld vara redovisas i Fond för verkligt värde. Omklassificering till resultaträkning sker i samband med att den säkrade nettoomsättningen eller kostnad såld vara redovisas.

I koncernens not 39 beskrivs koncernens principer för redovisning av derivatinstrument och säkringsåtgärder. Dessa principer gäller även för moderföretaget, utom beträffande redovisningen av resultateffekter samt säkringar av investeringar i koncernföretag.

Finansiella garantier

Moderbolagets finansiella garantiavtal består av borgensförbindelser till förmån för dotterföretag. Finansiella garantier innebär att bolaget har ett åtagande att ersätta innehavaren av ett skuldinstrument för förluster som denne ådrar sig på grund av att en angiven gäldenär inte fullgör betalning vid förfall enligt avtalsvillkoren. För redovisning av finansiella garantiavtal tillämpar moderbolaget en av Rådet för finansiell rapportering tillåten lättnadsregel jämfört med reglerna i IFRS 9. Lättnadsregeln avser finansiella garantiavtal utställda till förmån för dotterföretag. Moderbolaget redovisar finansiella garantiavtal som avsättning i balansräkningen när bolaget har ett åtagande för vilket betalning sannolikt erfordras för att reglera åtagandet.

Redovisningsprinciper för Intäkter från avtal med kunder enligt IFRS 15

Intäkter från försäljning av tjänster redovisas i årets resultat när köparen erhåller kontroll över en tillgång i form av en vara eller en tjänst. Den tillgång som vanligtvis tillhandahålls till köparen i koncernen är tjänster och varor säljs enbart i begränsad omfattning, normalt kopplade till gällande tjänsteavtal. Kontroll erhålls när köparen kan styra användningen av tillgången och erhåller all framtida nytta av tillgångens användande. Tidpunkten för överföring av kontroll över varor och tjänster till köparen kan ske över tid eller vid en viss tidpunkt. Vid kontraktstart fastställs huruvida varje prestationsåtagande kommer att uppfyllas över tid eller vid viss tidpunkt.

Tre olika kriterier krävs för att ett prestationsåtagandet ska anses uppfyllas över tid;

- ◆ Kunden erhåller omedelbar nytta när åtagandet uppfylls eller
- ◆ Företagets prestationer förbättrar en tillgång som kunden kontrollerar, eller
- ◆ Företagets prestationer skapar inte en tillgång som har en alternativ användning för företaget och företaget har rätt till betalning för hittills nedlagda utgifter.

Intäkter redovisas till transaktionspris, vilket utgörs av den ersättning koncernen förväntar sig ha rätt att erhålla i utbyte mot att överföring av varor och tjänster sker exklusive eventuell mervärdesskatt, med avdrag för lämnade varurabatter och liknande intäktsreduktioner. Vid fastställande av transaktionspriset beaktas främst eventuella rabatter men även pengars tidsvärde vid längre avtal. Transaktionspriset justeras inte för kundens kreditrisk utan en eventuell nedskrivning av en ersättning görs enligt IFRS 9 och kreditförlusten redovisas som nedskrivning i resultaträkningen.

Intäkterna i koncernen kommer att redovisas för respektive division enligt nedan:

Satellite Management Services

Satellite Management Services (SaMS) säljer tjänster inom satellitkommunikation och satellitkontroll, vilket utgör en väsentlig del av SSC:s kommersiella verksamhet. Tjänsterna omfattar allt från hostingtjänster, där kunderna äger antenn och infrastruktur och köper tjänster av SSC, till kontrakt där kunder köper hela tjänsten från SSC och utnyttjar SSC:s infrastruktur och tjänster för satellitkommunikation och satellitkontroll.

Divisionens verksamhet kommer i enlighet med reglerna i IFRS 15 att delas in i tre olika prestationsåtaganden;

- ◆ Etablering av satellitkommunikation
- ◆ Etablering av antennverksamhet
- ◆ Driftsåtaganden

Utifrån villkoren i gällande avtal kommer intäkterna att redovisas i takt med att kontrollen överförs baserat på respektive prestationsåtagande. Detta innebär att intäkten för samtliga prestationsåtaganden tas över tid. Metoden för att beräkna intäkten utgår ifrån den så kallade input-metoden där nedlagda uppdragsutgifter sätts i förhållande till beräknade totala uppdragsutgifter.

Science Services

Divisionens verksamhet innebär att driva och vidareutveckla Rymdbasen Erange, att genomföra raket- och ballonguppsändningar från Erange samt att utveckla raket- och ballongsystem samt experimentnyttolaster. Divisionens prestationsåtaganden består av:

- ◆ Driftsåtaganden
- ◆ Utveckling- och uppsändningsåtaganden

Intäkterna i divisionen kommer i allt väsentligt att tas över tid då kraven för detta enligt IFRS 15 är uppfyllda. Skälet till att intäkten redovisas över tid är främst genom att kunden erhåller omedelbar nytta när åtagande uppfylls vilket sker över tid, antingen linjärt eller beräknad utifrån nedlagda uppdragsutgifter i förhållande till beräknade totala uppdragsutgifter.

Engineering Services

I Engineering Services arbetar SSC i samtliga steg i en rymdmissions livscykel, från förstudie, kravställande och inköp, till ledning och drift. Det prestationsåtagande som divisionen tillhandahåller är:

- ◆ Driftsåtaganden

Projekten och kontrakten inom divisionen är i allt väsentligt utformade utifrån att kunden erhåller omedelbar nytta när tjänsterna utförs och intäkten kommer därför att redovisas linjärt över tid då koncernens input i åtagandena är jämnt fördelat över tiden.

Not 3 Intäkter

Koncernens intäkter per marknadsområde	2017	2016
Sverige	105 088	182 152
Övriga Europa	574 701	556 199
Asien	88 883	89 437
Amerika	162 016	158 250
Övriga marknader	4 169	4 708
Intäkter	934 857	990 746

Koncernens intäkter har fakturerats i följande valutor	2017	2016
SEK	198 655	242 014
EUR	487 852	486 730
USD	234 068	250 968
Övriga valutor	14 282	11 034
Intäkter	934 857	990 746

Moderbolagets intäkter per division	2017	2016
Engineering services	17 649	16 586
Satellite management services	290 651	268 381
Science services	89 265	121 332
Övriga intäkter	28 776	84 390
Intäkter	426 341	490 689

Moderbolagets intäkter per marknadsområde	2017	2016
Sverige	105 898	177 291
Övriga Europa	223 600	229 179
Asien	72 456	72 033
Amerika	22 556	11 598
Övriga marknader	1 831	588
Intäkter	426 341	490 689

Not 4 inköp och försäljning mellan koncernföretag

Moderbolagets intäkter och inköp av koncernföretag	2017	2016
Av moderbolagets nettointäkter avser försäljning till dotterföretag	28 152	18 378
Av moderbolagets inköp avser inköp från dotterföretag	56 491	50 627
Moderbolagets fordringar respektive skulder till koncernföretag	2017-12-31	2016-12-31
Fordringar på koncernföretag	239 130	337 266
Skulder till koncernföretag	31 591	14 273

Not 5 Revisorernas arvoden och kostnadsersättningar

	Koncernen		Moderbolaget	
	2017	2016	2017	2016
PWC				
Revisionstjänster	1 401	1 068	981	725
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	–	69	–	69
Skatterådgivning	241	–	241	–
Andra uppdrag	–	–	–	–
KPMG				
Revisionstjänster	400	620	–	–
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	–	–	–	–
Skatterådgivning	–	672	–	–
Andra uppdrag	–	–	–	–
BDO				
Revisionstjänster	713	702	–	–
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	75	68	–	–
Skatterådgivning	209	325	–	–
Andra uppdrag	–	–	–	–

Not 6 Leasingavtal och andra hyresavtal

	Koncernen		Moderbolaget	
	2017	2016	2017	2016
Årets kostnader för leasing- och hyresavtal				
	20 234	18 759	15 081	13 761
Periodens kostnadsförda leasingavgifter				
Minimileaseavgifter	19 954	18 361	14 855	13 416
Variabla avgifter	280	398	226	345
	20 234	18 759	15 081	13 761
Leasing- och hyresavtal (kontrakterade kostnader)	2017-12-31	2016-12-31	2017-12-31	2016-12-31
—betalningar under påföljande år	19 940	19 198	14 437	14 047
—betalningar två till fem år framåt	58 038	47 079	49 266	35 635
—betalningar senare än fem år framåt	12 135	11 266	–	–

Förekommande leasingavtal avser huvudsakligen förhyrning av lokaler, personbilar, IT hårdvara samt videokonferensutrustning med respektive områdes sedvanliga villkor. Det finns även ett antal leasingavtal för mindre kontorsutrustning som kaffemaskiner samt skrivare. Smärre lokalytor vidareuthyrs.

Not 7 Transaktioner med närstående

Beträffande innehav av aktier i dotterbolag hänvisas till Not 36.
Köp och försäljning mellan moderbolaget och dotterbolag redovisas i Not 4.
Beträffande ersättningar till och anställningsvillkor för ledande befattningshavare hänvisas till Not 8.

Not 8 Anställda och personalkostnader

	Koncernen		Moderbolaget	
	2017	2016	2017	2016
Medelantal anställda				
Kvinnor	115	124	58	67
Män	350	412	141	177
Totalt medelantal anställda	465	536	199	244

	Koncernen 2017			Koncernen 2016		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Medelantal anställda per land						
Sverige	57	139	196	73	198	271
Chile	3	16	19	3	18	21
Tyskland	34	115	149	32	113	145
Frankrike	1	2	3	–	2	2
Nederländerna	5	22	27	1	15	16
Kina	0	1	1	0	1	1
USA	8	30	38	8	37	45
Spanien	6	23	29	6	23	29
Thailand	–	0	0	–	0	0
Kanada	–	–	0	–	–	0
Australien	1	2	3	1	2	3
England	–	0	0	–	1	1
Övriga	–	0	0	–	2	2
Totalt medelantal anställda	115	350	465	124	412	536

Koncernen 2017–12–31			
Könsfördelning ledande befattningshavare	Kvinnor	Män	Totalt
Styrelseledamöter	4	6	10
Koncernledning	2	6	8

	Koncernen		Moderbolaget	
	2017	2016	2017	2016
Löner och ersättningar				
Styrelse och verkställande direktör	15 672	17 474	4 883	4 580
Övriga anställda	337 436	348 470	124 352	139 861
Totala löner och ersättningar	353 108	365 944	129 235	144 441
Sociala kostnader				
Totala sociala kostnader	98 081	107 423	67 168	74 588
—varav pensionskostnader	23 519	28 007	20 281	22 929
Pensionskostnader (ingående i sociala kostnader) har uppgått till				
—för verkställande direktörer	1 473	1 764	1 127	1 091
—för övriga anställda	22 046	26 243	19 154	21 838

Ersättning till styrelsen

	2017	2016
Arvode styrelsens ordförande	246	246
Arvode till styrelseledamot	123	123
Arvode till kommittéordförande	30	30
Arvode till kommittéledamot	20	20

Kostnadsförd ersättning 2017

	2017	2016
Fredrik Brunell	153	152
Anne Gynnerstedt	143	142
Åsa Hedin *	–	53
Lennart Jonasson ^(a)	–	–
Hans Karlander	–	93
Hanna Lagercrantz	–	–
Lars Leijonborg	123	122
Monica Lingegård *	316	164
John Paffett	82	–
Maria Palm	123	82
John Stuart	–	125
Håkan Syrén	153	152
Alf Værnéus ^(a)	–	–
Fredrik Wilhemsson *	41	160

(a) Arbetstagarrepresentant

* Tillkommer kostnader för sociala avgifter då arvudet faktureras via ett aktiebolag. Styrelseledamöter som fakturerar beloppet för styrelse- och utskottsarvode genom aktiebolag får på sin faktura lägga till ett belopp avseende sociala avgifter. De sociala avgifter som då ingår i det fakturerade beloppet är inte högre än de arbetsgivaravgifter bolaget annars skulle ha betalat.

Ersättning till styrelseledamöter

Arvoden utgår inte till arbetstagarledamöter eller till anställda i regeringskansliet. Arvoden betalas normalt ut årligen i april månad för förfluten mandatperiod. Håkan Syrén har förutom styrelsearvode erhållit 75 Tkr avseende konsultarvode för arbete med säkerhetsfrågor.

Ersättningar till ledande befattningshavare¹⁾

	Lön	Pension	Förmåner	Totalt
Stefan Gardefjord, President & CEO	3 820	1 127	13	4 960
Åse Lagerqvist, Senior Vice President & CFO	1 656	439	70	2 165
Leif Österbo, President Satellite Management Services	1 559	414	77	2 050
Nicholas Priborsky, President Engineering Services	2 211	141	–	2 352
Lennart Poromaa, President Science Services	1 097	291	74	1 462
John Stuart, Senior Vice President Sales & Marketing	1 728	92	–	1 820
Anna Rathsmann, Senior Vice President Technology & Innovation	1 295	590	43	1 928
Stefan Gustafsson, Senior Vice President Strategy & Sustainable business	1 413	533	71	2 017

Ersättning och förmåner till ledande befattningshavare

Ersättning och förmåner till verkställande direktör och ledande befattningshavare utgörs av kontant utbetald lön, övriga förmåner²⁾ samt pensionsåtagande. Samtliga belopp är angivna exklusive sociala avgifter respektive löneskatt. Verkställande direktör och ledande befattningshavare har sex månaders ömsesidig uppsägningstid³⁾. Vid uppsägning från arbetsgivarens sida utgår även ett avgångsvederlag. För verkställande direktör motsvarar detta 18 månadslöner, för övriga ledande befattningshavare är avgångsvederlaget reglerat till att motsvara mellan 12 och 18 månadslöner. Avräkning av avgångsvederlag sker mot eventuell annan framtida ersättning.

Pensionsvillkor

Verkställande direktör och ledande befattningshavare⁴⁾ har pensionsålder 65 år. Verkställande direktören har premiebestämd pension med 30 procent av grundlönen. En ledande befattningshavare har förmånsbestämd pension enligt ITP2. Övriga ledande befattningshavare har premiebestämda pensionsvillkor med avsättning motsvarande 25–30 procent av grundlönen⁵⁾.

Beslutsordning

Ersättning och förmåner till verkställande direktör har beslutats av styrelsen.

- 1) För ledande befattningshavare som arbetar utanför Sveriges gränser gäller villkor anpassade för deras lokala förhållande, men ingen i denna grupp omfattande två personer har mer förmånliga villkor än vad som gäller för företagets ledande befattningshavare i Sverige.
- 2) Övriga förmåner utgörs huvudsakligen av förmånsvärde för personalbil. Förmånerna avviker ej mot statens riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare.
- 3) Senior Vice President Sales & Marketing har en månads uppsägningstid.
- 4) President Engineering Services har pensionsålder 67 år.
- 5) Senior Vice President Sales & Marketing har 6% avsättning till pension. President Engineering Services har 9% avsättning till pension.

Not 9 Övriga rörelseintäkter

Övriga rörelseintäkter	Koncernen		Moderbolaget	
	2017	2016	2017	2016
Valutakursvinster	282	1 919	0	1 393
Försäkringsersättning	27	–	27	–
Lokal- och serviceintäkter	5 422	2 629	5 422	2 629
Vinst vid försäljning av anläggningstillgångar	722	858	722	662
Erhållna bidrag	3 142	–	3 142	–
Resultat vid avyttring av dotterföretag	–	16 306	–	15 683
Övriga poster	2 046	689	734	280
Totalt övriga rörelseintäkter	11 641	22 401	10 047	20 647

Not 10 Övriga rörelsekostnader

Övriga rörelsekostnader	Koncernen		Moderbolaget	
	2017	2016	2017	2016
Valutakursförluster	-335	-1 718	-201	–
Övriga poster	-62 875	-748	-84 181	–
Totalt övriga rörelsekostnader	-63 210	-2 465	-84 382	–

Not 11 Finansiella intäkter

Resultat från finansiella anläggningstillgångar	Koncernen		Moderbolaget	
	2017	2016	2017	2016
Utdelning från dotterbolag	–	–	17 584	11 136
Totalt resultat finansiella anläggningstillgångar	–	–	17 584	11 136
<u>Ränteintäkter och liknande resultatposter</u>				
Valutakursvinster	0	143	0	0
Ränteintäkter koncernföretag	–	–	11 490	13 623
Övriga ränteintäkter	818	894	454	661
Totalt resultat ränteintäkter	818	1 037	11 944	14 284
Totala finansiella intäkter	818	1 037	29 528	25 420

Samtliga ränteintäkter hänför sig till finansiella poster som inte värderas till verkligt värde via resultatet.

Not 12 Finansiella kostnader

Finansiella kostnader	Koncernen		Moderbolaget	
	2017	2016	2017	2016
Valutakursförluster	-17 534	-1 565	-17 445	-1 554
Nedskrivning av finansiella anläggningstillgångar	–	–	-2 431	-47 735
Räntekostnader på lån	-5 539	-4 317	-5 473	-4 887
Övriga räntekostnader	-1 359	-2 055	-1 202	-1 775
Totala finansiella kostnader	-24 432	-7 937	-26 551	-55 951

Samtliga räntekostnader hänför sig till finansiella poster som inte värderas till verkligt värde via resultatet.

Not 13 Skatt på årets resultat

Skatt på årets resultat	Koncernen		Moderbolaget	
	2017	2016	2017	2016
Aktuell skatt för året	-18 564	-21 563	–	–
Förändring av uppskjuten skatt	9 170	-4 344	12 981	5 555
Total skatt på årets resultat	-9 394	-25 907	12 981	5 555
<u>Uppskjuten skattekostnad (-) / skatteintäkt (+)</u>				
Uppskjuten skatt avseende temporära skillnader	3 317	1 053	859	-495
Uppskjuten skatteintäkt i under året aktiverat skattevärde i underskottsavdrag	12 122	6 050	12 122	6 050
Uppskjuten skattekostnad till följd av utnyttjande av tidigare aktiverat skattevärde i underskottsavdrag	-6 269	-11 447	–	–
Totalt redovisad uppskjuten skattekostnad (-) / intäkt (+)	9 170	-4 344	12 981	5 555
<u>Differens redovisad skattekostnad och skattekostnad baserad på gällande skattesats</u>				
Redovisat resultat före skatt	-37 576	7 523	-147 922	-80 616
Skatt enligt gällande skattesats, 22% (22%)	-8 267	1 655	-32 543	-17 736
Skatteeffekt av utländsk skattesats i dotterbolag	5 426	1 985	–	–
Skatteeffekt av erhållna skattefria utdelningar	–	–	-3 869	-2 450
Skatteeffekt av övriga justeringsposter	366	784	60	243
Skatteeffekt av ej avdragsgill reaförlust vid försäljning dotterbolag	13 821	–	18 510	–
Skatteeffekt av ej skattepliktiga intäkter	–	-3 678	–	-3 451
Skatteeffekt av ej avdragsgilla nedskrivningar	–	–	535	10 502
Underskott för vilka ingen uppskjuten skattefordran redovisas	16 940	28 042	16 448	13 387
Aktivering av tidigare ej aktiverade underskottsavdrag	-12 122	-6 050	-12 122	-6 050
Skatt hänförlig till tidigare år	2 849	3 823	–	–
Utnyttjande av tidigare ej aktiverade underskottsavdrag	-9 619	-654	–	–
Totalt	9 394	25 907	-12 981	-5 555

Not 14 Uppskjuten skatt

	Uppskjuten skattefordran		Uppskjuten skatteskuld		Netto	
Redovisad uppskjuten skattefordran/skatteskuld	2017	2016	2017	2016	2017	2016
<u>Koncernen</u>						
Materiella anläggningstillgångar	24 691	29 880	-39 502	-43 779	-14 811	-13 899
Immateriella anläggningstillgångar	–	–	-3 288	-3 770	-3 288	-3 770
Avsättningar	1 528	2 052	–	–	1 528	2 052
Underskottsavdrag	72 091	63 076	–	–	72 091	63 076
Finansiella anläggningstillgångar	–	–	-36 154	-36 351	-36 154	-36 351
Säkringsreserv	130	–	–	-142	130	-142
Temporär skillnad	–	–	-37 729	-31 459	-37 729	-31 459
Övrigt	12 345	11 417	641	–	12 986	11 417
Kvittning	-108 816	-104 778	108 816	104 778	0	0
Totalt	1 969	1 647	-7 216	-10 723	-5 247	-9 076
<u>Moderbolaget</u>						
Avsättningar	999	1 321	–	–	999	1 321
Finansiella anläggningstillgångar	–	–	-7 098	-816	-7 098	-816
Säkringsreserv	130	0	–	-142	130	-142
Underskottsavdrag	42 504	30 382	–	–	42 504	30 382
Övrigt	480	–	–	–	480	–
Kvittning	-7 098	-957	7 098	957	0	0
Totalt	37 015	30 745	0	0	37 015	30 745

Förändring uppskjuten skatt i temporära skillnader och underskottsavdrag	Balans per 1 jan 2016	Redovisat i årets resultat	Redovisat i övr. tot. resultat	Balans per 31 dec 2016
<u>Koncernen</u>				
Materiella anläggningstillgångar	-64 147	52 670	-2 422	-13 899
Immateriella tillgångar	-3 904	301	-167	-3 770
Avsättningar	9 689	-7 866	229	2 052
Underskottsavdrag	65 517	-5 397	2 956	63 076
Finansiella anläggningstillgångar	16 593	-51 211	-1 733	-36 351
Säkringsreserv	-102	–	-40	-142
Temporär skillnad	-26 023	-5 436	–	-31 459
Övrigt	-1 804	12 595	626	11 417
Totalt	-4 181	-4 344	-551	-9 076

Förändring uppskjuten skatt i temporära skillnader och underskottsavdrag	Balans per 1 jan 2017	Redovisat i årets resultat	Redovisat i övr. tot. resultat	Balans per 31 dec 2017
<u>Koncernen</u>				
Materiella anläggningstillgångar	-13 899	-2 426	1 514	-14 811
Immateriella tillgångar	-3 770	289	193	-3 288
Avsättningar	2 052	-460	-64	1 528
Underskottsavdrag	63 076	12 122	-3 107	72 091
Finansiella anläggningstillgångar	-36 351	3 918	-3 721	-36 154
Säkringsreserv	-142	–	272	130
Temporär skillnad	-31 459	-6 270	–	-37 729
Övrigt	11 417	1 997	-428	12 986
Totalt	-9 076	9 170	-5 341	-5 247

Förändring uppskjuten skatt i temporära skillnader och underskottsavdrag	Balans per 1 jan 2016	Redovisat i årets resultat	Redovisat i övr. tot. resultat	Balans per 31 dec 2016
Moderbolaget				
Avsättningar	2 040	-719	–	1 321
Underskottsavdrag	24 332	6 050	–	30 382
Finansiella anläggningstillgångar	-961	224	-79	-816
Säkringsreserv	-102	–	-40	-142
Totalt	25 309	5 555	-119	30 745

Förändring uppskjuten skatt i temporära skillnader och underskottsavdrag	Balans per 1 jan 2017	Redovisat i årets resultat	Redovisat i övr. tot. resultat	Balans per 31 dec 2017
Moderbolaget				
Avsättningar	1 321	-322	–	999
Underskottsavdrag	30 382	12 122	–	42 504
Finansiella anläggningstillgångar	-816	701	-6 983	-7 098
Säkringsreserv	-142	–	272	130
Övrigt	–	480	–	480
Totalt	30 745	12 981	-6 711	37 015

Ej redovisade uppskjutna skattefordringar avseende underskottsavdrag i Sverige uppgår till ca 48 103 (52 428). Motsvarande skattefordringar avseende underskottsavdrag i USA är 4 039 kUSD (7 550 kUSD).

Not 15 Resultat per aktie

	Koncernen	
	2017	2016
Resultat som är hänförligt till moderbolagets aktieägare	-46 970	-18 384
Antal aktier	16 250	16 250
Resultat per aktie (SEK)	-2 890	-1 131

Not 16 Ackumulerat totalresultat, förändring reserver

Koncernen	Omräknings- reserv	Säkrings- reserv	Balanserad vinst
Ingående balans per 1 januari 2016	9 020	363	10 719
Årets omräkningsdifferens	13 274	–	–
Årets förändring i verkligt värde på finansiella tillgångar som kan säljas	360	–	–
Årets förändringar i verkligt värde	–	-1 092	–
Förändringar i verkligt värde överfört till årets resultat	–	1 272	–
Årets skatteförändring avseende omräknings- och säkringsreserv	-79	-40	–
Utgående balans per 31 december 2016	22 575	503	10 719
Ingående balans per 1 januari 2017	22 575	503	10 719
Årets omräkningsdifferens	-9 067	–	–
Årets förändring i verkligt värde på finansiella tillgångar som kan säljas	31 740	–	–
Årets förändringar i verkligt värde	–	60	–
Förändringar i verkligt värde överfört till årets resultat	–	-1 294	–
Årets skatteförändring avseende omräknings- och säkringsreserv	-6 983	272	–
Utgående balans per 31 december 2017	38 265	-460	10 719

Moderbolaget	Omräknings- reserv	Säkrings- reserv	Balanserad vinst
Ingående balans per 1 januari 2016	0	363	10 719
Årets förändring i verkligt värde på finansiella tillgångar som kan säljas	360	–	–
Årets förändringar i verkligt värde	–	-1 092	–
Förändringar i verkligt värde överfört till årets resultat	–	1 272	–
Årets skatteförändring avseende omräknings- och säkringsreserv	-79	-40	–
Utgående balans per 31 december 2016	281	503	10 719
Ingående balans per 1 januari 2017	281	503	10 719
Årets förändring i verkligt värde på finansiella tillgångar som kan säljas	31 740	–	–
Årets förändringar i verkligt värde	–	60	–
Förändringar i verkligt värde överfört till årets resultat	–	-1 294	–
Årets skatteförändring avseende omräknings- och säkringsreserv	-6 983	272	–
Utgående balans per 31 december 2017	25 038	-460	10 719

Not 17 Immateriella anläggningstillgångar – koncernen

Immateriella anläggningstillgångar	Patent	Kund-kontrakt	Goodwill	Övriga immateriella	Summa
<u>Per 1 januari 2016</u>					
Anskaffningsvärde	5 288	65 004	160 935	97 288	328 516
Ackumulerade av- och nedskrivningar	-5 272	-57 795	-103 434	-66 058	-232 560
Valutakursdifferenser	-16	976	-19 000	-11 553	-29 593
Bokfört värde	0	8 185	38 501	19 677	66 363
<u>1 januari – 31 december 2016</u>					
Ingående bokfört värde	0	8 185	38 501	19 677	66 363
Övriga investeringar	–	–	–	4 411	4 411
Avskrivningar	–	-1 271	–	-1 234	-2 505
Nedskrivningar (Se nedan om nedskrivningsprövning av goodwill)	–	–	–	–	–
Valutakursdifferenser	–	–	421	473	894
Utgående bokfört värde	–	6 914	38 922	23 327	69 163
<u>Per 31 december 2016</u>					
Anskaffningsvärde	4 294	65 004	160 935	101 699	331 933
Ackumulerade av- och nedskrivningar	-4 294	-59 066	-103 434	-67 292	-234 087
Valutakursdifferenser	–	976	-18 579	-11 080	-28 683
Bokfört värde	0	6 914	38 922	23 327	69 163
<u>1 januari – 31 december 2017</u>					
Ingående bokfört värde	0	6 914	38 922	23 327	69 163
Övriga investeringar	–	–	–	1 525	1 525
Avyttringar och utrangeringar	0	–	0	-4 717	-4 717
Avskrivningar	–	-1 155	–	-1 874	-3 029
Nedskrivningar (Se nedan om nedskrivningsprövning av goodwill)	–	–	–	–	–
Valutakursdifferenser	0	0	276	-552	-276
Utgående bokfört värde	0	5 759	39 198	17 709	62 666
<u>Per 31 december 2017</u>					
Anskaffningsvärde	0	65 004	155 439	98 144	318 587
Ackumulerade av- och nedskrivningar	0	-60 221	-97 938	-68 804	-226 963
Valutakursdifferenser	–	976	-18 303	-11 631	-28 958
Bokfört värde	0	5 759	39 198	17 709	62 666

Utgifter för forskning och utveckling har kostnadsförts

Koncernens utgifter för forskning och utveckling som kostnadsförts under räkenskapsåret uppgår till 1 057 (31 875) Tkr.

Nedskrivningsprövning av goodwill

En sammanfattning av fördelningen av goodwill på kassagenererande enhet återfinns nedan.

Goodwill	2017	2016
LSE Space GmbH	28 310	28 310
SSC Space Canada	1 294	1 294
Aurora Technology B.V.	9 594	9 318
Totalt	39 198	38 922

Återvinningsbart belopp för en kassagenererande enhet fastställs baserat på beräkningar av nyttjandevärde. Dessa beräkningar utgår från uppskattade framtida kassaflöden baserade på finansiell budget och prognos. Prognoserna baseras i huvudsak på respektive enhets historiska utveckling och på ledningens bedömning av respektive marknads och enhets utveckling under de kommande fem åren. Kassaflöden som beräknats bortom prognosperioden extrapoleras med hjälp av bedömd tillväxttakt enligt uppgift nedan. Diskonteringsräntan baseras på en genomgående analys och beräkning av WACC genomförd 2013, och som årligen uppdateras med aktuell bedömning av utvecklingen av marknaden och risknivån.

Prognosticerad tillväxt	Tillväxt¹	Diskonteringsränta²
LSE Space GmbH	1% (1%)	12% (12%)
SSC Space Chile SA	1% (-%)	10% (-%)
SSC Space Australia	1% (1%)	11% (12%)
SSC Space US Inc.	1% (1%)	13% (14%)
SSC Space Canada	1% (1%)	11% (12%)

1 Prognosticerad tillväxt används för att extrapolera kassaflöden bortom prognosperioden.

2 Diskonteringsränta före skatt tillämpad på uppskattade framtida värden.

Bedömning 2017

Prövning av värdering med hjälp av nyttjandevärdesberäkning baserad på utfall 2017 samt bedömd utveckling för framtiden visar inte på att något nedskrivningsbehov föreligger. En känslighetsbedömning visar att goodwillvärdet fortsatt skulle försvaras om diskonteringsvärdet skulle höjas med 2 procentenheter.

Not 18 Immateriella anläggningstillgångar – moderbolaget

1 januari – 31 december 2016	Patent	Kund-kontrakt	Goodwill	Program-Varor	Summa
Ingående bokfört värde	–	–	–	12 947	12 947
Övriga investeringar	–	–	–	2 230	2 230
Avskrivningar	–	–	–	-1 162	-1 162
Utgående bokfört värde	–	–	–	14 015	14 015
Per 31 december 2016					
Anskaffningsvärde	–	–	–	15 177	15 177
Ackumulerade av- och nedskrivningar	–	–	–	-1 162	-1 162
Bokfört värde	–	–	–	14 015	14 015
1 januari – 31 december 2017					
Ingående bokfört värde	–	–	–	14 015	14 015
Övriga investeringar	–	–	–	930	930
Avskrivningar	–	–	–	-1 585	-1 585
Utgående bokfört värde	–	–	–	13 360	13 360
Per 31 december 2017					
Anskaffningsvärde	–	–	–	16 107	16 107
Ackumulerade av- och nedskrivningar	–	–	–	-2 747	-2 747
Bokfört värde	–	–	–	13 360	13 360

Not 19 Materiella anläggningstillgångar – koncernen

Materiella anläggningstillgångar	Byggnader markanlägg.	Maskiner tekn.anlägg.	Inventarier verktyg	Pågående nyanlägg.	Summa
<u>Per 1 januari 2016</u>					
Anskaffningsvärde	226 444	558 564	533 998	137 485	1 456 491
Ackumulerade av- och nedskrivningar	-119 211	-271 043	-417 833	–	-808 087
Valutakursdifferenser	12 387	20 391	1 367	271	34 416
Bokfört värde	119 619	307 912	117 532	137 756	682 820
<u>1 januari – 31 december 2016</u>					
Ingående bokfört värde	119 619	307 912	117 532	137 756	682 820
Förvärv	1 452	7 143	23 886	49 399	81 880
Färdigställande	959	102 089	29 362	-132 409	0
Avyttringar och utrangeringar	–	–	-540	–	-540
Avskrivningar	-6 590	-43 967	-38 847	–	-89 405
Valutakursdifferenser	4 296	13 558	5 866	4 758	28 478
Utgående bokfört värde	119 736	386 734	137 259	59 505	703 234
<u>Per 31 december 2016</u>					
Anskaffningsvärde	228 854	667 796	580 132	54 475	1 531 258
Ackumulerade av- och nedskrivningar	-125 801	-315 010	-450 106	–	-890 918
Valutakursdifferenser	16 683	33 949	7 233	5 029	62 894
Bokfört värde	119 736	386 734	137 259	59 505	703 234
<u>1 januari – 31 december 2017</u>					
Ingående bokfört värde	119 736	386 734	137 259	59 505	703 234
Förvärv	938	879	16 502	23 912	42 231
Färdigställande	1 801	17 907	18 932	-38 640	0
Avyttringar och utrangeringar	–	–	-11 862	-5 195	-17 057
Avskrivningar	-6 205	-45 986	-38 351	–	-90 542
Valutakursdifferenser	-4 992	-20 398	-3 299	-395	-29 084
Utgående bokfört värde	111 278	339 136	119 181	39 187	608 782
<u>Per 31 december 2017</u>					
Anskaffningsvärde	231 593	686 582	569 370	34 552	1 522 098
Ackumulerade av- och nedskrivningar	-132 006	-360 996	-454 123	–	-947 125
Valutakursdifferenser	11 691	13 550	3 934	4 635	33 810
Bokfört värde	111 278	339 136	119 181	39 187	608 782

Not 20 Materiella anläggningstillgångar – moderbolaget

Materiella anläggningstillgångar	Byggnader markanlägg.	Maskiner tekn.anlägg.	Inventarier verktyg	Pågående nyanlägg.	Summa
Per 1 januari 2016					
Anskaffningsvärde	171 767	192 051	402 315	76 659	842 792
Ackumulerade av- och nedskrivningar	-101 688	-93 317	-335 339	–	-530 344
Bokfört värde	70 079	98 734	66 976	76 659	312 449
1 januari – 31 december 2016					
Ingående bokfört värde	70 079	98 734	66 976	76 659	312 449
Förvärv	316	-21	9 819	49 399	59 513
Färdigställande	959	53 144	21 989	-76 092	0
Avyttringar och utrangeringar	–	–	-59	–	-59
Avskrivningar	-4 663	-15 840	-16 663	–	-37 166
Utgående bokfört värde	66 691	136 017	82 062	49 967	334 737
Per 31 december 2016					
Anskaffningsvärde	173 042	245 174	432 049	49 967	900 232
Ackumulerade av- och nedskrivningar	-106 351	-109 157	-349 987	–	-565 495
Bokfört värde	66 691	136 017	82 062	49 967	334 737
1 januari – 31 december 2017					
Ingående bokfört värde	66 691	136 017	82 062	49 967	334 737
Förvärv	–	–	5 005	23 330	28 335
Färdigställande	1 801	14 869	18 157	-34 827	0
Avyttringar och utrangeringar	–	–	-51	–	-51
Avskrivningar	-4 766	-18 283	-17 579	–	-40 628
Utgående bokfört värde	63 726	132 603	87 594	38 470	322 393
Per 31 december 2017					
Anskaffningsvärde	174 843	260 043	433 840	38 470	907 196
Ackumulerade av- och nedskrivningar	-111 117	-127 440	-346 246	–	-584 803
Bokfört värde	63 726	132 603	87 594	38 470	322 393

Not 21 Andra långfristiga värdepappersinnehav

Innehav 2017-12-31	Org. nr	Antal aktier	Värde	
Progressum	556536-4774	20	0	
GomSpace	559026-1888	600 000	19 860	
			19 860	
	Koncernen	Moderbolaget		
Innehav	2017	2016	2017	2016
Vid årets början	19 860	0	19 860	0
Inköp	–	19 500	–	19 500
Omvärdering	31 740	360	31 740	360
Värde vid årets slut	51 600	19 860	51 600	19 860

Not 22 Varulager

Varulager	Koncernen		Moderbolaget	
	2017	2016	2017	2016
Lager av insatsmaterial och förnödenheter	4 892	7 238	2 858	3 376
Reservdelar	67	2 768	0	0
Totalt varulager	4 959	10 006	2 858	3 376
Årets kostnad för varor i lager	353	2 120	31	13
Årets nedskrivning av varor i lager	472	–	–	–

Not 23 Kundfordringar

Kundfordringar	Koncernen		Moderbolaget	
	2017	2016	2017	2016
Konstaterade kundförluster har uppgått till	–	–	–	–
Reserv för osäkra kundfordringar				
Ingående reserv vid årets början	1 082	304	623	0
Årets förändring	4 218	778	4 266	623
Utgående reserv vid årets slut	5 300	1 082	4 889	623

Koncernens kundfordringar är koncentrerade till institutionella kunder. Stora delar av koncernens intäkter följer fleråriga avtal med betalningsplaner kopplade till tid, mile stones i projekt eller delleveranser. Risken för kundförluster bedöms som liten då kunderna anses betalstarka. Kundfordringar värderas efter individuell och gruppvis prövning av eventuellt nedskrivningsbehov. Inga kundfordringar har längre kredittid än 3 månader.

Kundfordringar per valuta (motvärden Tkr)	Koncernen	
	2017	2016
SEK	6 299	8 136
EUR	103 225	72 052
USD	35 525	51 786
Andra valutor	673	613
Totala kundfordringar	145 722	132 587

Åldersanalys förfallna, ej nedskrivna, kundfordringar	Koncernen		Moderbolaget	
	2017	2016	2017	2016
Ej förfallna kundfordringar	99 459	82 419	35 391	31 429
Förfallna kundfordringar 0–30 dagar	8 329	19 916	2 792	4 160
Förfallna kundfordringar > 30–90 dagar	12 943	26 893	1 107	4 278
Förfallna kundfordringar > 90–180 dagar	1 623	1 167	1 327	576
Förfallna kundfordringar > 180 dagar	23 368	2 192	21 360	2 192
Totala kundfordringar	145 722	132 587	61 977	42 635

Not 24 Övriga kortfristiga fordringar

	Koncernen		Moderbolaget	
	2017	2016	2017	2016
Övriga kortfristiga fordringar				
Avräkning för skatter och avgifter	5 684	4 255	1 132	564
Fordran leverantörer	2 136	1 608	78	18
Upparbetad, ej fakturerad intäkt	10 480	81 906	3 245	16 321
Värde av terminskontrakt	829	2 207	829	2 207
Tullgarantier	0	5 702	0	78
Övriga poster	6 389	457	6 266	150
Totala kortfristiga fordringar	25 518	96 135	11 550	19 339

Not 25 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	Koncernen		Moderbolaget	
	2017	2016	2017	2016
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter				
Förutbetalda hyror	3 272	3 332	2 331	2 357
Upplupna rörelseintäkter	35 601	29 308	33 401	21 693
Övriga poster	6 909	9 655	2 517	5 409
Totala förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	45 782	42 295	38 249	29 458

Not 26 Likvida medel, garantier och eventalförpliktelser

	Koncernen		Moderbolaget	
	2017	2016	2017	2016
Likvida medel, garantier och eventalförpliktelser				
Kassa och bank	165 683	169 352	33 781	90 129
Ställda säkerheter			50 000	50 000
Eventalförpliktelser			8 232	9 097

Moderbolaget har tecknat borgen för lån till dotterbolaget SSC Space Chile SA om totalt kUSD 1 000 (kUSD 1 000), motsvarande 8 232 Tkr (9 097 Tkr). Moderbolaget har eventalförpliktelser avseende bankgarantier för erhållna förskott och andra förpliktelser som uppkommit i den normala affärsverksamheten. Som säkerhet för dessa har pantsatts företagsinteckningar och likvida medel om 50 000 (50 000). Några väsentliga skulder förväntas inte uppkomma genom dessa eventalförpliktelser.

Not 27 Aktiekapital

Moderbolagets aktiekapital utgör 32 500 Tkr fördelat på 16 250 till fullo betalda aktier. Kvotvärdet är 2 000 kr per aktie.

Not 28 Räntebärande skulder

Räntebärande skulder	Koncernen		Moderbolaget	
	2017	2016	2017	2016
<u>Långfristiga skulder</u>				
Facilitetsavtal	223 234	380 139	223 234	380 139
Totalt långfristiga skulder	223 234	380 139	223 234	380 139
<u>Kortfristiga skulder</u>				
Facilitetsavtal, kortfristig del	90 433	–	90 433	–
Checkräkningskredit	–	–	–	–
Totalt kortfristiga skulder	90 433	–	90 433	–

Finansiella lånevillkor

Moderbolaget har facilitetsavtal med Svenska Handelsbanken om 300 MSEK, med AB Svensk Exportkredit om 125 MSEK samt med Nordic Investment Bank om 100 MSEK. De beviljade krediterna innehåller finansiella lånevillkor, covenants, avseende vissa specificerade finansiella nyckeltal. För det fall avtalade finansiella lånevillkor inte uppfylls äger kreditgivarna rätt att säga upp kreditavtalen.

Under året har de finansiella nyckeltalen mött avtalade värden undantaget i Q2 då Net Debt / EBITDA-ration överskred avtalade värden, varför avtalen temporärt uppdaterades med ett högre maxvärde. Facilitetsavtalet med Svenska Handelsbanken är amorteringsfritt med förfallodag 7 maj 2018. SSC äger rätt att lösa facilitetsavtalet vid varje ränteförfalloperiod. Lånet är under omförhandling. Facilitetsavtalet med AB Svensk Exportkredit är amorteringsfritt med förfallodag 3 november 2021. Facilitetsavtalet med Nordic Investment Bank skall amorteras halvårsvis med start 2020 och vara slutamorterat 2027. Dotterbolaget SSC Space Chile SA upptog i samband med förvärvet av verksamheten i Chile banklån i Svenska Handelsbanken om 9 MUSD med rak amortering fram till lånets förfallodag den 31 juli 2015.

Not 29 Övriga långfristiga skulder

Övriga långfristiga skulder	Koncernen		Moderbolaget	
	2017	2016	2017	2016
<u>Långfristiga skulder</u>				
Förskott från kund	124 227	86 932	124 227	86 932
Totalt	124 227	86 932	124 227	86 932

Not 30 Avsättningar

Avsättningar	Koncernen		Moderbolaget	
	2017	2016	2017	2016
<u>Långfristiga avsättningar</u>				
Omstruktureringsreserv	2 444	–	2 444	–
Garantiåtaganden	1 317	2 183	–	–
Övrigt	392	–	392	–
Totalt	4 153	2 183	2 836	–
<u>Kortfristiga avsättningar</u>				
Förlustkontrakt	–	0	–	0
Omstruktureringsreserv	1 273	5 233	1 273	5 233
Garantiåtaganden	658	728	–	–
Övrigt	857	771	857	771
Totalt	2 788	6 732	2 130	6 004

Avsättningar	Koncernen		Moderbolaget	
	2017	2016	2017	2016
<u>Förlustkontrakt¹⁾</u>				
Redovisat värde vid periodens ingång	–	927	–	927
Avsättningar som gjorts under perioden	–	–	–	–
Belopp som tagits i anspråk under perioden	–	-927	–	-927
Redovisat värde vid periodens utgång	–	0	–	0
<u>Omstruktureringsreserv²⁾</u>				
Redovisat värde vid periodens ingång	5 233	18 696	5 233	8 346
Avsättningar som gjorts under perioden	3 717	8 456	3 717	4 354
Belopp som tagits i anspråk under perioden	-5 233	-21 919	-5 233	-7 467
Redovisat värde vid periodens utgång	3 717	5 233	3 717	5 233
<u>Garantiåtaganden³⁾</u>				
Redovisat värde vid periodens ingång	2 911	–	–	–
Avsättningar som gjorts under perioden	–	3 326	–	–
Belopp som tagits i anspråk under perioden	-936	-415	–	–
Redovisat värde vid periodens utgång	1 975	2 911	–	–
<u>Övriga avsättningar</u>				
Redovisat värde vid periodens ingång	771	–	771	–
Avsättningar som gjorts under perioden	1 249	771	1 249	771
Belopp som tagits i anspråk under perioden	-771	–	-771	–
Redovisat värde vid periodens utgång	1 249	771	1 249	771
<u>Totala avsättningar</u>				
Redovisat värde vid periodens ingång	8 915	19 623	6 004	9 273
Avsättningar som gjorts under perioden	4 966	12 553	4 966	5 125
Belopp som tagits i anspråk under perioden	-6 940	-23 261	-6 004	-8 394
Redovisat värde vid periodens utgång	6 941	8 915	4 966	6 004
→ Varav långfristig del	4 153	2 183	2 836	–
→ Varav kortfristig del	2 788	6 732	2 130	6 004

1) Förlustkontrakt Under 2010 omförhandlades ett kundkontrakt avseende år 2010-2016. För beräknad förlust gjordes en avsättning om 57 069 Tkr. 927 Tkr har under 2016 upplösts och haft en positiv påverkan på resultatet.

2) Avyttring NanoSpace Under 2016 avyttrades NanoSpace. Avsättning för förlusttäckning i projekt samt eventuella kommande förpliktelser har gjorts om 2 282 Tkr. Totala beloppet har tagits i anspråk under 2017.

Avyttring ECAPS Under 2017 avyttrades ECAPS. Avsättning för förlusttäckning i projekt samt eventuella kommande förpliktelser har gjorts Om 3 717 Tkr.

3) Garantireserv I Chile har avsättning gjorts för ett större garantiåtagande. Totalt uppgår avsättningen till Tkr 1 975.

Not 31 Övriga skulder

	Koncernen		Moderbolaget	
	2017	2016	2017	2016
Övriga skulder				
Personalskatter	8 713	10 667	6 690	8 020
Avräkning för skatter och avgifter	3 421	5 086	3 360	2 807
Värde av terminskontrakt	1 470	2 908	1 470	2 908
Övriga poster	1 990	2 486	240	481
Totalt övriga skulder	15 594	21 146	11 760	14 216

Not 32 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	Koncernen		Moderbolaget	
	2017	2016	2017	2016
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter				
Upplupna personalkostnader	45 279	49 523	22 712	27 151
Förutbetalda intäkter	19 833	17 871	19 833	17 871
Förlustrisker i pågående projekt	1 607	269	1 607	269
Övriga poster	40 772	57 952	19 478	26 389
Totala upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	107 491	125 615	63 630	71 681

Not 33 Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet

	Koncernen		Moderbolaget	
	2017	2016	2017	2016
Poster som inte ingår i kassaflödet				
Avskrivningar och nedskrivningar	93 571	91 910	42 213	86 063
Resultat vid avyttring av inventarier	-676	-858	-676	-662
Resultat vid förändring av avsättningar	2 153	2 055	2 836	–
Resultat vid avyttring av dotterbolag	62 826	-16 305	84 135	-15 683
Valutakursomräkningar	18 288	1 782	18 429	1 566
Upplupna räntor	–	–	0	-1 548
Övriga poster	-12 208	-6 005	-9 777	-5 967
Summa justeringsposter	163 954	72 579	137 160	63 769

	Not	Koncernen		Moderbolaget	
		2017	2016	2017	2016
I kassaflödesanalysen består avyttrade materiella anläggningstillgångar av följande delposter					
Bokfört värde	19, 20	51	59	51	59
Resultat vid avyttring av materiella anläggningstillgångar		676	858	676	662
Försäljningsintäkter från materiella anläggningstillgångar		727	917	727	721

I kassaflödet redovisade skulder inom finansieringsverksamheten

Koncern samt Moderbolag	UB 2016	Kassaflöden 2017	Icke-kassaflödespåverkande förändringar 2017	UB 2017
			Valutakurs- differenser	Upplösning uppläggningsavgift
Facilitetsavtal	380 139	-59 186	-7 596	310
Summa skulder härrörande från finansieringsverksamheten	380 139	-59 186	-7 596	310

Not 34 Bokslutsdispositioner

Bokslutsdispositioner	Moderbolaget	
	2017	2016
Skillnad mellan bokförd och planerlig avskrivning	-28 500	-24 710
Totala bokslutsdispositioner	-28 500	-24 710

Not 35 Utdelning

Utdelning	Moderbolaget	
	2017	2016
Som utdelning till ägaren föreslås per aktie ett belopp av (SEK)	–	–
motsvarande totalt (Tkr)	–	–

Föreslagen utdelning har inte redovisats som skuld i balansräkningen.

Not 36 Dotterföretag i Swedish Space Corporation

31 December 2016	Säte	Org. nr	Antal aktier	Ägarandel	Rösträtsandel	Bokfört värde
LSE Space GmbH	München	HRB 195494	20 000	100	100	38 154
Aurora Technology B.V.	Lisse	28 076 579	16 600	100	100	–
NEAT AB	Kiruna	556683-9311	1 000	100	100	100
ECAPS AB	Stockholm	556602-7446	1 000	100	100	27 000
Ecological Advanced Propulsion Systems, Inc.	Delaware	45-4937205	1 000	100	100	–
SSC International AB	Solna	556749-3662	1 000	100	100	100
SSC Space Chile SA ¹⁾	Santiago	76025701-K	113 330	99,997	99,997	13 630
SSC Space US Inc. (Tidigare Universal Space Network, Inc.)	Delaware		100	100	100	21 241
SSC Space Australia Pty Ltd	Sydney	137 394 257	1 100 100	100	100	15 013
SSC Space Canada Corporation	Lethbridge	2014200071	100	100	100	6 646
Swedish Space Propulsion AB	Solna	559051-3163	50 000	100	100	50
						121 934

31 December 2017	Säte	Org. nr	Antal aktier	Ägarandel	Rösträtsandel	Bokfört värde
LSE Space GmbH	München	HRB 195494	20 000	100	100	38 154
Aurora Technology B.V.	Lisse	28 076 579	16 600	100	100	–
NEAT AB	Kiruna	556683-9311	1 000	100	100	100
SSC International AB	Solna	556749-3662	1 000	100	100	100
SSC Space Chile SA ¹⁾	Santiago	76025701-K	113 330	99,997	99,997	13 630
SSC Space US Inc.	Delaware		100	100	100	21 241
SSC Space Australia Pty Ltd	Sydney	137 394 257	1 100 100	100	100	15 013
SSC Space Canada Corporation	Lethbridge	2014200071	100	100	100	6 646
Swedish Space Propulsion AB	Solna	559051-3163	50 000	100	100	50
						94 934

1) Återstående del av bolaget ägs av SSC International AB.

	2017	2016
Ingående anskaffningsvärden	470 204	448 055
Förvärv	–	50
Tillskott lämnade under året	2 431	41 077
Årets avyttring/likvidation	-124 348	-18 978
Årets omklassificering	0	0
Summa anskaffningsvärden	348 287	470 204
Ingående nedskrivningar	-348 270	-312 696
Årets avyttring	97 348	12 161
Årets nedskrivningar ¹⁾	-2 431	-47 735
Årets omklassificering	–	–
Summa utgående nedskrivningar	-253 353	-348 270
Bokfört värde	94 934	121 934

1) Viktiga antaganden för nedskrivningsbehov framgår av not 17. Gjorda nedskrivningar avser lämnade koncernbidrag.

Not 37 Fordringar på koncernföretag

	Moderbolaget	
Långfristiga fordringar	2017	2016
Ingående balans	209 949	226 633
Långfristigt lån till dotterbolag	635	451
Amortering av lån	-16 697	-3 395
Omklassificering	21 820	-33 395
Nedsättning av lån		
Valutakursomräkning	-20 061	19 655
Totala långfristiga fordringar	195 646	209 949

Not 38 Obeskattade reserver i moderbolaget

	Moderbolaget	
Obeskattade reserver i moderbolaget	2017	2016
Skillnad mellan bokförda avskrivningar och avskrivningar enligt plan	168 250	139 750
Totala obeskattade reserver	168 250	139 750

Not 39 Finansiella risker

Koncernen är genom sin verksamhet exponerad för olika slag av finansiella risker. Med finansiella risker avses fluktuationer i företagets resultat och kassaflöde till följd av förändringar i valutakurser, räntenivåer och kreditrisker. Finanspolicy för hantering av finansiella risker har fastställts av styrelsen och bildar ett ramverk av riktlinjer och regler.

Kreditrisk

Kreditrisk är risken för att en motpart inte kan fullgöra sina betalningsskyldigheter gentemot SSC eller för att ett bolag som SSC innehar aktier eller andelar i kommer på obestånd eller utsätts för bestående värdeminskning. SSC har i huvudsak institutionella kunder. Många har varit kunder under lång tid. Risken för kreditförluster avseende kundfordringar och liknande poster är erfarenhetsmässigt mycket liten. När SSC lämnar förskottsbetalningar till en leverantör görs regelbundet en bedömning huruvida bankgaranti skall krävas för att begränsa kreditrisken.

Kreditrisken i derivat uppgick per balansdagen till 829 (2 207) och motsvarar totala fordran för derivat. För övriga finansiella tillgångar antas kreditrisken motsvara de redovisade värdena.

SSC har tecknat borgen för lån till dotterbolaget SSC Space Chile SA som per balansdagen uppgick till kUSD 1 000, motsvarande 8 232 Tkr.

Likviditetsrisk

Likviditetsrisk är risken att koncernen inte kan möta betalningsåtaganden vid rätt tidpunkt. Koncernens inriktning är att vid varje tidpunkt kunna möta utestående betalningsförpliktelser. Koncernen har rullande 12 månaders likviditetsplanering som omfattar alla koncernens enheter. Planeringen uppdateras kvartalsvis. Likviditetsplaneringen används för att hantera likviditetsrisken och kostnader för finansiering av koncernen. Målsättningen är att koncernen skall kunna klara sina finansiella åtaganden i uppgångar såväl som nedgångar utan betydande oförutsebara kostnader och utan riskera koncernens rykte. Moderbolaget förfogar över en beviljad checkkredit om 50 000. För dotterbolaget SSC Space Chile SA finns checkräkningskredit om kUSD 1 000.

Koncernens kreditfaciliteter per 31 december 2016		Nominell	Utnyttjad	Tillgänglig
Checkkredit	Tkr	50 000	0	50 000
Facilitetsavtal ²⁾	kUSD	300 000	163 987	136 013
Facilitetsavtal ³⁾	keUR	125 000	114 958	10 042
Facilitetsavtal ⁴⁾	keUR	100 000	102 040	-2 040
Facilitetsavtal	keUR	7 653	0	7 653
Checkräkningskredit	kUSD	9 097	0	9 097
Summa motvärde	Tkr	591 750	380 985	210 765
Tillgängliga likvida medel ¹⁾	Tkr			169 352
Likviditetsreserv				380 117

1) Av tillgängliga medel så har 0,0 MSEK (2,5 MSEK) ställts som säkerhet för moderbolagets eventalförpliktelser avseende bankgarantier för erhållna förskott.

2) Facilitetsavtal om 300 MSEK har utnyttjats genom upptagande av lån i USD.

3) Facilitetsavtal om 125 MSEK har utnyttjats genom upptagande av lån i EUR.

4) Facilitetsavtal om 100 MSEK har utnyttjats genom upptagande av lån i EUR.
Negativt tillgängligt belopp på -2 040 beror på valutaeffekter.

Koncernens kreditfaciliteter per 31 december 2017		Nominell	Utnyttjad	Tillgänglig
Checkkredit	Tkr	50 000	0	50 000
Facilitetsavtal ¹⁾	kUSD	300 000	90 754	209 246
Facilitetsavtal ²⁾	keUR	125 000	118 359	6 641
Facilitetsavtal ³⁾	keUR	100 000	105 073	-5 073
Facilitetsavtal	keUR	7 880	0	7 880
Checkräkningskredit	kUSD	8 232	0	8 232
Summa motvärde	Tkr	591 112	314 186	276 926
Tillgängliga likvida medel	Tkr			165 683
Likviditetsreserv				442 609

1) Facilitetsavtal om 300 MSEK har utnyttjats genom upptagande av lån i USD.

2) Facilitetsavtal om 125 MSEK har utnyttjats genom upptagande av lån i EUR.

3) Facilitetsavtal om 100 MSEK har utnyttjats genom upptagande av lån i EUR.
Negativt tillgängligt belopp på -5 073 beror på valutaeffekter.

Förfallostruktur räntebärande skulder

		Koncernen 2016				
Odiskonterade kassaflöden	Belopp/valuta	<6 månader	6–12 månader	1–2 år	2–5 år	>5 år
Leverantörsskulder		37 803	–			
Facilitetsavtal, utnyttjad del	9 000 kUSD	–	–	–	163 330	–
Facilitetsavtal, utnyttjad del	1 2000 keUR	–	–	–	114 803	–
Facilitetsavtal, utnyttjad del	10 676 keUR	–	–	–	25 501	76 505
Checkräkningskredit, utnyttjad del	0 kUSD	–	–	–	–	–

Förfallostruktur räntebärande skulder

		Koncernen 2017				
Odiskonterade kassaflöden	Belopp/valuta	<6 månader	6–12 månader	1–2 år	2–5 år	>5 år
Leverantörsskulder		33 086	–	–	–	–
Facilitetsavtal, utnyttjad del	11 000 kUSD	90 433	–	–	–	–
Facilitetsavtal, utnyttjad del	12 000 keUR	–	–	–	118 196	–
Facilitetsavtal, utnyttjad del	10 676 keUR	–	–	–	39 389	65 649
Checkräkningskredit, utnyttjad del	0 kUSD	–	–	–	–	–

Marknadsrisk

Marknadsrisk är risken för att verkligt värde på eller framtida kassaflöden från ett finansiellt instrument varierar på grund av förändringar i marknadspriser. Marknadsrisker indelas i tre typer: valutarisk, ränterisk och andra prisrisker. De marknadsrisker som främst påverkar koncernen utgörs av valutarisker och ränterisker.

Valutarisk

Risken att verkliga värden och kassaflöden avseende finansiella instrument kan fluktuera när värdet på främmande valutor förändras kallas valutarisk. Koncernen är exponerad för olika typer av valutarisker. Den främsta exponeringen härrör från koncernens försäljning och inköp i utländska valutor. Dessa valutarisker består dels av risk för fluktuationer i värdet av finansiella instrument, kund- eller leverantörsskulder, dels av valutarisken i förväntade och kontrakterade betalningsflöden. Dessa risker benämns transaktionsexponering.

Moderbolaget har betydande delar av sina intäkter i främmande valuta, framför allt euro. Enligt gällande finanspolicy träffar SSC regelbundet terminsavtal för att säkra väsentliga delar av kontrakterade intäkter. Moderbolaget har även facilitetsavtal i euro för att möta fordringar i Euro. De utländska dotterbolagen har sina huvudsakliga intäkter i sin respektive redovisningsvaluta.

Valutarisker återfinns också i omräkningen av utländska dotterföretags tillgångar och skulder till moderbolagets funktionella valuta, så kallad omräkningsexponering. Koncernen är också utsatt för valutarisker med avseende på betalningsflöden för lån i utländsk valuta (finansiell exponering).

För moderbolagets innehav i främmande valutor placerade på bank är bolaget utsatt för den valutarisk som uppkommer vid kursvariationer. I redovisningen tillämpas säkringsredovisning när kraven för säkringsredovisning är uppfyllda, se vidare Redovisnings- och värderingsprinciper.

SSC är främst exponerat för fluktuationer i USD och Euro, där fluktuationer i Euron har en större effekt på resultatet än fluktuationer i USD. Effekten av kurspåverkan varierar från år till år. I samband med upprättande av affärsplan görs årligen en beräkning av effekterna, vilket sedan följs löpande under året i den månatliga rapporteringen.

Säkringsinstrumenten består av valutaterminskontrakt.

KONCERNENS SÄKRINGSINSTRUMENT FÖRDELAR SIG PER BALANSDAGEN PÅ FÖLJANDE VALUTOR

Per 31 december 2016 Förfallodatum	EUR/SEK		USD/SEK	
	Volym ¹⁾	Snittkurs	Volym1	Snittkurs
2017-01	-1 894	9,47		
2017-02	-4 912	9,49		
2017-03	-779	9,83		
2017-04	-60	9,83		
2017-08	-5 042	6,32		
2017-10	-80	9,82		
2017-11	378	9,29		
Totalt	-12 389	9,46	0	0
Balansdagskurs 31 december 2016		9,57		9,10
Orealiserat resultat före skatt redovisat i säkringsreserven, 31 december 2016		700		

1) Volymen är uttryckt i tusental i lokal valuta.

Per 31 december 2017
Förfallodatum

	Volym ¹	Snittkurs	Volym1	Snittkurs
2018-01	-4 240	9,75		
2018-02	-423	9,68		
2018-03	-172	9,78		
2018-04	-202	9,76		
2018-05	-522	9,70		
2018-06	-79	9,75		
2018-07	-2 603	9,82		
2018-08	-388	9,63		
2018-10	276	9,57		
2018-11	-348	9,51		
2019-01	-510	9,75		
2019-02	-348	9,52		
2019-05	-356	9,52		
2019-08	-356	9,53		
2019-11	-356	9,90		
Totalt	-10 625	9,68	0	0

Balansdagskurs 31 december 2017 9,85 8,23

Orealiserat resultat före skatt redovisat i säkringsreserven,
31 december 2017 641

1 Volymen är uttryckt i tusental i lokal valuta.

Omräkningsexponering av utländska nettotillgångar i koncernen fördelar sig per balansdagen på följande valutor	Koncernen	
	2017	2016
EUR	86 986	74 444
USD	126 090	101 261
AUD	30 206	30 491
CAD	6 172	5 841

Moderbolagets aktieinnehav i och utlåning till det chilenska bolaget SSC Space Chile SA innebär omräkningsexponering mot US dollar vilket partiellt ekonomiskt skyddas koncernmässigt av moderbolagets upplåning i US dollar. Moderbolagets aktieinnehav i det tyska bolaget LSE Space Engineering & Operations GmbH innebär omräkningsexponering avseende euro. Denna risk har inte skyddats särskilt. En tioprocentig förstärkning av den svenska valutan gentemot andra valutor skulle innebära en förändring av nettotillgångarnas värde med -24 945 Tkr (-21 204 Tkr).

Ränterisk

Med ränterisk avses risken för att koncernens finansnetto varierar till följd av förändrade marknadsräntor. Koncernens ränterisk ligger främst i den långfristiga upplåningen som baseras på en rörlig ränta som regleras kvartalsvis. För lån upptagna i USD ligger LIBOR ränteindex som grund. För lån upptagna i EUR ligger EURIBOR som grund. Med de räntebärande tillgångar och skulder som finns per balansdagen skulle en ränteförändring på 1 procentenhet förändra räntetäkterna med ca 1 657 Tkr (1 694 Tkr) och räntekostnaderna med ca 3 137 Tkr (3 801 Tkr) givet att alla andra faktorer (exempelvis valutakurser) är oförändrade. Denna risk har inte skyddats särskilt.

Not 40 Finansiella instrument värderade till verkligt värde

I tabellerna nedan presenteras de finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde.

	Låne- och kundfordringar	Säkrings-redovisade derivat	Finansiella tillgångar som kan säljas	Andra finansiella skulder	Redovisat värde	Verkligt värde
Koncernen 2016						
<u>Tillgångar</u>						
Andra långfristiga värdepappersinnehav	–	–	19 860	–	19 860	19 860
Kundfordringar	132 587	–	–	–	132 587	132 587
Övriga fordringar	–	2 207	–	–	2 207	2 207
<u>Skulder</u>						
Räntebärande skulder	–	–	–	380 139	380 139	380 139
Leverantörsskulder	–	–	–	37 803	37 803	37 803
Övriga skulder	–	2 908	–	–	2 908	2 908
Koncernen 2017						
<u>Tillgångar</u>						
Andra långfristiga värdepappersinnehav	–	–	51 600	–	51 600	51 600
Kundfordringar	145 722	–	–	–	145 722	145 722
Övriga fordringar	–	829	–	–	829	829
<u>Skulder</u>						
Räntebärande skulder	–	–	–	313 667	313 667	313 667
Leverantörsskulder	–	–	–	33 086	33 086	33 086
Övriga skulder	–	1 470	–	–	1 470	1 470
Moderbolaget 2016						
<u>Tillgångar</u>						
Andra långfristiga värdepappersinnehav	–	–	19 860	–	19 860	19 860
Långfristiga fordringar	209 949	–	–	–	209 949	209 949
Kundfordringar	42 635	–	–	–	42 635	42 635
Övriga fordringar	–	2 207	–	–	2 207	2 207
<u>Skulder</u>						
Räntebärande skulder	–	–	–	380 139	380 139	380 139
Leverantörsskulder	–	–	–	15 143	15 143	15 143
Skulder till koncernföretag	–	–	–	14 273	14 273	14 273
Övriga skulder	–	2 908	–	–	2 908	2 908
Moderbolaget 2017						
<u>Tillgångar</u>						
Andra långfristiga värdepappersinnehav	–	–	51 600	–	51 600	51 600
Långfristiga fordringar	195 646	–	–	–	195 646	195 646
Kundfordringar	61 977	–	–	–	61 977	61 977
Övriga fordringar	–	829	–	–	829	829
<u>Skulder</u>						
Räntebärande skulder	–	–	–	313 667	313 667	313 667
Leverantörsskulder	–	–	–	17 659	17 659	17 659
Skulder till koncernföretag	–	–	–	31 591	31 591	31 591
Övriga skulder	–	1 470	–	–	1 470	1 470

Derivatinstrument

För valutakontrakt redovisas verkligt värde på valutamarknaden med hänsyn till aktuell dagskurs och återstående löptid för respektive instrument.

Låne- och kundfordringar

Löper normalt med en kvarvarande livslängd på mindre än sex månader varför det redovisade värdet reflekterar det verkliga värdet. Fordringar med en livslängd överstigande sex månader värderas till upplupet anskaffningsvärde.

Finansiella tillgångar som kan säljas

I denna kategori redovisas koncernens långfristiga innehav av noterade samt onoterade aktier. Dessa redovisas till verkligt värde.

Leverantörsskulder

Löper normalt med en kvarvarande livslängd på mindre än tre månader varför det redovisade värdet reflekterar det verkliga värdet.

Räntebärande skulder

Redovisas till nominellt belopp, vilket motsvarar verkligt värde.

I nedanstående tabell presenteras de finansiella tillgångarna och skulderna som värderas till verkligt värde. De klassificeras i en hierarki i tre olika nivåer utifrån den information som används för att fastställa deras verkliga värde.

Nivå 1 avser när verkliga värden fastställs utifrån noterade priser på en aktiv marknad.

Nivå 2 avser när verkligt värde fastställs utifrån annan observerbar information än noterade priser på en aktiv marknad.

Nivå 3 avser när de fastställda verkliga värdet till en väsentlig del baseras på information som inte är observerbar, dvs genom antaganden.

Koncernen 2016	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
<u>Tillgångar</u>				
Andra långfristiga värdepappersinnehav	19 860	–	–	19 860
Övriga fordringar	–	2 207	–	2 207
<u>Skulder</u>				
Övriga skulder	–	2 908	–	2 908
Koncernen 2017				
<u>Tillgångar</u>				
Andra långfristiga värdepappersinnehav	51 600	–	–	51 600
Övriga fordringar	0	829	–	829
<u>Skulder</u>				
Övriga skulder	–	1 470	–	1 470

Övriga fordringar och skulder redovisade i nivå 2 avser valutaderivat. För dessa kontrakt redovisas verkligt värde utifrån aktuell dagskurs på valutamarknaden med hänsyn till återstående löptid för respektive instrument.

Redovisat värde på kundfordringar, övriga fordringar, likvida medel, leverantörsskulder och övriga skulder utgör en rimlig approximation av verkligt värde och är därför inte inkluderad i tabellen ovan. Räntebärande skulder redovisas till upplupet anskaffningsvärde, vilket i allt väsentligt bedöms motsvara verkligt värde då lånen löper med rörlig ränta.

Not 41 Vinstdisposition

Koncernens resultat för år 2017 är en förlust på -46 969 583 kr.

Moderbolagets resultat för 2017 uppgår till -134 940 816 kr.

Till bolagsstämmans förfogande stående vinstmedel uppgår till 99 814 652 kr.

Till årsstämmans förfogande finns följande belopp (kronor):

Förslag till vinstdisposition i moderbolaget	
Fond för verkligt värde	24 578 241
Balanserat resultat	210 177 227
Årets resultat	-134 940 816
Totalt	99 814 652
Styrelsen föreslår att till förfogande stående vinstmedel och fria fonder disponeras enligt följande	
Utdelning, 16 250 aktier à 0 kr	–
Balanseras i ny räkning	99 814 652
—varav till fond för verkligt värde	-24 578 241
Totalt	99 814 652

Not 42 Händelser efter balansdagen

Inga väsentliga händelser har förevarit efter balansdagen.

Styrelsen och verkställande direktören försäkrar att årsredovisningen har upprättats i enlighet med god redovisningssed i Sverige och att koncernredovisningen har upprättats i enlighet med de internationella redovisningsstandarder som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002 av den 19 juli 2002 om tillämpning av internationella redovisningsstandarder. Årsredovisningen respektive koncernredovisningen ger en rättvisande bild av moderbolagets och koncernens ställning och resultat. Förvaltningsberättelsen för moderbolaget respektive koncernen ger en rättvisande översikt över utvecklingen av moderbolagets och koncernens verksamhet, ställning och

resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som moderbolaget och de företag som ingår i koncernen står inför.

Årsredovisning och koncernredovisning har godkänts för utfärdande av styrelsen den 15 februari 2018. Koncernens resultaträkning inklusive rapport över övrigt totalresultat och koncernens balansräkning och moderbolagets resultaträkning inklusive rapport över övrigt totalresultat och moderbolagets balansräkning blir föremål för fastställande på årsstämman den 26 april 2018.

Solna, den 15 februari 2018

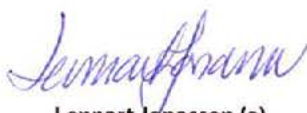
Monica Lingegård
Styrelseordförande

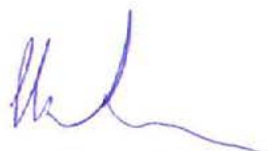
Fredrik Brunell

Anne Gynnerstedt

Lennart Jonasson (a)

Hanna Lagercrantz

Lars Leijonborg

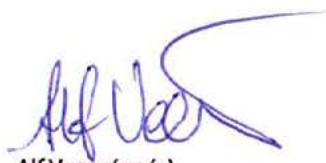
John Paffett

Maria Palm

Håkan Syrén

Alf Vaernéus (a)

Stefan Garderfjord
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har avgivits den
PricewaterhouseCoopers AB

Camilla Samuelsson
Auktoriserad revisor

Placeholder revisionsberättelse

www.sscspace.com

EUROPE

SSC

P.O. Box 4207
SE-171 04 Solna
Sweden
Tel: +46 8 627 62 00

SSC

Espace Space Center

P.O. Box 802
SE-981 28 Kiruna
Sweden
Tel: +46 980 72 000

SSC

Stockholm Teleport

Vidjävägen 15
SE-123 52 Farsta
Sweden
Tel: +46 8 447 35 70

SSC

LSE Space

Argelsrieder Feld 22
D-82234 Wessling
Germany
Tel: +49 8153 88 10 99 26

SSC

LSE Space

Robert-Bosch-Strasse 16a
D-64293 Darmstadt,
Germany
Tel: +49 6151 87 011 37

SSC

Aurora Technology

Zwarteweg 39
2201 AA, Noordwijk,
The Netherlands
Tel: +31 715327141

AMERICAS

SSC

417 Caredean Drive
Suite A
Horsham, PA 19044
USA
Tel: +1-215-328-9130

SSC

Autopista Los Libertadores
Km 28,
Peldehue
Santiago
Chile
Tel: +562 2672 1816

ASIA PACIFIC

SSC Space Australia

PO Box 94
Mingenew, 6522 WA
Australia
Tel: +61 8 9929 1000

SSC Beijing

Representative Office

Room 307 Radisson BLU Hotel
6A Bei San Huan Dong, Chao
Yang District
BEIJING 100028,
CHINA
Tel: +86 10 59223388 Ext 307
Mobile: +86 13910821192

SSC

Space Krenovation Park

88 Moo Tambon Thung
Sukala,
Amphoe Siracha, Chonburi
20230
Thailand
Tel: +66 871486006

